bit. Mulţumită luĭ s'a putut reconstitui toată povestea. Tigrul se repezise asupra automobiluluĭ în timpul când trecea prin apă şi dacă ceĭ douĭ călătorĭ aŭ scăpat cu viaţă, datoresc aceasta numaĭ întâmplăriĭ că fiara a rămas uluită de viteza vertiginoasă cu care pornise vehiculul.

In momentul următor Trot leşinase şi nu maĭ ştie ce s'a întâmplat.

Dar din ziua aceea înainte, servitorul devenise de o timiditate cu totul copilărească şi nu maĭ voia să părăsească de loc străzile oraşuluĭ. Maĭ curând s'ar fi lăsat să'l tae cine-va in bucăţĭ, de cât să se maĭ urce în vre-un automobil!

Cât despre curagioasa miss Marjoria, trebue să mărturisim că în urma acesteĭ aventurĭ—devenise şi dânsa maĭ prudentă.

L. Zevor.

O ESCURSIUNE LA SIBIŬ

Plecăm pe la ora 9 dim. din Călimăneştĭ, prin gara Jiblea, spre Sibiŭ. Drumul acesta este unul dintre cele maĭ frumoase prin noutatea sa. Deoparte, munţiĭ aproape aplecaţĭ—în cât ţi-e chiar frică să nu se prăbuşească,—iar de altă parte, valurile spumegânde ale Oltuluĭ. Prin unele locurĭ nu s'a putut face drum drept, pentru linia ferată şi a fost nevoe să se tae muntele, făcându-se tunelurĭ,—carĭ de carĭ maĭ lungĭ. Zece minute după ce am plecat din gara Jiblea, zărim pe celălalt mal al Oltuluĭ, în jud. Vâlcea—linia ferată este în jud. Argeş—mănăstirea Cozia. Acuma, în timpul vereĭ, elevele Azilului Elena Doamna, staŭ la mănăstire. De la fereastra vechiuluĭ turn, ele fac semne cu batistele, călătorilor din tren.

Ceva maĭ departe se află fostele băĭ Bivolarĭ. Se maĭ zăreşte o mică colibă acoperită cu crengĭ. Apoĭ ne oprim la staţia Turnu, unde se află şi mănăstirea Turnu; dar despre această mănăstire voĭ vorbi la întoarcere. După câte-va staţiĭ şi tunelurĭ, ajungem la staţia Lotru, de care depinde com. Brezoĭ, renumită prin aerul eĭ curat. Alte tunelurĭ, alte cotiturĭ, de ţi se pare că la fie-care moment veĭ fi aruncat cu totul în apa Oltuluĭ. Admirăm cunoscuta şi pitoreasca cotitură a Oltuluĭ Cârligele. De aci în colo, drumul se maĭ lărgeşte până când ajungem, pe la prânz, la Căinenĭ, unde este vama. Inainte de a ajunge în staţia Căinenĭ, începe să plouă. Ne părea răŭ de stricarea timpuluĭ care ar fi pricinuit şi amânarea escursiuneĭ. Dar când am ajuns la Căinenĭ, ploaia încetase şi soarele strălucea din noŭ, vesel şi mare.

Stomacurile ne ameninţaŭ,— căcĭ era vremea prânzuluĭ. La Căinenĭ stăm două ceasurĭ, în care timp avem vreme să mâncăm şi să ne vizăm paşapoartele. Acĭ munţiĭ aŭ maĭ scăzut, valea s'a maĭ lărgit şi Oltul nu se maĭ zăreşte. Plecăm. După vre-o jum. de ceas ajungem la adevărata frontieră—*Turnul Roşu*. Acĭ se văd ruinele unuĭ vechĭ turn, iar Oltul se arată din noŭ. Vânătorul român prezintă arma la trecerea trenuluĭ iar soldatul ungur, cu pălăria luĭ cu pene lungĭ, se uită chiorâş. De aci am intrat în ţara ungurească. Soldaţĭ ungurĭ şi ţăranĭ transilvănenĭ se urcă în tren pe la staţiile al căror nume are de cel puţin 3 orĭ, litera Z. După cât-va timp, ajungem la staţia Vérestorony, unde se face revizia paşapoartelor şi bagajelor.

De bagaj n'am grije. Am venit cu geamantanul gol—ca să mă întorc cu el plin. Toată grija mi-era la biletul de liberă trecere, care nu era al meŭ. Dar trecuĭ. Gările ungureştĭ sunt foarte tăcute şi pustiĭ. Numaĭ româniĭ, veselĭ şi gălăgioşĭ, — de carĭ este plin trenul, — aduc oare-care mişcare şi bucurie. Plecăm din noŭ. Trenul merge grozav de încet. Voiŭ să întreb pe un funcţionar al trenuluĭ de cauza înceteneleĭ, dar el ridică din umerĭ: ,,Nem tudon''! După 3 ceasurĭ de plictiseală, ajungem în gara Sibiŭ, saŭ maĭ bine zis Naghi-Szeben.

In gară observăm că trebue să ne dăm ceasornicele cu un ceas înapoĭ. Aicĭ este o mişcare foarte vie. Cu multă caznă, eşim afară. Ne numărăm să vedem dacă suntem toţĭ, dacă avem toate bagajele. Din fericire, eram toţĭ: 4 inşĭ şi 3 geamantane. Acum, la drum.

De la gară pleacă o linie de tramvaĭ electric care străbate tot oraşul; drumul acesta costă numaĭ 10 hellerĭ.

Luăm cu toţiĭ o trăsură, iar unul, ce maĭ fusese pe aci, comandă: ,,La hotel Römischer Kaiser''! Bine înţeles că vorbim româneşte de oare-ce aci toată lumea ştie cele 3 limbĭ: română, ungară şi germană. Mergem pe străzĭ frumoase, cu case înalte şi prăvăliĭ încărcate cu marfă. După ce trecem pe câte-va străzĭ, unde, între altele, vedem şi catedrala română, ajungem la hotel. Aci avem însă un neajuns. Toate camerile sunt ocupate; iar mulţĭ românĭ, carĭ veniseră înaintea noastră, pleacă şi eĭ în altă parte. Din fericire, pe partea cealaltă a străzeĭ, este un alt hotel, maĭ modest. — In sfârşit, cu chiŭ, cu vaĭ, ne instalăm în două camere, la acest hotel. După ce ne depunem bagajele, plecăm din noŭ. La o cofetărie de alăturĭ luăm câte-va răcoritoare, apoĭ, cu tramvaiul care trece pe stradă, mergem spre grădina publică a oraşuluĭ. Din locul unde se opreşte tramvaiul până la grădină, e cale de 2 minute. Aci vedem casa comandantuluĭ militar şi încă o casă— foarte frumoasă. Grădina este simplă, dar totuşĭ drăguţă. Maĭ în spre fund se află o berărie unde facem un mic popas. Fiind ceasul 6 ne grăbim spre oraş. Acum mişcarea e maĭ mare. Ne ducem să mâncăm la un restaurant unde este foarte multă lume. Pretutindenĭ veselie zgomotoasă. Limba românească se aude în toate părţile. Chelnerul ni se adresează în ungureşte, dar fiindcă noĭ îl întrebăm româneşte trebue să răspundă şi el tot aşa. Aci am făcut cunoştinţă cu renumitele ,,şniţel-urĭ'', carĭ sunt într'adevăr vrednice de laudă.

După masă plecăm din noŭ la cofetăria luĭ Frantz. Curând se face ceasul 10. Ne ducem la culcare.

A doua zi la 5, suntem în picioare; de şi e vară, la ora asta este chiar frig. Un ,,melange'' la Frantz, — ne maĭ întăreşte. Apoĭ pornim la gară, cu tramvaiul. Scoatem bilete pentru Ocna-Sibiuluĭ. Mergem în clasa III-a, ca toată lumea de aci. Un bilet pentru dus şi întors, costă 40 hellerĭ. După un ceas ajungem la ,,Ocna-Sighiuluĭ''. Aci întâlnim un cunoscut, care stă toată vara la Sibiu şi vine zilnic aci, să facă băĭ. In dosul găreĭ, e o câmpie mare. In mijloc, este un drum înclinat, pe care se scoboară sute de persoane, venite cu trenul să-şi facă baia. Luăm şi noĭ loc în acest cortegiŭ şi ne scoborâm spre stabilimentul de băĭ.

In vale este un sătişor, nişte clădirĭ foarte marĭ, cu grădinĭ şi maĭ marĭ,—formează băile. In mijloc este un lac, în aer liber, unde se poate face bae cu 50 banĭ; lacul este foarte mare şi cu apă sărată — ca toată apa de aci.

In faţa lacului este un pavilion unde-i instalată o cofetărie. Noĭ mergem spre băile din clădire. Cu o coroană facem bae în diferite bazine, maĭ calde saŭ maĭ recĭ, facem duşurĭ, cu cele maĭ curioase aparate de duş şi după ce ne odihnim pe o canapea, isprăvim baia aceasta complicată. Vre-o jumătate de ceas ne răpeşte vizitarea parculuĭ, hotelulnĭ şi restaurantuluĭ, instalate toate lângă băĭ. N'avem timpul să vizităm şi lacul Tekel din apropiere, care este aşa de sărat că poţĭ umbla în el — «*călcând apa*» — cum se zice.

E orele 11. De abea apucăm trenul şi iată-ne la prânz aşezaţĭ la una din mesele restaurantuluĭ la care am prânzit şi erĭ. După masă, vizitarea prăvăliilor de tot soiul, de unde luăm diferite obiecte folositoare şi eftine.

Seara, sfârşiţĭ de oboseală, ne culcăm de vreme. Dimineaţa, Ocna Sibiuluĭ ne atrage. Ne ducem din noŭ şi vedem şi lacul Tekel.

După masă plecăm spre satul românesc *Sălişte*, unde ajungem la 3.

In gară tocmim o trăsură ca să ne plimbe prin Sălişte. Satul acesta pare că nu este un sat, ci un oraş; are străzĭ pavate şi case marĭ şi frumoase; un bogătaş român, Comşa, are aci o casă care poate sta alăturĭ cu cea maĭ frumoasă casă din Sibiŭ.

Este chiar o fabrică, destul de mare, de unt. Pretutindenĭ vezĭ copiĭ—carĭ de carĭ maĭ frumoşĭ. De altfel, ţăraniĭ — şi maĭ ales ţăranca — din Sălişte sunt renumiţĭ pentru frumuseţea lor. Pe un drum splendid mergem spre o frumoasă

pădure de brazĭ, unde este multă lume din Sibiŭ, venită să respire aer curat. In Sălişte mai la toate casele se văd pe porţĭ saŭ pe ziduri, icoane zugrăvite. Pe la cincĭ şi jumătate plecăm. Regretăm că n'am putut veni într'o Duminecă spre a vedea hora — atât de frumoasă în ât vine multă lume din Sibiŭ, anume pentru aceasta.

Seara mergem la un concert militar.

A patra zi dimineaţa, mergem să vedem strada vilelor. E ceva frumos şi original.

Pe toată strada sunt clădite vile drăguţe, în toate stilurile. Strada aceasta a fost împărţită de primărie în loturi patrulatere, carĭ aŭ fost apoi vândute amatorilor cu condiţia de a clădi vile pe aceste locurĭ.

Ba la colţurĭ vezĭ câte 4 vile clădite în acelaş stil. In această zi maĭ vedem şcoala românească, vechea catedrală românească şi vorbim cu maĭ mulţĭ fruntaşĭ românĭ din Sibiŭ.

Sibiul—de şi nu are de cât vre-o 30—40.000 locuitorĭ, este totuşĭ pe o scară destul de înaintată, în comparaţie cu un oraş de mărimea luĭ din România. Majoritatea locuitorilor se compune din românĭ. Româniĭ aŭ instituţiĭ însemnate: un seminar, o şcoală superioară pentru fete, etc. Aci este reşedinţa mitropolituluĭ român din Ungaria; aicĭ se adună sinodul archidiecesei transilvănene şi congresul bisericeĭ ortodoxe române. In satul Răşinarĭ, din apropiere de Sibiŭ, se află mormântul mareluĭ patriot român şi fost mitropolit—Andreĭ Şaguna, al căruĭ centenar s'a serbat nu de mult.

După o şedere de patru zile în Sibiŭ, plecăm cu mare regret în a cincea zi de dimineaţă.

Iarăşĭ tăcutele gărĭ ungureştĭ, iarăşĭ vama,— pînă ajungem în sfârşit la Câinenĭ. Aci e aci. Suntem încărcaţĭ cu lucrurĭ oprite de vamă. Dar vameşiĭ românĭ, binevoitorĭ din fire, abia desfac curelele geamantanelor. Plecăm. In tren, un mic accident; dintr'o sticlă cu licheur, cumpărată la Sibiŭ şi aşezată deasupra capuluĭ meŭ, începe... să curgă. Era să fac o bae de licheur şi să rămâĭ plin de *lipiciŭ* (căcĭ licheurul e foarte lipicios). Am scăpat ca prin minune de această bae—puţin plăcută. De necaz, am golit cu toţiĭ restul sticleĭ, însă nu pe haine, ci... în altă parte. După cât-va timp ajungem la gara Lotru, unde ne coborâm.

Fiind ora prânzuluĭ, plecăm din gara Lotru spre Brezoĭ. Aci se află două marĭ fabricĭ de cherestea: „Lotrul" şi „Oltul".

Braziĭ, după ce sunt curăţaţĭ de crengĭ şi coajă, sunt aduşĭ de către Lotru tocmaĭ din Mălaia, Voineasa, etc., pînă la aceste fabricĭ. Luăm masa într'un birt din faţa Lotruluĭ. După ce ne odihnim vre-o două ceasurĭ, căutăm o trăsură care să ne ducă la Călimăneştĭ. După multă căutare, găsim una. Pe la orele două plecăm. Acum călătorim pe cealaltă parte a Oltuluĭ, având deasupra capuluĭ alt rând de munţĭ. Drumul acesta, destul de îngust, a fost făcut prin aruncarea în aer, cu dinamită, a uneĭ părţĭ din poalele munţilor. După două ceasurĭ de drum, pe o cale nespus de frumoasă, ajungem în dreptul staţie Turnu. Ne dăm jos din trăsură şi, pe un pod plutitor, trecem dincolo.

De la staţie, ne ducem pe jos spre mănăstirea Turnu. Aci este o biserică veche şi ruinată şi una nouă, clădită de curând—foarte frumoasă. Vizităm sala de mâncare şi biserica nouă care este aşezată deasupra aceste sălĭ; biserica veche este închisă. Multe chiliĭ ale călugărilor sunt săpate în stâncă. Aci şade o parte din timpul vereĭ, episcopul Gherasim şi Mitropolitul Primat. Călugărul care ne conduce ne spune să mergem la Stânişoara, peste munte,—dar n'avem timp. Ne luăm ziua bună—plecăm şi pe acelaş drum, ne întoarcem la halta Turnu.

După un sfert de ceas, ajungem în dreptul *Meseĭ luĭ Traian*, o stâncă ce se scaldă în Olt, unde, se zice că a mâncat Traian când a venit în Dacia. Aci este o cruce de piatră, cu o inscripţie. Peste o jum. de ceas, ajungem la mănăstirea Cozia. O vizităm. Mănăstirea este foarte spaţioasă şi sfinţiĭ zugrăviţĭ pe pereţĭ, sunt sgâriaţĭ de suliţele Turcilor. In tindă vedem mormântul luĭ Mircea cel Bătrân. In timpul vereĭ se face în mănăstire, în fie-care sărbătoare, slujbă; vine multă lume din împrejurimĭ.

In sfârşit—hotărându-ne cu greŭ, plecăm, şi după puţin timp suntem la Călimăneştĭ.

G. S.

O INGENIOZITATE

Kabyliĭ din Maroc, pe timpul războiuluĭ cu Spania, aŭ născocit un ingenios şi infailibil mijloc de-a afla poziţia şi chiar numărul duşmanuluĭ.

Eĭ aŭ îmbrăcat nişte câinĭ — special dresaţĭ, cu pânze albe şi le-aŭ împodobit creştetul capuluĭ cu un soĭ de pânză—tot albă,—în formă de turban.

Această avant-gardă, compusă numaĭ din douĭ pseudo-tiraliorĭ, a pricinuit dezastrul cel mare al spaniolilor. Eĭ aŭ fost trimişĭ în direcţia muntoasă, unde se bănuia că sunt aşezaţĭ duşmaniĭ şi urmăriţĭ de doĭ călăreţĭ. La o distanţă numaĭ de 20 metri, trupele spaniole văzând aceştĭ câinĭ, din ascunzătoarea lor, i-aŭ luat drept nişte kabylĭ carĭ se târâse spre a le spiona poziţia, şi aŭ tras din maĭ multe părţĭ—de-odată, trădând ast-fel celor douĭ adevăraţĭ kabylĭ—carĭ stăteaŭ la o distanţă de câte-va sute de metri, întreaga lor poziţie strategică şi până la un punct—numărul lor...

Câiniĭ—de sigur, plătesc cu viaţa câştigul enorm al ingenioşilor inovatorĭ. După cum s'a constatat şi se poate oare-cum vedea chiar din această ilustraţie, aceştĭ câinĭ, — văzuţĭ dintr'o ascunzătoare depărtată cu 10—20 m., numaĭ la cap, îţĭ daŭ impresia clară a douĭ kabylĭ iscoditorĭ.

Ceĭ douĭ cercetaşĭ

Ingenioasa idee a fost concepută de un sergent algerian.

L.

PRINTRE ESCHIMOŞI

— Urmare —

La un semnal dat, — de cel acoperit cu pielea de focă — fie care din actorii acestei scene, se aruncă cu burta la pământ şi cu capul în dreptul focului, rămase nemişcaţi ca şi cum moartea i-ar fi lovit fără veste.

Acel cu pielea,— care părea a fi şeful — se agăţă atunci, de unul din stâlpii de lemn ai caprei şi cu uşurinţa unei maimuţe, se duse in patru labe in lungul prăjinei orizontale. Flacările focului scăzând, fumul se mai potoli puţin şi putui vedea fantasticul personaj desfăcând cu răbdare obiectul pus, saŭ mai bine zis— obiectul legat cu sforĭ de frigarea cea mare şi aducându-l cu anevoinţă lângă jăratic.

Atuncĭ văzuĭ despre ce era vorba : obiectul fără formă şi puţin aplecat pe el însuşĭ — pe care şeful îl aducea în braţe—era un maţ lung, înegrit, ce părea a fi un cârnat enorm—băgat într'o frigare uriaşe, fu pus în picioare şi putuĭ constata cu spaimă că era un leş gol de tot, înegrit de fum, ale căruĭ braţe şi picioare înţepenite nu voiaŭ să se supue demonuluĭ ce căuta a le face să ia poze frumoase.

Ceĭ culcaţi se ridicară de odată ca împinşĭ de un resort; mâinele lor se apucară şi o horă drăcească în jurul şefuluĭ, al cadavruluĭ afumat şi a frigăreĭ.

Am crezut că 'mĭ îngheaţă măduva în oase de grozăvenia acestuĭ spectacol. In cele din urmă mânia mă scoase din spaima ce mă apucase, puseĭ binişor arma în umăr şi ochiĭ pe şeful acestor hidoşĭ canibalĭ.

Când voiĭ să apăs trăgaciul însă, simţiĭ că arma îmĭ zboară din mână. Douăzecĭ de mâini mă apucară ; mă strângeaŭ de gât, de mâinĭ, de picioare. Fuĭ transportat ca un paĭ la picioarele celuĭ ce, cu toată distanţa, îl recunoscuĭ ca şef al acestor diavolĭ.

Eram atât de tare strâns de forţe de nebiruit, în cât ideia de a opune vre-o împotrivire nu mi-a venit de loc.

Ce-mĭ folosise că scăpasem de dinţiĭ cruduluĭ Dick, când trebuia să pier mişeleşte, fript ca o pulpă de gazelă, de o bandă urăcioasă de mâncătorĭ de oamenĭ ?

Sdravăn legat şi bine ţinut, nu mă puteam împotrivi călăilor cu puterea fizică ; dar mă hotărîĭ ca cel puţin să le opun bărbăţie şi curaj şi să le arăt că un european ştie să moară tot cu atâta răbdare ca şi un sălbatic.

Deschiseĭ ochiĭ şi 'mĭ priviĭ inamiciĭ în faţă ; văzuĭ cu încremenire că toţĭ aceĭ carĭ jucaŭ şi se învârteaŭ împrejurul focului—ca şi ceĭ carĭ m'aŭ prins şi dezarmat—aveaŭ feţele acoperite cu măştĭ înfiorătoare. De talie nepotrivită cu restul corpuluĭ, văzuĭ prin găurile rotunde, grosolan tăiete la partea superioară a acestor informe începuturĭ de cioplitură în lemn, ochĭ strălucitorĭ ce mă priveaŭ.

Costumul acestor oamenĭ, făcut întreg din pieĭ de foce saŭ de leĭ de mare, cismele lor blănite şi lungĭ pînă la şoldurĭ, haina lor lungă şi strânsă la mijloc cu cordon, îmĭ reaminti—fără să mă înşel — veşmintele ce purta câte odată excelentul meŭ prieten Byk. Bănuiĭ decĭ că am înaintea mea un trib de eschimoşĭ.

Dar atuncĭ toate noţiunile mele de antropologie s'aŭ dus în văzduh. Ce, eschimoşĭ antropofagĭ ! Dumnezeule, se poate aceasta ? Compatrioţiĭ luĭ Byk, oameniĭ aceştia atât de bunĭ, atât de blânzĭ, atât de primitorĭ, pot—schimbând regiunea—să fie aşa de cruzĭ şi barbarĭ ?

Ajunseĭ să deduc în mod logic că m'am înşelat şi că aceĭ pe carĭ îĭ aveam în faţă aŭ putut să ia de la amiciĭ meĭ Innuiţĭ costumul şi armele lor ; dar pricepeam cu siguranţă fac parte din vre-un trib feroce de indienĭ din Munţiĭ Stâncoşi, că prădaseră vre-o paşnică familie de pescarĭ cinstiţĭ şi s'aŭ îmbrăcat cu hainele victimelor lor.

Ast-fel mă gândeam când, vre-o câteva cuvinte spuse de omul îmbrăcat cu pielea sângerândă, mă făcu să viŭ la realitate. Cunoşteam prea bine limba luĭ Byk spre a maĭ sta la îndoială.

— Fraţilor, zise el, legaţĭ solid pe acest străin (*Kablunect*). Aducându'l aci îngerul săŭ păzitor (*Tornak*), l'a dăruit luĭ *Tupilak*—spiritul răuluĭ. El a văzut ruga *Angakok*-uluĭ vostru (preot vrăjitor) către *Tornusak*, Dumnezeul pescarilor.—Trebue să moară !

III

Neputându-mĭ stăpâni groaza, strigaĭ cu furie în limba eschimosă :

— Oamenĭ crâncenĭ, tigri cu faţă omenească, puteţĭ să mă omorâţĭ, să mă supuneţĭ la chinurile cele maĭ îndrăcite, voĭ râde de voĭ şi nu voĭ scoate alt strigăt de cât acela al desgustuluĭ şi al mânieĭ.

Şeful oamenilor mascaţĭ se întoarse către tovarăşiĭ săĭ.

— Străinul vorbeşte limba noastră ; nimic în lume nu poate să ne garanteze că va păstra taină asupra faptelor noastre ; vedeţĭ bine că trebue să moară.

— Misterele Tornasuk-uluĭ sunt de necălcat. Legaţĭ pe acest om mai strâns şi aruncaţĭ'l într'un colţ ; în urmă ne vom ocupa de felul morţeĭ ce o merită.

Cincĭ oamenĭ se apropiară de mine, îmĭ aduseră mâinile la spate şi mă legară cu o curea solidă, făcute din maţe de focă ; picioarele'mĭ de asemenea, suferiră aceiaş operaţie. La urmă, cu o frînghie lungă, ce o încolăciră în jurul meŭ, mă legară de un stâlp de piatră, aşezat la o mică distanţă de focul în jurul căruia se făcea cea maĭ fioroasă operaţie — la care asistam.

Sălbaticiĭ, fără a se maĭ gândi la mine, se duseră să'şi ia locurile împrejurul focului, iar şeful, ridicând cadavrul înegrit de fum, începu vrăjile,— ale căror intonaţiĭ ciudate mă treziră din somn.

Văzuĭ atuncĭ că corpul nenorocitei victime avea pântecile desfăcut şi că eschimoşiĭ îl golise, aşa cum se face cu puiĭ înainte de a'ĭ pune în frigare.

Unul din ajutoarele omuluĭ cu pielea de focă, aduse un maldăr de muşchĭ uscat, foarte subţire şi foarte cu îngrijire cules; l'a luat în mână şi cu multă băgare de seamă l'a aşezat în cadavru prin gaura din burtă.

Tot timpul cât a ţinut această stranie ceremonie ceilalţĭ oamenĭ mascaţĭ, atât ceĭ în picioare, cât şi ceĭ ce şedeaŭ pe vine, răspundeaŭ — toţĭ odată — la descântecile şefuluĭ lor printr'un fel de sunete, carĭ n'aduceaŭ cu nicĭ o limbă cunoscută de omenire ; de alt-fel putuĭ repede să mă conving că eĭ nu pronunţau nicĭ un cuvânt din limba lor.

Când cadavrul fu bine umplut cu muşchiŭ, şeful luă un ac de os de peşte,— cu care se servesc femeile innuite la cusutul hainelor de focă, ca căptuşală la bărcĭ ; îĭ petrecu prin ureche un fir, făcut din maţe de leu de mare,—asemănătoare sforilor cismăreştĭ,—şi cusu partea pânteculuĭ şi stomaculuĭ p care l'a umplut cu muschiu.

Toţĭ tovarăşiĭ luĭ se depărtară în fugă, dispărând în adâncimile peştereĭ, pe când şeful arunca pe foc vreascurĭ de lemn răşinos şi bucăţĭ de grăsime de balenă, aţâţându-l într'o clipă.

Numaĭ decât văzuĭ venind—tot în fuga mare — oamenĭ mascaţĭ. Unul din eĭ aducea o căldare, a căreĭ formă mă făcea să cred că era lucrată în Europa ; un altul, diferite lucrurĭ între carĭ, nu 'mĭ fu greŭ să observ o mască de lemn, ca acelea ce astupa faţa acestor demonĭ, şi haine blănite.

Cadavrul fu îmbrăcat cu aceste haine, carĭ 'mĭ păreaŭ cu atât maĭ alese, cu cât eraŭ de o bogăţie necunoscută prin aceste meleagurĭ.

Haina era pe dinăuntru de piele de focă, iar pe de-asupra din blană fină de lutru marin.

Se ştie cât e de scumpă pielea acestuĭ animal, aproape dispărut, şi care nu se maĭ vede de cât la muzeele de ştiinţe naturale— împăiat. Cismele eraŭ făcute din piele de lup arctic ; pe capul cadavruluĭ afumat era o pălărie ţesută din fire de rădăcină de pin, cum am maĭ văzut la Kamaminţĭ când pleacă cu kayak-ul spre a se apăra de soare.

Această pălărie înfrumuseţată cu un cozoroc de lemn, cu figurĭ de animale săpate cu cuţitul, era vopsită albastru cu diferite desenurĭ.

La picioare îi legară niște lopețele, un fel de tălpișe pentru zăpadă.

Intr'o mână ținea un mic topor de piatră de o culoare verzue, iar în cealaltă, un arc de lemn tare cum poartă indienii canadieni.

La mijloc era încins cu un cordon frumos, lucrat din păr de porc ghimpos și încărcat cu desenuri, brodate din fire de vână de balenă; de această centură atârna un sac lucrat în acelaș fel și în care se găsea un soi de castanete, proprii eschimoșilor, numite *Kalmhäil* — făcute din ciocuri de pinguini.

Corpul așa mândru împrăcat, fu rezemat de un stâlp al caprei, și fie-care sălbatic mascat, venea unul după altul de îngenunchia înaintea lui, depunând la picioarele sale, lancea, harponul, arcul cu săgeți, și alte lucruri al căror uzaj nu-l cunosc.

Șeful eschimoșilor luă atunci căldarea și o puse pe cărbunii aprinși; pe urmă luă dintr'un colț un pachet învelit într'o piele de leŭ de mare. — Tremuram de groază, când recunoscui că ceia-ce punea în ea, nu era alt-ceva decât măruntaele victimei—uscată la fum și adusă în stare de mumie.

Un fum gălbui, ce eșea din căldare, răspândea un miros acru-grețos și fie-care om își luă armele, lăncile, tot ce pusese la picioarele cadavrului — muindu-le vârfurile în acea diavolească vrajă.

Eram între groaza ce-mi insufla acești monștri și teama de osândă—hotărâtă contra mea, când la un semn al șefului, doi salbatici se apropiară de mine, — fără a-și lua masca, — și mă apucară, unul de gât și altul de picioare, luându-mă pe umerii lor voinici, ca pe un trunchi de copac și mă scoaseră afară din acea blestemată peșteră.

Tovarășii lor ne urmară, înaintând fără să șovăiască, cu o siguranță ce ar fi făcut cinste celui mai îndrăzneț alpinist; după un sfert de ceas abia, de o scoborâre atât de periculoasă, în lungul văgăunilor stâncei drepte, care stăpânea apele spumoase ale fluviului. fui depus pe fundul unei mari bărci, numite „umyak". Eschimoșii le întrebuințează numai pentru transportul femeilor, copiilor, și lucrurilor de campament.

Era o largă construcție în patru colțuri, scheletul făcut din oase de balenă, căptușită cu piele de focă, și atât de bine cusută încât nu intra nici cea mai mică picătură de apă. Luat în totul, acest vas îmi reamintea acele bacuri de care se servesc călătorii din Europa de a trece râurile de la un mal la altul.

Cu toate că eram strâns legat, putui să mă ridic puțin și am văzut cu o mare bucurie, că dușmanii îmi aduceaŭ arma, cutia cu munițiuni și vânatul — fructul muncei mele, pe care le pusesem lângă mine în fundul peșterei, când mă culcasem.

Numai patru eschimoși se suiră în barcă. Văzui pe tovarășii lor depărtându-se, luându-și fie-care kayak-ul săŭ și plecând ca nălucele; cât despre noi, mulțumită silințelor celor patru sdraveni vâslași, armați cu câte o dublă lopată, fuserăm și noi luați de curentul care mergea cu o repeziciune amețitoare.

Această călătorie în cursul apei ținu cam vre-o două ceasuri, apoi ne oprirăm la mal.

O mare mulțime ne aștepta la margine—bărbați, femei și copii; toți aveaŭ fața descoperită, numai cei patru vâslași cari mă păzeaŭ își păstrară măștile urâte, dându-le înfățișarea aceia așa de îngrozitoare.

Mă luară, tot ca și la plecare, mă debarcară și mă duseră peste un vârtop pietros ce era lângă un munte golaș și râpos.

Grămada de curioși ce venise la primirea noastră, ne urma în tăcere, însoțită de un mare numar de câini polari, al căror bot ascuțit îmi aducea aminte de cel al urșilor, purtând cu mândrie deasa lor blană și cu coada moțată ridicată în sus—clătinând-o ca pe o trompetă.

Nu-mi făceam nici o iluzie asupra soartei ce 'mi era orânduită și totuși pândeam cu coada ochiului carabina și munițiile ce un gardian le ducea într'un mod stângaci, pe umăr.

Dacă în clipa când aŭ să mă deslege, — mă gândeam cu acea dârjă nădejde care nu părăsește pe om chiar în împrejurările cele mai grele, — și ajung să pun mâna pe armă, voi muri fără îndoială, sub numărul lor, dar cel puțin îmi voi vinde scump viața.

Sosirăm într'un fel de vâlcea, presărată cu stânci colțuroase, oprindu-ne în mijlocul unui loc neted, având forma unui circ, unde era bătut în pământ, un bulamac gros. Aci e locul de execuție, — îmi zisei.

Călăii mă trântiră la picioarele acestui stâlp, în urmă mă ridicară în picioare și mă legara de el cu străşnicie, ca nu cumva să-mi vie pofta să fug.

Toată nădejdea sbură dintr'o dată.

Nu-mi rămânea de cât să mor. Știam despre stâlpul de chinuri, obișnuit la indienii de pe lângă marile lacuri, dar n'am crezut nici odată că e în uz la eschimoși.

Văzui apropiindu-se de mine un om, ce se vedea că e șeful, și mi-se păru a fi chiar acel angakok, care—cu câteva ceasuri mai înainte, conducea acea scârboasă ceremonie, când steaua mea rea m'a făcut martor.

— In țările departate de unde viŭ, — zisei eŭ. — este obiceiul de a lăsa pe condamnatul la moarte, să mănânce înainte de a suferi chinurile.

«Am auzit tot-d'auna spunându-se, că Inuiții sunt oameni blânzi și primitori. M'ar opri ei oare — ca, înainte de a muri, să-mi satisfac pofta de mâncare care mă nimicește ?

(Va urma).

UN SAT DE FEMEI

Despre un adevărat raĭ al femeilor carĭ aŭ drepturĭ și locuesc într'un sat mic, la sud de Pembrokeshire, în Westfalia, I. Williams Thomas, face o descriere frumoasă :

Satul e așezat între niște păduri mari, pe coasta mărei, unde vin mulți poeți și scriitori englezi, vara, pentru a se odihni.

Satul acesta e stăpânit de femei; în timp de veacuri ele aŭ arătat putere și aŭ împins pe bărbat din ce în ce mai înapoi.

De mai multe generații, femeile câștigă pentru traiul familiei; în fiecare dimineață, cu primele raze ale soarelui femeia se duce la lucru; bărbatul însă stă acasă, spală hainele, curăță vitele și îndeplinește rolul unei servitoare.

Femeia ca hrănitoarea familiei, este stăpână și pe bani; ea alege și cumpără hainele toate—chiar și pentru bărbatul ei.

De mai multe generațiuni, femeia face lucrări bărbătești, și este din tinerețe chiar – crescută pentru aceasta. Nici o furtună n'o poate învinge; ea este întărită și puternică, ea vâslește ca un marinar, ea conduce barca întocmai ca un bun pescar, și chiar pe furtună, ea știe să-și ducă barca cu un sânge rece care ar putea să facă onoare unui bărbat.

Lucrarea grădinițelor este lăsată în seama bărbatului. Aci el sapă și seamănă legumele de cari are trebuință familia. Căci pentru aceste lucrări «capul familiei» n'are timp. Câmpul ei de lucru e marea, unde zilnic își aruncă plasa. Uscatul e domeniul ei numai când preface munca in bani.

In costumul ei pitoresc,—o haină roșie o pălărie mare de pâslă și un șal roșu, ea trece prin străzi și își vinde peștii și stridiile pentru a esi a doua zi iarăși, după căutarea mărfei. Numai un drept aŭ lăsat bărbaților aceste vrednice femei, așa cum a fost, s'anume : sfatul satului. Dinsele n'aŭ nici timp nici plăcere pentru treaba aceasta și o lasă deci pe seama lor; ele nu voesc să facă politică. In adevăr, când un bărbat reușește să ocupe o funcțiune onorifică în comunitatea lor, ele se mândresc. Tradițiunile vechi sunt păstrate. Nici oda'ă nu se danseaza în sat, căci aceasta ar fi păcat, și nimeni n'ar cuteza să facă o petrecere populară. Jocul este strict oprit, nici romane nu se citesc, căci asemenea lucrurĭ conduc la fărădelegi. Biblia și o gazetă bisericească sunt singurile lecturi din satul lor. Nimeni n'ar îndrăzni să vorbească în timpul mâncărei. De Sâmbătă seara toate

tipăriturile (Biblia și gazeta) sunt ascunse: abia Luni pot fi citite și atinse. Nu există nici o cârciumă. Toți locuitorii, bărbați și femei nu cunosc gustul alcoolului. Numai o singură excepție se face: Când o tânără fată se căsătorește, mama-soacră face bere, pe care o beau - în cantități foarte mici, nuntașii.

Trad. de **W. Raval.**

THIMGAD

E un orășel din Africa de Nord, în care parte a dăinuit — timp de mai multe veacuri, o colonie numeroasă de romani, pe la anul 86, înainte de era creștină.

Urmele acestei colonii de romani, sunt și azi, foarte evidente.

Spre a da o idee limpede despre aceste rămășițe ale vieței glorioșilor noștri străbuni--statorniciți peste marea Mediterană, acum două milenii și ceva, dăm — împreună cu aceste rânduri și patru vederi ale unor resturi de adevărate monumente archi tectonice, create de geniul-latin, în acest orășel de două ori și ceva milenar.

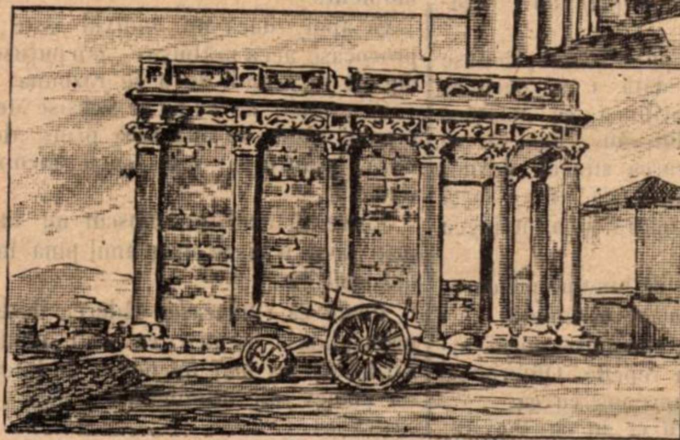
Intâia ilustrație reprezintă",,Poarta Caracalia"— după cum aŭ botezat-o nubienii ve hi, — prin care se intră și se intră și azi, în Thimgad.

Cea următoare—rămășițele templului înălțat zeiței «Minerva» — foarte artistic ornamentat,—care dovedește că vechii și glorioșii noștri străbuni, divinizaŭ în această zeiță, Ințelepciunea, căreia—azi mai cu seamă, i se închină majoritatea popoarelor — și cu voe și fără.

A treia ilustrație ne arată ex-strălucitul Arc de triumf, înălțat întru slăvirea marelui împărat Ulpiŭ Traian. După cum se vede, partea cea mai de căpetenie poate - a rămas aproape intactă. Vederea aceasta ne poate da putința să creăm imaginea întreagă a acestui monument artistic, așa după cum a fost el intruchipat de geniul latin al acelei vremi.

Ilustrația ultimă reprezintă una dintre cele mai vorbitoare zidiri rămase din acel timp de sfântă memorie: e teatrul, marele teatru din Thimgad, în care or fi privit și aplaudat mulți romani, desfășurarea a cine știe câte lupte înălțătoare, jocuri clasice, tragedii, etc. Acest teatru, construit în cel mai potrivit punct al orașului, e azi în ruină.

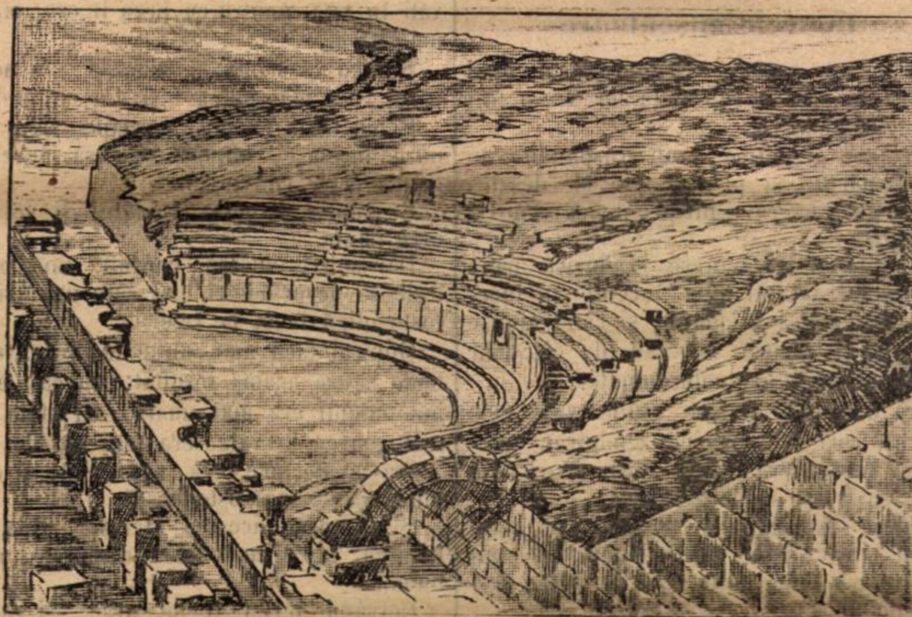

Templul Minervei

Arcul lui Traian

Ruinele marelui teatru.

Acum ar mai fi de spus cine stăpânește aceste comori de artă, aceste rămășițe glorioase—sfinte pentru rasa noastră, — și cum le privește acest stăpân actual.

E necesar să se știe, — dar fiind nespus de dureros a face o descriere amănunțită a netrebniciei și a urei acelor adevărați sălbateci, cari stăpânesc azi acele locuri— sunt tutela unui stat civilizat, și cari aŭ făcut din aceste glorioase urme ale măririi poporului roman case de locuit, în cari domnește cea mai perfectă murdărie și nesimțire.

Intindem deci — cu puțină amărăciune — vălul nepăsărei peste aceste amănunte dureroase, și rămânem cu mulțumirea nespusă pe care ne-o pricinuește ideea că am fost, suntem și vom fi — un neam glorios și plin de geniŭ.

— r.—

VAMPIRUL

— Urmare —

Apoi norii își desfăcură băcrile și trombele de apă se abătură dealungul stâncilor, rostogolindu-se din înălțimi în torente mari; după tăcerea de mai înainte urmă acum o zăpăceală generală. S'ar fi zis că erau acolo două armate dușmane într'o luptă înverșunată, auziai parcă strigătele luptătorilor, zăngănitul armelor, vaetele răniților, galopul cailor și deasupra tuturora dominând totul, urletele gigantice ale gurilor abisului.

Pe alocuri și din când în când ceața se rărea, gonită de furtună. Atunci de abia puteai măsura toată oroarea întinderei s'nistrului; torentele de apă se repezeau la vale ca niște armăsari albi scăpați dintr'o lungă captivitate; și stâncele prăbușindu-se în avalanșe infernale păreau niște monștrii negri. Apoi deodată norii își întindeau iarăș vălul și totul dispărea în întuneric. Dar tumultul acesta de iufern în loc să-l oprească pe Herman îi mări și mai mult curajul; era îmbrâncit de o îndrăzneală nebună.

Nimica nu putea să-l mai oprească în cale; nici amenințarea fulgerilor cari izbucneau aproape de sub picioarele sale, nici prăbușirea stâncilor în avalanșe repezi, distrugătoare, nici potopul ne mai sfârșit al ploiei, nici amenințarea nopței apropiate, nici vârfurile gigantice ale stâncilor, nici nesiguranța necunoscutului care părea cu atâta mai departe cu cât se apropia mai mult de el.

Scopul său era să ajungă de cealaltă parte a munților, la abisul Cerohima.

Și avea să meargă înainte.

. . . .

Când înoptă, căpitanul Herman urcase teribilele defileuri și se cobora acum pe cea laltă coastă a muntelui.

Lăsase în urmă ceața deasă și furtuna care clocotea mereu sus pe vârful munților. Cerul era din nou senin; primele stele începuseră să licărească.

La ultimele raze ale amurgului Herman putuse să deslușească regiunea spre care se îndrepta.

Era un fel de abis al cărui fund se pierdea în întuneric. Nimic nu se mișca acolo, nimic nu era destul de deosebit pentru ca să-ți atragă atenția. Era un haos de pietre negre, un haos nesfârșit, spăimântător, un haos care te atrăgea totuși pentru că prezenta beția vertigiului.

Herman zdrobit de lupta teribilă pe care o dusese cu elementele furioase ale naturei, slăbit din pricina rănilor cari se redeschiseseră în timpul drumului, se opri.

Numai încăpea nici o îndoială pentru dînsul, — acesta era abisul Cerohima.

Acolo era locuința stăpânului vampirilor, locul de retragere în care monstrul rătăcitor trăia cea mai mare parte a vieței sale, înfiorând tăcerea nopței cu urletele-i infernale.

Căpitanul numai îndrăznea să nege acum existența fantomei.

Abisul pe care l-avea înaintea ochilor, trigătul grozav care se ridicase așa de aproape de dînsul, pașii misterioși pe cari i-auzise,—toate acestea dovedeau că există în locul acela ceva neexplicabil, că trăia acolo o ființă de temut.

Dar nu era destul să-i bănuiască prezența și să-i examineze locuința.

Trebuia să-l descopere, să-l atace și să-l învingă în fundul culcușului său.

Dar abisul era înconjurat de niște stânci drepte cari păreau imposibile de trecut. Poate să fi existat vre un drum mai puțin anevoios care conducea până acolo, dar întunericul nopței nu-i îngăduia să-l vadă.

Căpitanul sprijinit pe o stâncă, rămase pe gânduri. De o dată i se păru că stânca pe care se sprijinea se mișcase sub greutatea corpului său. Voi să se ție de ea, dar mișcarea stâncei deveni mai pronunțată. S'ar fi zis că o forță misterioasă ridicase piatra și o împingea înainte.

Herman voi să se ție bine pe picioare, dar n'avu destulă putere și lunecă.

Stânca de care se sprijinise porni încet la vale pe panta repede. Ofițerul se simți dus la vale împreună cu ea.

Căderea deveni din ce în ce mai repede și Herman se rostogoli spre fundul abisului Cerohima.

CAP. XIV.

Pietrele mișcătoare

Era un crater vast, al cărui fund putea să aibă o suprafață de vre-o trei sute de picioare.

Stânci gigantice erau răspândite în toate părțile, și printre ele se deschideau guri negre,—intrări de caverne și abisuri.

Căpitanul Herman se prăbușise până în fundul acestui abis încetul cu încetul, din piatră în piatră, și când ajunse jos, nu-și făcuse alt rău de cât doar câte-va sgârieturi neînsemnate.

Și dacă n'ar fi fost rănile sale cele vechi, cari, din pricina zguduirei suferite, începuseră acum să-l doară din nou, nici nu s'ar fi sinchisit.

Luna se ridicase pe cer, și aerul fiind rărit prin acele locuri, se putea vedea bine, pînă la o distanță destul de mare.

Ofițerul se folosi de acest prilej pentru a-și putea da seamă bine de situația sa. După ce 'și examină cu îngrijire rănile și le pansă pe cele mai grave, privi în jurul său.

Locul în care se afla, nu era nici de cum craterul unui vulcan, după cum bănuise la început, ci mai curând părea a fi albia unui lac secat, ale cărui ape se retrăseseră în urma vre-unui cataclism.

Pereții formau o pantă lină, și acum își explică ofițerul de ce nu suferise tocmai așa de mult în căderea sa.

După ce examină bine locurile, Herman se întrebă care putea să fie pricina căderei sale.

Și cu cât se gândea mai mult, cu cât căuta să adâncească mai mult punctul acesta, cu atâta și mirarea îi devenea mai mare.

Nu mai încăpea nici o îndoială că, în momentul căderei sale, o forță misterioasă pusese în mișcare și rostogolise stânca de care se sprijinise.

Dar ce forță era aceasta?

Nu știa. Mai avusese destul timp pentru a privi îndărăt, și nimeni, nici o ființă omenească nu se afla acolo în acel moment.

Și apoi, dacă un individ oare care provocase acea prăbușire, n'o putuse face de cât în scopul de a se răzbuna.

Și atunci, de ce nu se folosise de momentul când se afla încă prins de cădere, pentru a veni să-și încoroneze opera?

Poate că acel necunoscut nu îndrăznise să-și urmeze dușmanul pînă în fundul abisului.

Poate că judecase căderea destul de primejdioasă pentru ca să-l ucidă, și ast-fel să nu mai fie nevoe de intervenția mânei sale criminale?

Numai dacă nu cumva...— Un gând oribil îl cuprinsese de o dată.

Un gând oribil îl cuprinee de-odată.

Și cu tot curajul său, sângele îi năvăli în față, pentru că prea îi era mare neliniștea.

Simțea că bănuiala aceasta era adevărul: nu mai putea ieși din crater!

Și cu toate că era aproape sigur că nuse înșelase, ofițerul voi să încerce pentru a se convinge.

Se repezi disperat înainte, și voi să urce panta.

Dar sub greutatea corpului său, pietrele se desprindeau una câte una, și se rostogoliau încet la vale.

Ofițerul făcu mai multe încercări, dar toate avură acelaș rezultat: cu cât elanul omului era mai mare, cu atâta și rostogolirea la vale, era mai repede.

Ori-ce sforțare era zadarnică, și era inutil să se mai ostenească.

Și cu toate acestea Herman voia să învingă; lupta cu o furie disperată, nebună.

Cercând mereu să se urce, și recăzând mereu, Herman semăna cu o fiară sălbatică închisă într'o puternică colivie, a cărei pereți de fier, măresc furia

fiareĭ când ĭşĭ vede toate încercările de fugă neputincioase.

In cele din urmă, Herman se prăbuşi la pământ, istovit, dar nevoind să dispereze încă.

Ridicându-se, făcu ocolul sinistreĭ închisorĭ, căutând pretutindenĭ o eşire, o pantă cu rolul maĭ stabil, o stâncă maĭ rezistentă de care să se poată prinde.

Dar pretutindenĭ era acelaş zid de pietre mişcătoare, pe care nimica nu-l susţinea, acelaş pământ nestabil, care se desprindea îndată ce l atingeaĭ cu piciorul.

După ore întregĭ de sforţărĭ, după ce făcuse de două-zecĭ de orĭ înconjurul abisuluĭ, după ce înţelese că orĭ-ce încercare este zadarnică, pentru că totul fusese încercat, căpitanul Herman se lăsă la pământ, zdrobit.

. . . .

Acum suferea foarte mult din pricina numeroaselor sale rănĭ. Şi în acelaş timp raţiunea îĭ spunea că nu trebue să maĭ aibă speranţă, că nu trebuia să maĭ aşte nimica de cât doar ceasul morţiĭ.

Aşa dar, toată lupta sa fusese zadarnică, toate sforţările sale nefolositoare. Se pierdea el însuşĭ, pierzându-ĭ şi pe aceia carĭ-ĭ eraŭ aşa de scumpĭ, şi pe carĭ jurase să-ĭ salveze.

Arrocha! In acele momente supreme, gândul săŭ alerga spre frumoasa fată.

Se simţea emoţionat cugetând că n'avea s'o maĭ revadă nicĭ odată, că n'avea să se poată ţine de făgăduiala ce-ĭ făcuse.

Dar de o dată, pe când evoca în gândul săŭ imaginea aceleia care-l impresionase aşa de adânc, îşĭ aduse aminte că la plecare Arrocha îĭ dăduse un porumbel, care—la nevoe, trebuia să servească de legătură între eĭ.

Din fericire, pasărea nu fusese de loc rănită. Poate că aceasta era salvarea; în orĭ ce caz trebuia să facă o încercare.

Ce fel trebuia să fie oare înştiinţarea pe care avea s'o trimeată?

In afară de pericolul de a murĭ în fundul aceleĭ prăpăstiĭ, maĭ era ameninţat şi de alte marĭ primejdiĭ,—despre asta nu maĭ încăpea nicĭ o îndoială.

Şi dânsul n'ar fi consimţit cu nicĭ un preţ să maĭ espue şi pe altcineva acestor pericole.

Dar avea o datorie de împlinit. De moartea sa era legată şi moartea altor persoane, carĭ ĭ eraŭ scumpe.

Trebuia ca porumbelul să se întoarcă la locuinţa Arrocheĭ, pentru a o înştiinţa de primejdia ce o ameninţă.

Trebuia să ceară ajutor de unde-va pentru a o salva pe aceea pe care o iubia aşa de mult, şi se revolta la gândul că era neputincios s'o ajute.

Indată ce luase hotărârea de a o înştiinţa pe Arocha, Herman se grăbi s'o pue în executare.

Privi cerul: era senin; stelele licăreaŭ în toată splendoarea lor.

Ofiţerul poseda la sine toate instrumentele necesare pentru a putea determina cu exactitate locul în care se află.

Calculă repede punctul longitudineĭ, înscrise cifrele, dădu indicaţiĭ asupra drumuluĭ pe care-l urmase, asupra a tot ce văzuse.

Apoĭ, pe un alt bileţel scrise câte-va rândurĭ pentru Arrocha Holsarte.

Indoi cu îngrijire hârtiile, le fixă bine sub aripele hulubaşuluĭ albastru,— apoĭ, emoţionat, înţelegând bine că acum se decidea soarta sa, dădu drumul pasăriĭ.

Porumbelul albastru îşĭ desfăcu aripele, şi se ridică drept în sus.

In curând dispăru în noaptea senină.

Căpitanul Herman rămase nemişcat, cu ochiĭ fixaţĭ asupra aceluĭ punct al imensităţeĭ albastre, în care dispăruse hulubaşul.

In jurul săŭ, abisul sinistru tăcea.

O tăcere de moarte domnea peste tot în munte, ca şi cum abisul ar fi trăit nişte momente de reculegere, bucurându-se de agonia prăzeĭ sale.

Luna scălda cu razele sale dulcĭ, haosul pietrelor negre.

In fundul abisuluĭ numaĭ, acolo unde se deschideaŭ gurĭ de abisurĭ, întunericul era de nepătruns.

Dar, într'un colţ al crateruluĭ, de-a lungul unuĭ perete, era o întindere albă, care licărea ca o oglindă în întuneric.

Herman îşĭ purtă privirea din instinct spre această lumină.

Era o întindere maĭ mare de zăpadă, care mergea de-a lungul păreteluĭ stâncos, până aproape de abis.

Ofiţerul îşĭ zise că poate acest loc era maĭ conzistent; zăpada îngrămădită în straturĭ dese, putea susţine greutatea unuĭ om.

Poate că, pe drumul acela s'ar fi putut urca până la vârf.

Principalul era să ajungă până la acel strat de zăpadă.

Herman se apropie şi privi cu atenţie maĭ mare.

Dar zăpada n'ajungea până în fundul crateruluĭ; maĭ era până acolo o şuviţă de pietre, înaltă de vre-o zece metri, dar îndestulătoare pentru a opune o barieră de neînvins.

Spaima de a fi captiv devenea şi maĭ sinistră încă, când vedeaĭ aşa de aproape putinţa de salvare.

Şi cu toate acestea, trebuia să încerce, să maĭ încerce încă odată.

Incet acuma—uitându-şĭ furia de la început, ofiţerul încercă să se urce. Dar pietrele îl rostogoliră la vale.

Atuncĭ încercă să se urce târându-se; nu reuşi să înainteze de cât vre-un metru, şi iar se prăbuşi la vale.

Alese apoĭ stâncile cele maĭ marĭ şi maĭ colţuroase, socotind să poată găsi astfel un punct de sprijin maĭ solid.

Stâncile îl susţinură un moment, apoĭ se prăbuşiră şi ele, şi Herman căzu, însângerându-şĭ mânele.

Aşa dar, nu era nimica de făcut nicĭ aicĭ!...

Mânia îl cuprinse din noŭ, se repezi înainte — furios, abia atingând pământul cu picioarele, şi reuşi să urce ast-fel câţĭ-va metri; dar din noŭ pământul se mişcă şi-l prăbuşi la vale.

De astă dată se lovi cu capul de o stâncă ascuţită, încercă să se ridice, dar nu maĭ avu putere.

Rămase jos, leşinat!

. . . .

Căpitanul Herman, însângerat, cu ochiĭ închişĭ, cu buzele pale, stătea în nemişcare.

O suflare greoae îĭ agita pieptul.

Din când în când, pleoapele i-se mişcaŭ ca şi cum ar fi voit să se deschidă, şi fiorurĭ lungĭ îĭ străbăteaŭ corpul neînsufleţit.

Ba chiar, o clipă îşĭ ridică capul, pentru a recădea apoĭ din noŭ într'o nemişcare de moarte.

Rănile pe carĭ le avea, sângele pe care-l pierduse şi emoţiile prin carĭ trecuse, toate acestea îl învinseră în cele din urmă.

Dacă în momentul acela cine-va ar fi trecut şi ar fi voit să-l ucidă, Herman n'ar fi fost în stare să facă cea maĭ mică mişcare pentru a se apăra.

Dar din fericire era singur în deşertul acela sinistru. Nicĭ un semn de viaţă nu era pe acolo, în acel azil al tăcereĭ şi al morţiĭ.

După ce trecu multă vreme, Herman deschise ochiĭ. Ridică capul şi preumblă în juruĭ o privire curioasă.

Apoĭ murmură:

— Unde sunt?

Puţin câte puţin însă, redobândi simţul realităţiĭ.

Işĭ aminti de toate aventurile sale, de misiunea care-ĭ fusese încredinţată de drumul pe care-l făcuse.

Işĭ aminti de bizara viziune care-ĭ apăruse în mijlocul ceţeĭ, de paşiĭ misterioşĭ carĭ-l urmăriseră, de lupta cu elementele furioase.

Işĭ aminti cum căzuse de-a lungul păreteluĭ stâncos şi-şĭ perduse cunoştinţa.

Simţea durerĭ marĭ în tot corpul şi se temea să se mişte.

Dar, cum se făcea că panta de zăpadă în faţa căreia căzuse părea acum maĭ îndepărtată? Şi ce însemna umbra deasă care-l înconjura, ca şi cum s'ar fi aflat sub o boltă?

In fund, întuneric complet. Nu era nicĭ o deschidere, şi cu toate acestea deosebi cerul înstelat.

După răcoarea care domnea, după poziţia luneĭ, îţĭ puteaĭ uşor da seamă că noaptea era înaintată.

Aşa dar căpitanul petrecuse multe ore leşinat.

Dar unde se afla acum? cugeta şi nu putea pricepe.

Când îşĭ veni însă maĭ bine în fire, nu-şĭ putu stăpâni un răcnet de groază, mâinile îĭ eraŭ legate la spate cu o frânghie.

De astă dată Herman se ridică dintr'o

singură săritură. In fața primejdiei își recăpătase toată energia.

Se ridică în picioare și se sprijini de o stâncă.

Văzu repede că se afla într'o cavernă, una dintre cavernele din mijlocul craterului.

In fundul cavernei era întuneric; dar de o dată, luna se ridică pe cer, trimițând câte va raze și acolo.

Herman făcu un pas îndărăt, înebunit de groază.

Sub bolta joasă era o mulțime de pietre circulare, sub cari zăceaŭ niște figuri spăimântătoare.

Eraŭ niște ființe cu fețele descărnate, cu corpurile de schelet, învăluite în zdrențe, cari lăsaŭ din loc în loc să se vadă oasele goale.

Gurile căscate în niște surâsuri hidoase, ochii cavernoși, saŭ orbitele goale...

Mai toate aceste resturi omenești aveaŭ aceeaș poziție curioasă, cu genunchii aduși până aproape de bărbie, și cu mâinile sprijinindu-și maxilarele.

Și nu mai rămăsese la toate aceste fantome de cât doar părul, legat cu niște stofe de un roșiu întunecat, în jurul frunței.

Curajul lui Herman era mare. Multe făcuse omul acesta în viața lui; de astă dată însă, se simți cuprins de spaimă.

Legendele teribile pe cari le auzise de atâtea ori, și pe cari nici o dată nu voise să le creadă —râzând de ele ca de niște copilării, i se impuneaŭ acuma cu elocvență.

Era silit să creadă.

Omul care-l învinsese, care-l înlănțuise acolo, folosindu-se de scurtul săŭ leșin, dușmanul care-l urmărise în minte și-l rostogolise în acea cavernă, putea oare să fie altul, de cât acel tragic stăpân al vampirilor?

Mai putea încăpea vre-o îndoială asupra soarteĭ victimelor acestuĭ monstru? Cu toate acestea Herman nu voi să se declare învins.

Se sili să cugete, să raționeze.

Privi din noŭ în jurul săŭ, și cercă să înțeleagă mai bine.

Razele luneĭ, reflectate acum de oglinda stratului de zăpadă, umpleaŭ caverna de lumină.

Ochiĭ deosebiaŭ puțin câte puțin niște luminĭ carĭ la început rămăseseră neobservate.

In fund, era un zid compus mai mult din oase de cât din pietre.

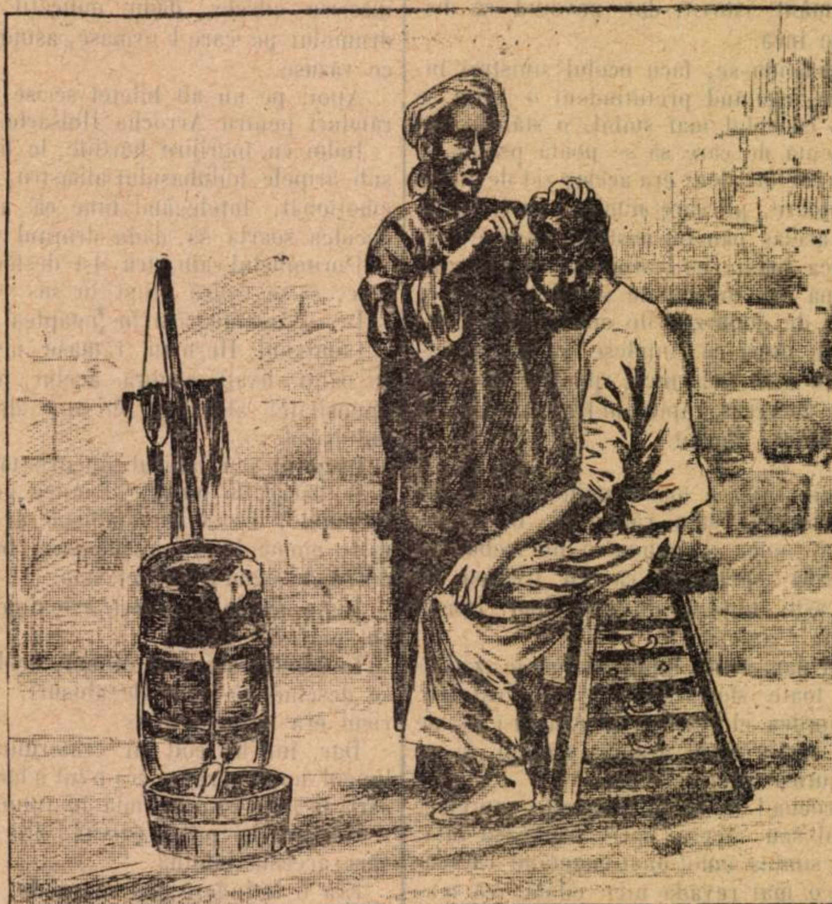
Examinându-le maĭ bine, Herman își dădu seama că aceste resturĭ nu eraŭ toate de schelete omeneștĭ.

Recunoscu craniĭ de caimanĭ, de maimuțe, de păsărĭ. Din loc în loc, spațiul era umplut chiar cu scoicĭ.

De-a lungul pereților eraŭ înșirate vase de lut, în forme omeneștĭ. Și toate acestea, sub licărirea razelor luneĭ, păreaŭ că trăesc.

(Va urma).

COAFAREA CHINEZELOR

D-șoara n'are oglindă

In imperiul ceresc, d-șoarele maĭ cu dare de mână își îngrijesc foarte mult toaleta și îndeosebĭ părul.

Zilnic—dis de dimineață, vine un coafor special, dacă n'are un serv priceput în materie, - care—cu foarte multe formalitățĭ și mijloace, îi frizează cârlionțiĭ— cum îĭ place tinereĭ d-șoare.

E de remarcat un fel de instrument grosolan, făcut dintr'un metal oare-care, prin ajutorul căruia, după ce-l moae într'o substanță mirositoare și unctuoasă, bine înfierbântată, undoae părul, părticică cu părticică.

Fetele din popor, — de la sine 'nțeles, rămân - în ce privește coafura, pe o treaptă cu totul inferioară.

— n —

Fermier în Oregon

— Amintiri din călătorie —

— In sfârșit, după atâtea săptămânĭ, ne văzurăm și aci!—zise prietenul meŭ, când trenul se opri în gară și noĭ sărirăm iute pe peronul din Portland!

— Unde o fi fratele meŭ? A zis că mă așteaptă la gară,—ziseĭ eŭ.

Fratele meŭ Jean plecase acum opt anĭ să-șĭ caute norocul în alte țărĭ. Cincĭ anĭ n'am avut nicĭ o știre de la el, când într'o zi mĭ pomenesc cu o scrisoare... O deschid și citesc; îmĭ scria cum îĭ merge, că se află bine și s'a însurat, că are un copil și ceva avere, câștigată cu multă trudă, ca fermier, și la urmă zicea că aș face bine să viŭ și eŭ la el.

Eŭ nicĭ nu m'am gândit la așa ceva și mi-am văzut de treabă. Trecuseră aproape treĭ anĭ de la primirea acesteĭ scrisorĭ, când primesc alta, tot de la el, în care îmĭ spune că mă așteaptă negreșit la 15 Iunie, orele opt seara, în gara orașuluĭ Portland și că baniĭ necesarĭ o să-ĭ primesc peste două zile. Intr'adevăr peste două zile mi-a venit un mandat postal. N'am maĭ așteptat: mi-am luat bagajul și m'am îmbarcat la Hamburg; pe drumul către New York am făcut cunoștință cu un tînăr anume Cecil Ienkins, care se ducea tot la Portland pentru o moștenire de la un unchiŭ al săŭ și pentru a se stabili acolo. Ne-am împrietenit ușor, de oare-ce aveam acelaș drum și ne înțelegeam foarte bine. El maĭ fusese acum vre-o zece anĭ prin aceste părțĭ și le cunoștea; cunoștea toate plantele, numele tuturor insectelor și toate

culmile de munţi. De multe ori îmi spunea—câte şi mai câte, când eram în tren. Toate aceste amintiri îmi veniră în minte pe peronul din Portland.

—Să aşteptăm puţin zise Ienkins, până mai pleacă lumea, căci altfel nu ne mai găseşte fratele tău.

— Nu, zisei, mai bine să ne ducem către eşire şi să aşteptăm acolo; ast fel îi vedem pe toţi cari ies.

— Bine dar poate s'a schimbat la faţă într'atâta în cât tu însuţi nu-l mai poţi recunoaşte !

— Asta se poate, zisei eŭ, însă el trebue să mă recunoască, căci eŭ m'am schimbat prea puţin şi de altfel mi-aduc aminte că mi-a spus în scrisoare că spre a-l recunoaşte, va veni cu un câine negru, cu botniţă.

— Uite-l ! îmi zise în aceel moment Ienkins plin de bucurie.

Intr'adevăr cam la vre-o 20 de paşi de noi un bărbat înalt, cu mustăţile blonde, cu ochii albaştri şi cu o havană în gură se uita în toate părţile. In mână avea un lănţişor de care erea legat un câine mare, păros şi negru.

— El este, zisei eŭ şi mă îndreptai către el.

Ar fi prea greŭ să descriŭ scena ce s'a petrecut; amândoi eram muţi de bucurie, pentru că trecuseră 8 ani de la despărţirea noastră. Prietenul meŭ se duse după o trăsură. Eşirăm de pe peron. Ienkins ne întâmpină şi ne chemă să ne suim mai repede în trăsura care ne duse la hotel.

Ne culcarăm târziŭ ; eŭ şi Ienkins adormirăm în curând dar nu ştiŭ dacă a adormit şi Jean ; ceea ce ştiŭ însă este că pe la 10 ore când m'am sculat, ne aştepta afară o trăsură frumoasă.

— Haide îmbrăcaţi-vă mai repede, ne zise Jean, la 12 trebue să fim acasă.

— Jeane de ce nu mi-ai dat adresa ta, că-ţi scriam mai des, îi zisei.

— Tot mereŭ uitam, îmi răspunse el, şi numai la urmă, ţi-am scris de două ori.

— Vino şi tu, îi zisei lui Ienkins, căci acum n'ai nici o treabă, abia peste o săptămână vei fi ocupat cu moştenirea.

El consimţi, ne suirăm în trăsură şi trăsura plecă ; pe la orele 12 ajunserăm la ferma lui Jean, unde ne întâmpinară nevasta lui şi 2 copii ai săi cari se jucaŭ şi întrebaŭ :

— Care e unchiul ?

Acela cu mustăţile rase? nu, e celălalt, căci seamănă cu tata.

Făcurăm cunoştinţă cu toţi şi Ludovic şi George, nepoţeii, se împrieteniră în curând cu mine şi cu Cecil Ienkins. Abia răsuflarăm puţin şi ei ne povestiră toate lucrurile ce se întâmplă pe acolo, de camarazii lor, de grădina lor şi de alte lucruri pe cari le ascultam cu atenţie.

— Unchiule, zise George, vezi d-ta fortul acela ? Acolo sunt mulţi soldaţi pentru că în partea cealaltă sunt piei roşii.

— Ţie ţi-e frică de pieile roşii, îl întrebaiŭ eŭ.

— Nu, eŭ n'am frică; când o să fiŭ mare ca d-ta, o să mi cumpăr o carabină ca a tatei şi am să mă duc să-i împuşc pe toţi.

Râdeam de vitejia acestui copilaş care visa că va omorâ pe indieni.

— Bine George, zise Ienkins, dar de ce ai tu necaz pe pieile roşii, căci ţie nu ţi-aŭ făcut încă nimic.

— Mie nu, dar lui moş William.

— Care moş William ?

— Proprietarul de lângă noi ; are 2 nepoţi; pe unul din ei îl chiamă William şi pe celălalt Jean.

— Aşa, zise Cecil, adică tu 'i cunoşti ?

— Da, îi cunosc şi Ludovic îi cunoaşte, căci ne jucăm toată ziua cu ei.

Eŭ din ce în ce deveneam mai curios : ce i-aŭ făcut indienii moşului William,— aceasta mă interesa !

II

Dacă aşi descrie toate câte s'aŭ petrecut în acest răstimp, aşi avea multe de spus, însă mă mulţumesc să le descriŭ mai pe scurt.

După mesi, fiind însoţit de Ienkins, Jean, Ludovic şi George, mă dusei la moş William. Acesta era un bătrân venerabil care trăia acum liniştit în mijlocul familiei sale. Soţia îi murise şi el acum era la fiul săŭ care era căsătorit şi avea 2 copii.

Bătrânul era încântat de venirea noastră, şi când îi spuserăm de ce am venit, nu mai stătu mult pe gânduri şi începu :

— Pe atunci eram tânăr; acum 40 de ani, când am venit eŭ, am fost cel dintâi în valea aceasta ; mi-am făcut o fermă, am lucrat pământul şi din ce în ce, m'am îmbogăţit, mi-am cumpărat boi, oi, cai şi catâri. Intr'o zi în calec pe cal, îmi iaŭ toţi banii, mă duc la oficiul din Portland şi cumpăr toată valea asta.

«Acum eram stăpân pes'e tot, până la Munţii cascadelor; moşia mea era foarte vastă ; are un râuleţ — care trece acum prin grădina mea, păduri şi dealuri. Intr'o zi a venit un emigrant cu familie ; i-am dat pământ şi voe să se aşeze pe el. Acest om era foarte cinstit şi peste nouă luni trebuia să iaŭ pe fiica sa de soţie. El însă a voit să se stabilească în altă parte, pentru că îl enerva strigătul broaştei *) din râul nostru, care imită mugetul unui boŭ.

«In fine s'a hotărît să se stabilească, şi şi-a făcut o casă şi eŭ de asemenea şi am dărâmat casa veche; dedesubtul ei am făcut o pivniţă, din care pleca un fel de tunel, care răspundea într'o pădure.

«Acest drum subteran era lung de vre o 30 de metri şi am lucrat 40 zile

*) Rana mugiens.

până l'am făcut. Eŭ aşteptam cu nerăbdare ziua în care să mă însor. Intr'o zi, pe la orele 2, mă scol şi aud mai multe lovituri în uşă ; mă uit prin crăpătură şi văd o mulţime de piei roşii. Ei nu aşteptară să deschid uşa şi dădură foc casei, iar eŭ mă retrăsei în pivniţă, de unde auzeam cum se dărâmă casa. Indienii aŭ plecat curând, crezând că am pierit în flăcări. Dar eŭ am trecut prin acel tunel făcut de mine şi eşind în pădure, văzui cum alergaŭ sălbaticii peste culmile joase din Munţii cascadelor. Fără a pierde timp, alergaiŭ la locul unde fusese ferma viitorului meŭ socru şi îi găsesc pe toţi morţi. Intristarea mea a fost atât de mare, încât credeam că înebunesc. Mi am făcut o căsuţă în pădure, printre pomi şi am intrat prin tunel în pivniţa mea ; am scos 100 dolari din cei 500 pe cari îi aveam acolo şi am plecat la Portland de mi-am cumpărat o puşcă, muniţii şi haine. Cinci ani am dus o viaţă de pustnic ; mă ocupam mai mult cu vânatul.

«In fine, ca şi întâia oară, veniră nişte germani cari se stabiliră aproape de locul unde a fost ferma mea. Eŭ venii şi le spusei că sunt stăpân şi ne învoirăm ca să-mi plătească o sumă oare-care. Veneaŭ în fie-care zi pe la mine şi mă împrietenii iute cu dânşii. Capul familiei mă iubea foarte mult şi peste două luni mă căsătorii cu fica lui.

«In acel timp s'a construit fortul acesta, continuă el, arătând cu degetul spre fort. S'aŭ construit şi în alte părţi forturi cari arătaŭ graniţa indienilor ; dacă vre-un indian trece acest hotar, poate fi împuşcat de ori-cine.

«E, hei, încheiă moş William, sunt 40 de ani de când n'aŭ mai trecut dincoace»...

Plecarăm.

— Ai fi vrut să fii în locul moşului ?—mă întrebă Ienkins.

— Nu ştiŭ, răspunsei.

Pentru mine însă ar fi fost o fericire să trăesc aşa cum a trăit el cinci ani de zile.

— Mergeţi mâine la vânătoare ? — ne întrerupe Jean.

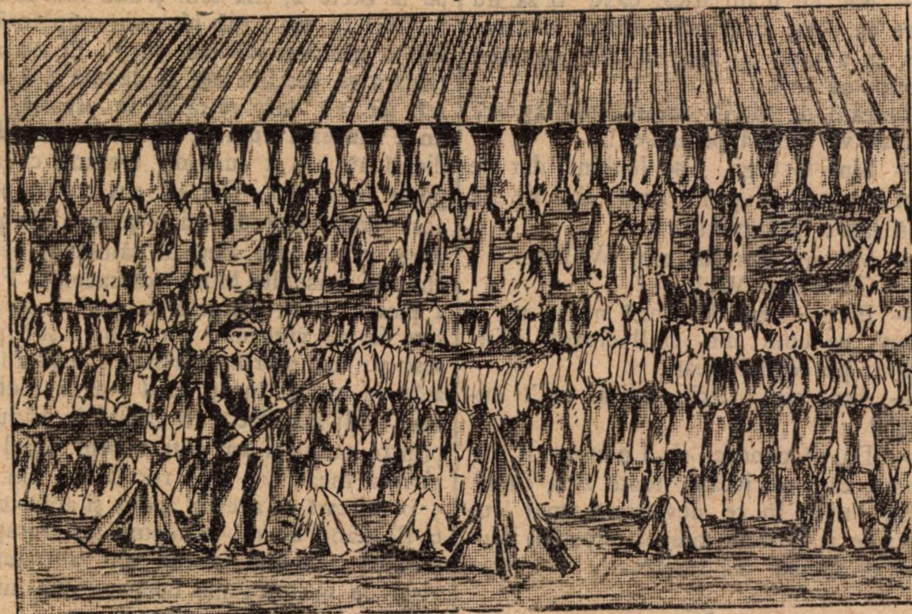
— Mergem, răspunserăm, ca dintr'o gură.

Şi păşeam încet, gândindu-ne la povestea vieţei moşului William.

V. Raval.

Maĭ mulţĭ abonaţĭ şi cititorĭ ne întreabă asupra dateĭ la care se va face tragerea premiilor pe carĭ le acordăm gratuit abonaţilor noştri. — Tragerea premiilor «Ziaruluĭ Călătoriilor» se va face la sfârşitul luneĭ viitoare.

UN NIMROD CANADIAN

Nimrod canadianul, regele vânătorilor.

In Alaska trăeşte încă, unul dintre cei mai vestiţi vânători ai Canadei, anume Jenshon. El a fost supranumit şi e chiar azi,— Nimrod canadianul,—regele vânătorilor din Canada.

Ilustraţia noastră îl prezintă pe acest Nimrod canadian, în mijlocul trofeelor sale de vânătoare.

După cum se poate vedea, aceste trofee constaŭ din piei de animale ucise de el. Sŭnt piei de diferite soiuri de vulpi din Canada, — foarte mult căutate şi preţioase; piei de ermină şi de foci, cu părul mătăsos şi foarte des; piei de urşi albi şi cenuşii, etc. etc. Şi e de remarcat faptul că toate aceste piei, între cari il reprezintă ilustraţia noastră, sunt adunate numai în scurtul decurs de 14 luni!

Toate câte se văd—aceste piei pot fi evaluate la respectabila sumă de 500,000 de lei...

X.

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Atunci George Durtal ridică braţul spre frînghia supapei. Dar încercă zadarnic să tragă de ea: degetele sale îngheţate nu se puteau mişca...

— Sir James, încearcă d-ta!.. eŭ nu pot.

Americanul şi savantul încercară pe rând să facă această operaţiune liberatoare, dar nu ajunseră la nici un rezultat.

— Bob!.. priviţi pe Bob!

Negrul, trântit pe jos sub cort, se ridică: nu părea să sufere de loc de frig, de şi se afla la aceeaşi temperatură ca cei-l'alţi pasageri.

Americanul îi explică ceea ce se aşteaptă de la el.

De abia înţelese şi se şi agăţă de frînghie de care trase cu putere...

In tăcerea adâncă a înălţimilor mari, sgomotul gazului care se evapora se auzea foarte tare.

Trecură câte-va momente în ascultarea acestui fluerat care semăna cu o sirenă îndepărtată.

— Opreşte-te, zise George Durtal, cu ochii pe barometru. Ne aflăm la 1.600. Coborârea a început, şi se va accelera numai de cât...

Dar când Bob dădu drumul frînghiei, sgomotul continuă, impresionant...

George Durtal dete un strigăt care făcu pe Cristiana să iasă de sub cort.

— Ce s'a întâmplat, George?...

— Supapa nu s'a închis... Balonul se goleşte!...

Şi vocea tânărului avea o expresiune de mare grije.

Cu ochii pe barometru, adăugă:

— Cădem!...

Spusese acest cuvânt în franţuzeşte, căci îi venise mai repede în minte în starea de agitaţie în care se afla.

Mistress Elliot însă înţelesese, căci se arătă la rândul săŭ foarte înspăimântată. Nu i se vedea de cât ochii săi mici gri, fi-aţi ca aceia ai unei pasări hipnotisate de un vultur.

Sir James se repezi spre George Durtal şi cu o voce sugrumată îl întrebă:

— Ce spui?

— Cădem, sir James. Supapa a rămas deschisă, asta spun?

Cât despre savant, rămăsese împietrit pe scaun, cu o mână pe instrument, căci frigul teribil, care paraliza toate voinţele, reda mai tragice atitudinele; în loc să se agite cum ar fi făcut într'o temperatură mai caldă, toţi pasagerii păreaŭ loviţi de paralizie.

* *

— 1000 metri!.. Cădem!

Ofiţerul repetă aceste două cuvinte fatidice cu o voce clară, cu urechile aţintite spre zgomotul ce venea de sus şi pe care larma motorului nu împiedica să se audă, căci e un sgomot foarte particular, şi la această oră, era suspinul agoniei aerostatului.

De alt-fel, barometrul e aci şi vorbeşte; acul săŭ sare de la 750 la 700... Mai adineauri era la 1200!...

In aceste minute tragice, *Patria* se coborâse la 1000 metri, şi urmând legea acceleraţiunei, se cobora din ce în ce mai repede...

Cristiana, tăcută, se apropiase de logodnicul săŭ.

— George, ce trebue să facem?

Vorbea încet, ca şi cum sunetul vocei sale o speria, în acest abis în care se scufunda.

El îi arătă trapezul de suspensiune şi îi explică cu o voce surdă, prin fraze întretăiate...

Trebue să se agaţe, să se suspende de această bară, spre a evita lovitura, când nacela va ajunge la pământ.

Dar Cristiana se află în imposibilitate de a se mişca.

Nu era numai frigul care o înlemnea, dar şi spaima, care o împedică să facă o mişcare şi care nu-i lăsa în minte de cât un singur gând: să rămâe aci, aproape de el, şi să împartă împreună soarta ori-care ar fi.

Americanul repetă mereŭ:

— Comandante! comandante! comandante!

Şi mistress Elliot, înlemnită înaintea cortului, se ruga, cu capul în mâini.

Singur, Bob Midy rămase liniştit, privind cu un aer satisfăcut frînghia supapei de care s'a agăţat adineauri.

E fericit că a făcut şi el un serviciŭ.

Nu înţelege nimic din ceea ce se petrece; măscile cari ascund figura, îl împedică să vadă trăsăturile convulsionate ale stăpânului săŭ. Frigul

îl simte mai puţin ca cei-l'alţi şi această particularitate a hotărât mai mult pe sir James să-l ia cu el. E singurul căruia nu i-a amorţit membrele, singurul care se poate mişca.

Dar singura mişcare care i s'a cerut, a determinat perderea *Patriei!*

500 metri! arată acul barometrului...

De astă-dată, George Durtal, printr'o sforţare de voinţă violentă, şi-a revenit puţin.

Creaturilor de elită, odată cu sentimentul responsabilităţei, le revine şi liniştea. De alt-fel, frigul teribil care îl îngheţa la altitudinele de 2000 metri, părea că a căzut de-o dată. Lucrul acesta nu e numai în aparenţă; temperatura s'a ridicat cu 20 grade în scurtul interval care separă 1800 de 500 metri; piepturile se ridică, gâfâitoare, sub această bruscă schimbare şi ofiţerului de geniu i se pare că 'şi recapătă de-o dată libertatea degetelor sale...

— Nisipul! sir James.

Reuşeşte să desfacă un sac cu nisip agăţat de bordaj şi'l asvârlă afară. Americanul îl imită. Sunt asvârliţi cinci saci.

Coborârea s'a mai încetinit, dar supapa rămâne deschisă. Gazul continuă să se evaporeze cu un sgomot lugubru.

Numai 300 metrii până la pământ. Ce trebuia făcut ca lovitura să nu fie prea brussă?

Tânărul ofiţer s'a gândit să oprească maşina, căci helicele dacă ar fi atins pământul, s'ar fi sfărâmat în mii de bucăţi.

Acum ar fi voit să oblige pe Cristiana să se culce în fundul nacelei, adineauri ar fi voit să se agaţe de unul din trapezuri. Aceste idei contradictorii nu scoteaŭ nimic limpede din creerul săŭ. Cu ochii pironiţi pe barometru, strânge nervos cârma, satisfecut că şi-a regăsit agilitatea degetelor.

Dacă ar putea să arunce la timp «guide-ropa». Ea se află înfăşurată lângă bordaj şi e de ajuns să tae fringhia care o ţine ca să se desfacă şi să atingă pământul înainte de nacelă şi să o descarce de 50 kilo.

Americanul a înţeles. El de asemenea şi-a recăpătat puţin libertatea mâinelor, dar se încearcă în zadar să desfacă nodul care o ţine legată.

De câte ori scăparea unui om nu a depins de un detaliŭ aşa de mic!

— 150 metrii! Peste un minut balonul o să atingă pământul.

Acest pământ, îl văd acum, e banchiza... banchiza albă de tot, întinsă, stepă de zăpadă cu orizonturi infinite, căci, ca curiozitate meteorologică, ceaţa era mult mai puţin opacă la nivelul gheţei ca la altitudinea de 1000 metri.

Sus, atmosfera părea încărcată cu zăpadă, îţi făcea impresia că eşti vârât în vată. Pe banchiză, aerul era mai limpede, mai uşor, şi erostatul, pe care pasagerii de abia îl distingeaŭ deasupra lor, le apăreaŭ... sbârcit, diformat, dar continuând să sboare sub puterea elicelor.

Spre a putea examina mai bine stelele emisferului boreal, savantul ceruse acea accesiune de 2000 metrii şi iată acum, că chiar de la nivelul banchizei, ar fi putut să'şi facă mai bine observaţiunile.

Spre a se supune cererei sale inutile această expediţiune care până acum părea condusă de noroc, e gata să sfârşească printr'o dramă!

Dar în minutul când, la o depărtare numai de 150 metrii de pământ, *Patria* continuă coborârea sa spre banchiză, George Durtal bagă de seamă poziţiunea aripilor orizontale.

Ocupat cu uşurarea aerostatului, nu s'a gândit că atunci când se hotărâse să se scoboare de la altitudinea de 1900 metri din causa frigului insuportabil, pusese aripele acelea în poziţiune de coborâre, înclinate spre pământ.

Deci, în acest moment, ele contribuiaŭ să accelereze căderea.

Ofiţerul manevrează cu repeziciune şi întoarce direcţia acestor aripi în sus şi de o dată coborârea începe să devie mai înceată.

La 100 metri deasupra banchizei, *Patria* sboară paralel cu ea.

Aerostatul a devenit aeroplan.

George Durtal ştie că balonul i se va supune cu atât mai mult cu cât viteza va fi mai mare. Motorul sforăe sgomotos, elicele se învârtesc în 1400 tururi.

Cu toate acestea, trebue să cadă şi pe nesimţite George Durtal vede apropiindu-se pământul, dar are timp încă să arunce «guide-ropa» şi aproape liniştit, ajută pe American să desfacă frânghia care ţine legată atâta greutate.

Ofiţerul îşi aduce aminte că în apropiere se află un cuţit, tae frânghia şi în sfârşit greul pachet cade în zăpadă.

In acelaş moment ofiţerul opreşte motorul, elicele se mai învârtesc încă vre-o sută de metrii din ce în ce mai slab; nacela atinge pământul şi ciocnirea deabia se simte căci o altă greutate a contribuit să uşureze în ultimul moment balonul; era sania automobil, agăţată de singura curea şi a cărei greutate de 380 kilo constituia cel mai bun tampon ce se putea imagina.

— Ţineţi-vă bine...

Mistress Elliot care se retrăsese sub cort ca să nu vadă căderea, strigă disperat:

— James!... James!... acum s'a sfârşit!... Ori-ce pericol a dispărut şi această cădere, care trebuia să fie mortală, s'a sfârşit, graţie prezenţei de spirit a tânărului ofiţer, cât se poate de bine.

Naufragiaţii *Patriei* mai aŭ încă o altă şansă pe care nu ştiu să o aprecieze destul: vântul nu adie de loc şi masa enormă zace pe banchiză.

Frumosul aerostat, care a străbătut victorios oceanul polar şi care a adus pe aceşti îndrăsneţi până aproape pe Pol, nu se va mai ridica în spaţiŭ...

Gazul săŭ continua să fugă prin supapa deschisă şi sgomotul lugubru ce face scoate pe George Durtal din exaltarea şi bucuria cari urmează catastrofelor evitate.

Cristiana şi el se privesc fără a zice un cuvânt, miraţi că se află aci, dar asta nu ţine de cât câte-va secunde. Sentimentul responsabilităţei sale coprinde pe comandantul *Patriei*. El şi-a reeâştigat, dacă nu supleţa, cel puţin obişnuinţa membrelor sale, şi de alt-fel frigul scăzut de la 58 la 32 grade, nu mai e frig. Ceea ce mărea suferinţa şi înţepeneala membrelor era şi puternicul curent de aer provocat de fuga balonului. Acum când aerul era liniştit, nu se mai simţea frig.

Nansen povesteşte că în timpul şederei sale de doui ani pe banchiză, a văzut de foarte multe ori pe Hansen, locotenentul vaporului *Fram*, sculându-se noaptea numai în cămaşe şi urcându-se să consulte instrumentele pe un frig de 36 grade.

George Durtal se află într'o stare de surescitare de nedescris la gândul că supapa e deschisă şi că trebue să o închidă cu ori-ce preţ.

El aude sgomotul sinistru şi 'şi munceşte creerul să găsească o soluţie.

Şuba sa grea îl apasă, o azvârlă de pe umeri, ese din nacelă, aleargă la aerostat.

Cum se poate ca supapa să fi rămas deschisă? Trebue să fi tras Bob prea tare de frînghie.

Dar lucrul acesta nu ajungea spre a explica de ce clapele supapei nu s'aŭ închis la loc.

De odată îi trecu prin gând o idee. Clapele s'ar putea închide cu mâna; din clipa când vor fi aduse în poziţia lor normală, vor putea rămâne în starea asta prin presiunea gazului dinăuntru. Dar cum să ajungă la supapă?

Scara pe care o are nu ajunge de cât până la linia de racordare intre balon şi partea metalică de care este atârnată nacela. E o scară, pusă acolo pentru diferite reparaţiuni şi atunci când George Durtal a putut, cu ajutorul ei, să verifice su-

papa la plecarea de la Capul Nord, a avut concursul marinarilor de pe «Steaua Polară».

Maĭ este o scară, dar aceasta conduce la ventilator. Spre a ajunge la primele eĭ trepte trebue să te urcĭ pe fringhiĭ pînă in planul stabilizator. De aci încolo nu e chestie de cât de sânge rece.

Dar ofițeruluĭ îĭ e teamă să intreprinză o asemenea acțiune cu mănușile. Și de mănușĭ nu poate să se lipsească, căcĭ contactul cu metalul, dincolo de 30 grade, este interzis de teama «arsureĭ».

Un câine al luĭ Nansen, având într'o zi ciudata idee de a linge, pe un ger de 32 grade, un inel de fier de pe puntea vaporuluĭ *Fram*, era să'șĭ piardă limba dacă marinariĭ nu interveneaŭ să încălzească inelul.

George Durlal știa acest detaliŭ și văzuse acelaș lucru intâmplându-se doctoruluĭ Petersen cu limba instrumentuluĭ săŭ.

(Va urm.)

Poșta Redacției

D-luĭ G. S.— Craiova.—Am primit și primim cu plăcere—tot ce ni se trimite. Publicăm însă cu o condiție : autorul să știe românește și să poată injgheba cel puțin corect—ceea ce vrea să scrie. ,,Excursiunea"—după maĭ multe îndreptărĭ binevoitoare, —va vedea lumina zileĭ.— ,,Curiozitățĭ", precum și descrierĭ (traduse, în special) puteți trimite cât maĭ multe. Le vom tipări cu plăcere.

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR"

Cu începere de azi, **„Ziarul Călătoriilor"** care apare săptămânal în 16 pagini și conține o materie aleasă și variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare și de peuscat, acordă următoarele nouĭ premiĭ de valoare abonaților săĭ:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuterii «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzi cu sticle de lichioruri fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson,* str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea în expoziția permanentă din administrația ziaruluĭ nostru.

Prețul abonamentuluĭ: 5 leĭ pe un an; 2,60 pe 6 lunĭ.

Anul XII. — No. 665. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercuri, 3 Februarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

CLUBUL DIN PEKING. — (Vezi pag. 4104)

PATIMA JOCURILOR

Europa occidentală e cea mai bogată parte a pământului în jocuri de noroc și distracție și în bolnavi de aceste jocuri. Jocul de cărți în deosebi are cea mai numeroasă mulțime de adoratori. Pentru acest joc s'aŭ risipit zeci de milioane; și mii de oameni și-aŭ curmat firul vieții numai din cauza consecințelor vițiului care'i stăpânea prea mult. Familii nobile, bogate și cinstite, aŭ alunecat în prăpastia celei mai cumplite mizerii omenești, numai din pricina vre unui membru al lor nebun și orbit de jocul de cărți. Câte vieți tinere și făgăduitoare nu s'aŭ sfărmat din cauza unei mici ispite, din cauza unui joc de câte-va minute!

Și cel mai trist lucru e de sigur necontenita dezvoltare a acestui joc primejdios tuturor, în fața ochilor celor cari—numai printr'un semn, ar putea să-l distrugă, — dacă nu deodată, de sigur însă — încetul cu încetul. O, dar acei puternici cari ar putea distruge toate cărțile și toate formele în cari se fac aceste cărți, nu se hotărăsc, deși văd urmările cele atât de grozave și de progresive.

Dar mulțimea jocurilor de cărți! Ce nenumărată e... In fie-care oraș aproape, se poate juca alt-fel de joc—cu aceleași cărți.

Mulți-văzând unde duce o asemenea patimă, se căznesc din toate puterile lor să se dezbare de acest obicei saŭ vițiŭ. Insă din nefericire cea mai mare parte din ei nu izbutesc. Chiar dacă nu mai joacă într'un decurs oare-care de timp, sâmburile vițiului e tot in ei și abia așteaptă o clipă favorabilă spre a se dezvolta și a pune din noŭ stăpânire pe nenorocitul ins.

Sunt însă – în afară de jocul de cărți, nenumărate alte jocuri, cari, — deși mai puțin primejdioase ca jocul de cărți, prezintă totuși—într'o mai mică măsură, aceleași șanse de ruină: —a sănătăței, a bunei stări materiale, a cinstei de care te bucuri, etc. etc.

Printre aceste nenumărate ispite primejdioase putem cita jocurile de: biliard, șah, domino, popice, table, dame, etc. etc., și derivățiile lor.

Neintrând în casele tuturor oamenilor, ne mărginim la arătarea unor localuri publice ca—berării, cafenele, cluburi, etc., în cari putem vedea—și ziua și noaptea, o mulțime de persoane foarte cum se cade, cari se zbat în lanțurile vițiului lor... Unii stau ceasuri, zile saŭ nopți întregi, pe acelaș scaun, jucând cu patimă, acelaș joc, de par'că n'ar mai trăi de cât pentru aceasta.

Afacerile, masa, familia și celelalte obligațiuni pe cari le mai are contractate în lume, dispar, și în locul lor nu mai rămâne de cât jocul, cu sfârșitul lui nesigur și ispititor. Mi s'a întâmplat să văd un om inteligent, cu multă erudiție și spirit, angajând un joc de șah la ora două după amiazi, și pierzându-și două afaceri importante, nemâncând, ne mai auzind și ne mai văzând de cât jocul, necontenit—vreme de 14 (patru-spre-zece) ceasuri, când — foarte liniștit și vădit satisfăcut de sfârșitul partidei saŭ partidelor, a trecut la o altă masă și abia peste un ceas (eŭ cred că atunci se desmetecise din patima care-l stăpânise 14 ore) s'a ridicat și a pornit ca un om pe jumătate beat, spre casă...

Exemple de acest fel se pot cita cu sutele, și nu mă 'ndoesc că fiecare din noi — am văzut cu ochii — cel puțin odată, asemenea lucruri dureros de triste, petrecându-se, — aproape zilnic.

Jocurile acestea mai de căpetenie aŭ o înriurire ciudată și de obicei foarte puternică asupra celor mai mulți oameni. Ii stăpânesc — periodic, însă foarte tare. Și pe dată ce a pătruns acest vițiŭ, acest obicei care obsedează în toate clipele, s'a isprăvit: ori de câte ori se ivește prilejul — patima devine stăpână și nu i te mai poți împotrivi de fel.

E interesant de știut dacă tot astfel se petrece și pe cele-lalte continente, - de pildă în Asia,—căci America, de sigur, e aproape la nivelul Europei în această privință, fiind-că mai toți locuitorii ei sunt de origină europeană, – și spre a descrie o mică parte din acest enorm continent, luăm ținutul de nord-est al Chinei.

In această parte, fiind și capitala imperiului și venind mulți europeni dintre cari s'au stabilit o mulțime—definitiv, e foarte ușor de presupus că — cel puțin o parte din jocurile europene și-au găsit amatori și în această parte a imperiului ceresc.

«Chinezii din Pecking — îmi povestea un ofițer din marina rusă, sunt cei mai pasionați jucători de cărți și de domino. Iar am văzut într'o seară îmi spuse ofițerul rus,—într'una din cele mai mari ceainării din capitala Chinei, doi mandarini de la curtea împărăteseï, jucând șah, cu atâta încordare de atenție, în cât o mulțime curioasă îi înconjurase cu desăvârșire ca într'un zid viu, și îi privea de câte-va ceasuri—după cum mi se spuse, ne mai putându-se dumiri de bizarul joc al acestor doui înalți demnitari ai statului, cari de sigur, îl învățaseră nu de mult, de la cine știe ce călător sau diplomat european...»

Acest ofițer mi-a mai spus că în capitala «imperiului ceresc» sunt două cluburi—subvenționate de stat...! In aceste cluburi intră numai nobilimea și corpul diplomatic strein.

Spre a'și putea cititorii face o idee mai clară despre aceste două cluburi, reproducem fotografia sălei principale a unuia din aceste cluburi, în care se văd o mulțime de chinezi in jurul unei mese enorme, jucând sau privind numai,—cu patimă...

In balconul din dreapta al salonului stă un grup de «pontatori chibzuiți», sorbindu'și alene ceaiul. Ei fac prinsori pe mâna unuia sau altuia dintre jucători și iau - în acest mod, o parte însemnată la joc. Patima—aceiaș neînfrânată și crudă patimă, îi stăpânește și pe ei,—departe de «masa verde», sub o altă formă. Ar fi de prisos cred, a menționa că se pierd și se câștigă sume enorme, într'o singură noapte.

Și azi, până și pașnicul și flegmaticul popor chinez din partea de nord a imperiului, geme sub stăpânirea îngrozitoarei patimi a jocului, risipindu'și avere și cinste și — nu tocmai rar - vieți.

Nu ne-am mira prea mult dacă—mâine sau poimâine, am avea de înregistrat aceiaș stare de lucruri și la negrii din Africa și poate chiar în Australia.

Mai știi..!

N. Flinț.

HAFIZ EL CHAWAGE

Moartea a străbătut pustiul...

Moartea a străbătut pustiul... Inainte trei vulturi, falnici vestitori ai groaznicului lor stăpân. Apoi veni vântul fierbinte,—uraganul! Urlând, cu ochi aprinși, cu gâfâituri dogoritoare — ridicând nori de nisip până la cer... întunecând soarele. Alături de el mergea moartea.

— Moartea a străbătut pustiul...

. . . .

Eraŭ orele un-spre-zece. De șeapte ceasuri călăreaŭ necontenit. Locotenentul Sparkle își aprinse o țigare, spre a alunga greața din gură. Dar nu reuși. Fumul de tutun îl ustura în gură, hârtia i se lipea de buze.

Cine-va se apropie de el. Nici nu privi înapoi. Știa: e căprarul. Ei, dar ce mutre caraghioase face?

... Par'că ar voi să râdă şi nu poate, vrea să vorbească, gura i se agită şi nu 'i ese nicĭ un sunet pe gât... Desgustător!

— Comandante!—bolborosi în sfârşit.

,,S'a sfârşit şi cu Lingley. De abia maĭ respiră. Trebue să-l părăsim.

Faţa luĭ Sparkle se strâmbă, de par'că voia să plângă. Apoĭ se întoarse, vorbind răstit bătrânuluĭ sergent-major:

— Ce voiţĭ de la mine? Pot eŭ a-juta!? Lăsaţi-mă în pace.

Sub-ofiţerul îl privi cu ură, apoĭ dând din umăr, se îndreptă către locul săŭ.

Faţa tânăruluĭ locotenent era palidă ca a uneĭ stafiĭ. Era răspunzător de oamenii săĭ, nu-şĭ putea urma drumul, temându-se să nu moară toţĭ—unul după altul.

De două zile fără o singură picătură de apă... De s'ar fi înapoiat în tabără, precum voia el... Dar ordinul,—e ordin! —Şi în iad!—caravana trebue să fie ajunsă.

Ah, ferbinţeala aceasta şi acel vârtej de nisip în aer... Cine-va din noŭ se apropie de el... Ar dori să-şĭ astupe urechile.

— Comandante nu putem merge maĭ departe. Ordonă popas.

— Bine. Opreşte'ĭ Spencer—zise abătut locotenentul.

— Vântul acesta ne înebuneşte oamenii.

«E dinspre Miază-noapte?

— Nu comandante!—sună răspunsul descurajator. Dinspre Miază-zi.

Sparkle mormăi o înjurătură printre dinţĭ. Stă faţă în faţă cu un duşman, cu care nu se poate lupta,—cu setea! Oamenii săĭ staŭ trîntiţĭ în nisipul ferbinte, înăbuşiţĭ, cu feţele învineţite.

Se aşeză jos între eĭ şi gânditor, îşĭ lăsă capul pe mâinĭ. Lângă el horcăi cine-va... Favoritul săŭ, lungul Wihiter era lungit acolo fără insufleţire. Îi descheie tunica la piept, se aplecă asupra luĭ:

— Eĭ amice, cum stăm? Tânărul nu răspunse;—nicĭ nu'şĭ maĭ cunoştea locotenentul.

— Blestemaţĭ să fiţĭ cu toţiĭ! strigă cineva răguşit.

Băiat blând şi tăcut altă dată,—acum se întoarce cu ochiĭ sălbăteciţĭ către Sparkle:

— De ce m'aĭ adus aicĭ? Dă'mĭ apă! Apă!

Făcea spume albe la gură, se ridică de două orĭ şi căzu fără viaţă, ca o bucată de lemn.

Nimenĭ nu vorbeşte, toţĭ îl privesc îngroziţĭ.

Acum se ridică Abdul, călăuza, şi se uită cu groază spre miază-zi, în depărtare, unde văzu treĭ puncte negre.

— Ce vezĭ, Abdul!

— Vulturĭ, comandante! Treĭ vulturĭ! O, comandante, eĭ zboară dinaintea uraganuluĭ!—şi se aruncă la pământ înspăimântat şi se rugă murmurînd.

Se ridicară micĭ vârtejurĭ de nisip şi un nor galben se apropie.

Vîntul fierbinte vueşte, răpind respiraţia. Şi micul grup de oamenĭ, neputincios, desnădăjduit se adună la un loc. Nu e scăpare! Norul cel galben a acoperit soarele... o întunecime plumburie acoperă tot pustiul. Şi un uriaş perete de nisip galben se apropie.. tot maĭ aproape.

Caiĭ încep a tremura, apoĭ cu nechezăturĭ sălbatice se împrăştie prin pustiu..

Abdul se aruncă la pământ, cu faţa spre răsărit.

Locotenentul Sparkle sări în sus şi dete un ordin cu voce răguşită. Nu'l auzi însă nimenĭ,—vuetul era maĭ puternic... Dar Sparkle stătea drept în picioare şi striga într'una oamenilor săĭ, mereŭ aceleaşĭ cuvinte, până când deodată, vocea îĭ fu înecată de un acces de tuse... În juru-ĭ se tăvălesc oamenii săĭ înăbuşiţĭ, căutând cu mîinile spre cer... Aceasta fu ultima vedenie cuprinsă de ochiĭ săĭ, apoĭ totul se'ntunecă şi el se rostogoli la pământ...

. . . .

Moartea a străbătut pustiul...

Trad. de **Iosif Şarvary**.

PRODUCŢIUNEA ARTIFICIALĂ A DIAMANTULUI

——

Cu toate că mineralogul cunoaşte în mod amănunţit totalitatea fenomenelor carĭ aŭ dat naştere cutăruĭ saŭ cutăruĭ mineral, precum şi partea ce aŭ fie-care din aceste fenomene în felul structureĭ, culoareĭ, transparenţeĭ, durităţeĭ şi a altor nenumărate caractere fizice şi chimice ale lor,—totuşĭ, eforturile de secole ale savanţilor de a putea creia în laboratoare aceste minerale, trecând printr'o întreagă serie de fenomene constatate, nu aŭ dat pînă astă-zĭ rezultate—saŭ în cel maĭ fericit caz, nu aŭ dat de cât rezultate extrem de slabe.

Putinţa dar de a reda într'un timp relativ scurt în laboratoare aceea ce natura a creat în timpurĭ neînchipuit de îndelungate, lipseşte omuluĭ de ştiinţă, căcĭ după experienţele făcute, începând de la un simplu fenomen de oxidaţiune şi pînă la cele maĭ complicate combinaţiunĭ de alte fenomene fizice şi chimice, aceea ce obţinem într'o oră, lună, anĭ în laboratoare, este prea departe, după cum am spus, de aceea ce a născut natura într'un timp îndelungat!

Cu perseverenţa cunoscută a oamenilor de ştiinţă, eĭ aŭ mers pînă acolo încât aŭ căutat să satisfacă acest important factor: ,,timpul'', transmiţându-şĭ din generaţie în generaţie supravegherea şi conducerea experienţelor începute de unul şi, totuşĭ, rezultate apreciabile nu aŭ putut obţine.

Un interes deosebit s'a pus şi se pune în acest sens pentru producţiunea artificială a diamantuluĭ, şi rezultatele obţinute merită o deosebită atenţiune. Aşa, francezul Moissau, supunând la presiunĭ excesiv de marĭ carbonul încălzit într'un cuptor electric, a reuşit a produce particule identice, diamantuluĭ natural. De altă parte nu i-a fost posibil însă a reduce carbonul în stare lichidă, căcĭ trecerea în stare gazoasă s'a făcut imediat şi fără o fază intermediară.

În ultimul timp un fizician italian. La Rosa, profesor la universitatea din Palermo, întrebuinţând tot în acest scop temperatura excepţional de ridicată a arcelor voltaice, comportând în derivaţie pe electrozĭ o capacitate şi o self inducţiune, a putut demonstra că carbonul este perfect de susceptibil de a se obţine în stare lichidă. În adevăr particulele de grafit ce s'aŭ depus în această experienţă pe electroziĭ acestuĭ arc, nu pot fi datorite (pentru motive prea greŭ de expus) sublimaţiuneĭ, fără o fuziune intermediară a carbonuluĭ. D-l La Rosa, inspirat de acest interesant rezultat, a fost tentat a încerca conversiunea carbonuluĭ în diamant.

Era foarte natural a se aştepta ca particulele topite să ia, prin răcire, forma cristalină a elementuluĭ, coborând, bine înţeles, temperatura suficient, pentru a preveni formaţiunea grafituluĭ. În acest scop dar, d. La Rosa a înlocuit arcul descris maĭ sus printr'o scântee electrică condensată şi foarte puternică.

Incrustaţiunile obţinute în acest caz pe electrozĭ aŭ prezintat în adevăr uń caracter cu adevărat cristalin; ele zgârie rubinul, iar totalitatea proprietăţilor lor fizice şi chimice corespnnd perfect cu diamantul.

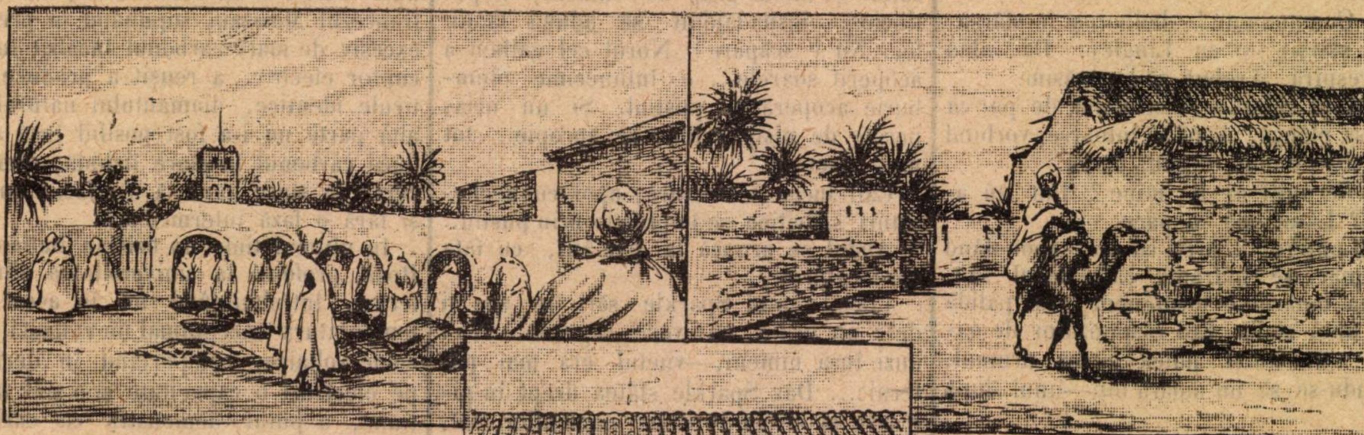
O dificultate însă survine în această chestiune. Este că ,,carborundum'', substanţă de o mare duritate, formată prin combinaţiunea carbonuluĭ cu silicium, posedă proprietăţĭ exclusiv asemănătoare cu acelea ale diamantuluĭ şi înainte de a afirma în mod definitiv că avem aface cu nişte micĭ diamante produse artificial, va trebui să le supunem la proba uneĭ analize chimice.

Or cum ar fi, este extrem de posibil ca particulele acelea, preparate de savantul fizician italian, să fie chiar nişte micĭ diamante.

Nu ne putem gândi la posibilitatea uneĭ asemenea realizărĭ fără să legăm de dînsa dezastrul ce va arunca asupra uneĭ neasemuit de costisitoare industriĭ ca aceea a extrageriĭ diamantuluĭ.

Inginer Al. Petrescu-Balottă.

PRIVELIȘTI DIN CONSTANTIINA

Târgul indigen

Ospătăria

Negus'orul ambulant

Călătorind prin partea nordică a imensuluĭ deșert Sahara, după câteva zile de goană ne'ntreruptă pe sirepĭ arăbeștĭ, intri in Algeria de sud și te abațĭ—ca orĭ-ce călător dornic de lumea orașelor maĭ marĭ, pe la Constantina,—frumosul și populatul oraș din sudul aceste ţărĭ.

In acest oraș e multă viață, prin faptul numaĭ că adăpostește multă armată și o lume de diferițĭ agenţĭ de afacerĭ variĭ, industriașĭ și exploratorĭ de terenurĭ.

Orașul Constantina e situat la o mare depărtare de Alger (capitala țăreĭ), într'o poziție minunată, pe niște stâncĭ cu o altitudine de 580—790 metrĭ.

Spre a ilustra viața și decorul acestuĭ oraș interesant, reproducem alăturea de articolul acesta treĭ vederĭ din cartierele locuite de indigenĭ (căcĭ celelalte s'aseamănă—maĭ mult sau maĭ puțin, cu cele similare din aproape toate orașele).

Cea dintiĭ reprezintă piața locuitorilor de baștină, sau maĭ bine zis—târgul lor. Aici — de două orĭ pe zi, se strâng toțĭ cățĭ au trebuință și fac schimb de alimente și de diferite obiecte. E interesant modul ceremonios în care se fac aceste tranzacții comerciale primitive. In a doua se vede un negustor ambulant, care pleacă—călare pe dromadera'ĭ încărcată cu marfă, pe la triburile invecinate, unde 'și schimbă marfa cu alte lucrurĭ—din treĭ în treĭ zile.

Cea de la urmă reprezintă una din multele «ospătăriĭ naționale», în care se mănâncă foarte ieftin și foarte murdar. Obiceiurilor tipice ale indigeniĭor însă numaĭ aicĭ le poțĭ studia cu maĭ multă exactitate și liniște.

E de menționat frumosul decor natural și architectonic, ce se găsește la aproape toate clădirile din tot orașul.

Pe deplin încântat și satisfăcut sufletește de șederea scurtă in acest oraș,—o porneștĭ în direcția Egiptuluĭ și în 15 zile ajungĭ la Biokra, oraș situat la o depărtare de 239 klm. spre sud-est de Constantina, unde de-asemenea petrecĭ câteva zile și maĭ plăcute,—din niște pricinĭ pe carĭ le vom descrie cu alt prilej, însoțindu-le cu alte vederĭ—și maĭ interesante!

— r —

PRINTRE ESCHIMOȘI

— Urmare —

— Ce vreĭ să mănâncĭ? mă întrebĭ șeful cu un glas ce n'avea nimic supărăcios, nicĭ sălbatic.

— Un vânat, pe care l'am fript. Unul din oamenii tăĭ l'a adus aicĭ; poruncește să mă deslege ca să-mĭ pot potoli foamea cu mâncarea mea.

El răse cu neîncedere.

— Vorbele tale sunt pline de viclenie, spuse el; vreĭ să 'ncercĭ a fugi și eŭ nu permit aceasta.

,,Am spus'o: Innuițiĭ nu sunt ferocĭ din firea lor, dacă spiritul tăŭ cel răŭ nu te aducea într'un loc unde nicĭ un neinițiat n'are dreptul să răsbească.

,,Deplâng nevoia care mă îndeamnă să te daŭ morțeĭ; căcĭ, personal, n'am nimic contra ta. Orĭ-cine surprinde cu voe saŭ fără voe secretul misterelor noastre, trebue să moară.

Pe când îmĭ spunea aceste cuvinte, cincĭ-spre-zece oamenĭ se aliniară în fața mea, cu arcurile în mână, așezând pe coardele lor din mațe de balenă, săgețile omorâtoare.

— Fițĭ blestemațĭ, mizerabilĭ antropofagĭ! le strigaĭ, făcându-mĭ cruce întru apărarea nenorociteĭ mele viețĭ.

,,Sângele meŭ cadă pe capul vostru și al copiilor voștrĭ, câinĭ afurisițĭ! Compatrioțiĭ meĭ, vor veni într'o zi și mă vor răzbuna.

- IV.

M'am lăsat în mâna soarteĭ, înțelegând că orĭ-ce încercare de a lupta ar fi fost neputincioasă. Abia 'mĭ venea să mă gândesc la urgia ce va urma după moartea mea. Inchiseĭ ochiĭ și așteptam hotărât săgețile ce trebuia să-mĭ găurească pieptul.

De o dată, șeful eschimoșilor dete un țipăt.

— Oprițĭ! porunci el.

Și repezindu-se la mine, apucă o mică figurină de fildeș, sculptată, reprezintând o morsă, pe care o purtam atârnată de gât, întru amintirea scumpuluĭ și credinciosuluĭ meŭ prieten Byk.

O suci, o învârti, purică cu băgare de seamă șnurul de lână împletită de care era legată, apoi cu o încurcă'ură ce nu și-o putea ascunde, mă întrebă:

— De unde aĭ acest obiect prețios?

— Acel care mi-a dat-o, m'a făcut să'i făgăduesc că nu mă voi despărți de ea nici o dată, răspunseĭ eŭ. Este un om de nația ta, dar el este atât de blând și bun, pe cât voĭ sunteți de răĭ și războinicĭ.

Parcă nicĭ nu'mĭ auzi ocările căcĭ urmă:

— Il chiamă Byk, nu-ĭ așa?

— Da, și 'mĭ fac cinstea de a fi cel maĭ bun prieten al săŭ.

— Pentru ce ți-a dat asta? — reluă șeful. I-aĭ scăpat tu viața?

— Dar care este acela care, maĭ mult saŭ maĭ puțin, nu caută să scape viața tovarășuluĭ săŭ de drum?

L'ațĭ auzit?—strigă șeful—e prietenul, e mântuitorul luĭ Byk?

Toțĭ aruncară armele și se avântară spre mine. Cu un mic cuțit de os, imitat după cuțitele europene, preotul vrăjitor îmĭ tăie legăturile.

Văzându-mă liber, apucaiŭ repede arma și munițiunile, ce eraŭ la câțĭ-va pașĭ de mine, gata de a mă pune în apărare.

Mărturiile de prietenie și respect ce îmĭ arătaŭ însă nu întârziară să mă liniștească pe deplin. Unul din aceia chiar care m'a legat maĭ strâns, la grozavul stâlp, aduse o bucată de friptură și restul vânatuluĭ crud, mă așezaiŭ pe o piatră și începuĭ să mănânc; șeful, care ordonase punerea mea în libertate, se așeză lângă mine, vorbindu-mĭ cu un glas plin de bunătate:

— Byk este fratele meŭ!

— Ce! Byk, fratele unuĭ șef de mâncătorĭ de oamenĭ! Nicĭ odată nu voiŭ crede una ca asta!—strigaiŭ plin de mânie. Byk e cel maĭ bun om; nicĭ odată n'a refuzat el să dea o mână de ajutor unuĭ semen de-aĭ luĭ...

— Byk nu e antropofag, după cum nu suntem nicĭ noĭ. El e tot ca noĭ, pescar de balene; și pentru că aĭ meritat să'țĭ dea „marele talisman", nu maĭ avem secrete față de tine. Poțĭ să viĭ cu noĭ să lovim balenele și morsele; veĭ cunoaște misterele noastre, credința noastră, ceremoniile noastre.

— Atuncĭ dar, mortul acela nu l'ațĭ afumat pentru a'l mânca?

— Nu, zise șeful; acela este cadavrul unuĭ om cinstit și brav; este spiritul binefăcător care ocrotește vânătorile noastre, ne pune în inimă îndrăzneala trebuincioasă când lovim monstrul. El este acela care ne dă iscusința și puterea de care avem nevoe de a da lovitura mortală.

Fratele luĭ Byk era *angakok-ul*, saŭ preotul tribuluĭ.

— In cazul acesta suntem prietenĭ? ziseĭ eŭ.

— Ca și cu Byk, îmĭ răspunse el, strângându-mĭ mâinile într'ale sale.

O luarăm la drum, ca să ajungem maĭ curând la bordeele nouilor meĭ găzdașĭ.

Vroiam să mă încarc cu carnea crudă ce aveam, când un tânăr o apucă și cu încăpățânare nu mă lăsă să duc această greutate.

Apucarăm pe o cărare gloduroasă, abia se cunoștea din stâncă și mulțumită căreia trecusem un munte înalt din vârful căruia se vedea marea.

Angakok-ul îmĭ arătă o pădure întunecoasă de pinĭ aĭ Norduluĭ, atârnată pe marginea râpoasă a munteluĭ.

— Acolo sunt locuințele noastre, îmĭ spuse el.

— Vezĭ, nu e ușor să le descoperĭ și nicĭ cu putință de a răzbi până acolo, dacă nu eștĭ născut prin aceste stâncĭ.

Mergeam înainte, tăcuțĭ, pe aceste povârnișurĭ alunecoase și repezĭ, în cât un locuitor de la șes n'ar fi făcut zece pașĭ fără să cadă în fundul prăpastieĭ.

Când văzu că suntem maĭ la o parte de tovarășiĭ noștri de drum, mă întrebă:

— Ce s'a făcut iubitul meŭ frate Byk?

— Byk, îĭ răspunseĭ, a rămas la corabia noastră, unde servește ca călăuză și ca tâlmacĭ căpitanuluĭ eĭ.

— Eștĭ dintr'o localitate departe de acĭ?

— Atât de departe, îĭ spuseĭ zâmbind, că cel maĭ tare vâslaș al vostru pe kayak-ul săŭ, va pune maĭ mult de un an spre a trece întinderea de apă, pe care am trecut-o noĭ.

Ridică capul cu neîncredere saŭ cel puțin ca un om obișnuit să asculte gogoșĭ.

— Țara ta e așa de friguroasă și așa lipsită din ale traiuluĭ — de pește, de vânat — că țĭ-a fost peste putință ție și compatrioților tăĭ să maĭ stațĭ în ea?

— Țara mea e cea maĭ frumoasă și cea maĭ bogată,—e plină de comorĭ. Avem scule de pescuit și de vânat de care în curând îțĭ veĭ face idee; clima este dulce și prielnică. Pe aicĭ, din contra, eștĭ amenințat să morĭ de frig și de foame...

— Atuncĭ, pentru ce aĭ venit? mă întrebă el mirat.

— Am încercat să deslușesc lucrul acesta și luĭ Byk. Nu o să înțelegĭ, fără îndoială, maĭ bine ca el. E destul să-țĭ spun că oameniĭ din țara mea, mistuițĭ de setea de a vedea lucrurĭ nouĭ și de a învăța fără de încetare ceea-ce nu știu, aŭ vrut să afle ce se petrece în țara Innuiților. Cum traesc, cum vânează focele, morsele, balenele și leiĭ de mare, ca să le spue și eĭ compatrioților lor.

— Dacă acesta e scopul pe care țĭ l'aĭ propus, nu puteaĭ să nemereștĭ maĭ bine, îmĭ spuse el. Nimic nu va fi secret nicĭ misterios pentru tine; veĭ fi inițiat în lucrurile cele maĭ ascunse și atuncĭ o să poțĭ să te ducĭ și să spuĭ prietenilor tăĭ, cât sunt de vitejĭ pescariĭ Innuițĭ. *)

Cu tot frigul cel mare, plecarăm la apusul soareluĭ, atuncĭ când astrul zileĭ dispărea la orizont și ajunserăm la niște stâncĭ ascuțite de forme ciudate, printre carĭ oameniĭ tribuluĭ aveaŭ obiceiul să-șĭ ascundă luntrile.

Peste tot, apele găuriseră grămezile de granit. Era un fel de găurĭ adâncĭ ca acelea ce-am văzut pe coasta de la nord pînă la sudul Norvegieĭ occidentale.

Fie-care din aceste golfurĭ adâncĭ era minunat adăpostit de furia valurilor și a vântuluĭ care ținea tot timpul cât marea nu era înghețată.

De obiceĭ vânătoriĭ de balene nu se aventuraŭ în mare de cât cu kayak-ul lor simplu saŭ dublu.

După stăruința mea, patru vâslașĭ voinicĭ îmĭ fuse datĭ pentru a mă conduce în căutarea tovarășilor meĭ. Mă suiĭ într'un umyak care, cu toată forma sa bizară, mulțumită iscusințeĭ vâslașilor, se ducea destul de bine pe valurĭ.

Fratele luĭ Byk veni să mă întâlnească.

— M'am hotărît să te însoțesc peste tot, îmĭ zise el, atât pentru a te feri de pericolele ce te pot amenința, cât și a'țĭ scoate din inimă orĭ-ce îndoială.

— Decĭ, unde mergem? — întrebaiŭ eŭ — și prin ce așa marĭ pericole avem să trecem, pentru ca să mă fereștĭ de ele?

Mi se pare că v'am arătat cu prisosință, ție și alor tăĭ, că inima unuĭ european este tot așa plină de vitejie ca și aceea a unuĭ pescar de foce.

El mișcă capul în semn de îndoială.

— Eștĭ viteaz în fața pericoluluĭ pe care îl înțelegĭ, zise el: te-am văzut în fața morțeĭ închizând ochiĭ și așteptând cu nepăsare ceasul cel din urmă. Dar asta nu-ĭ de ajuns.

Când aĭ fost față la misterele noastre sfinte, n'aĭ rămas stăpân nicĭ chiar pe cugetul tăŭ; frica nebună, frica negândită te cuprinsese cu totul; ne-aĭ luat drept spiritele răuluĭ; apoĭ aĭ văzut în noĭ ființe murdare, trăind din carne de om.

Incă câte-va clipe dacă nu eram aproape de tine, sângele țĭ ar fi înghețat în vine și atuncĭ te-aĭ fi îndoit de aceĭ în mijlocul cărora Byk și-a petrecut viața—de aceĭ din inima cărora el a luat o parte din virtuțile ce 'țĭ place—găsindu-le în el.

Fiĭ liniștit și așteaptă. Noĭ n'avem de cât un scop: să învingem pe Tupilak și să ne înapoem biruitorĭ la a tot puternicul Tornasuk, spre a ne face pescuitul cu spor și a avea grije de prețioasa viață a fraților și copiilor noștri.

Pe când preotul vrăjitor îmĭ vorbea ast-fel, eŭ cercetam cu luare aminte drumul ce străbăteam.

Ușoarele kayace dispărură în întuneric, cu tot cerul înstelat, care înfășura pământul înălbit de zăpadă, cu o lumină nehotărâtă. Vedeam ca prin sită natura de pe coastele în vecinătatea cărora navigam.

* Acĭ manuscriptuluĭ îĭ lipsește câte-va paginĭ. Fără îndoială, marinarul care l'a scris, istorisește modul cum a fost primit de pescarĭ, amănunte asupra viețeĭ lor, etc.

Cu toată mişcarea veşnică a valurilor, frigul formase de pe acum sloiuri de ghiaţă, care 'naintaŭ destul de mult în mare, silindu-ne să ne ţinem la oare-care distanţă de aceste plute cu forme fantastice.

Câte o dată, pământuri în depărtare păreaŭ a se netezi şi a forma văĭ largĭ; maĭ încolo, după un lung drum, pământul părea că atinge cerul, întocmaĭ ca o stavilă uriaşă şi perpendiculară, gata a se repezi în mare.

Ferindu-mă ca nouĭ întrebărĭ să nu-ĭ facă angakok-uluĭ o idee proastă de curajul meŭ, tăceam şi mă mulţumeam să 'mĭ afund privirile în adâncimele negre ale orizontuluĭ.

Cu băgare de seamă, umpak-ul nostru se apropiă de coastă, şi intră într'un canal lung cu malurile stâncoase, care dădeaŭ într'un ghiol, în ale căruĭ ape adormite se reflectaŭ stelele ceruluĭ.

Inainte şi înlăturĭ, marginele acesteĭ minuscule mărĭ se desfăşuraŭ în formă de cerc, care slujea de pervaz oglinzeĭ strălucitoare.

Bătrânul vrăjitor 'şĭ puse braţul pe al meŭ ca pentru a'mĭ atrage atenţiunea, iar ochiĭ meĭ urmăriră direcţia degetuluĭ săŭ.

O priveliştе, pe care nu voĭ uita'o nicĭ o dată, îmĭ fu dat să văz.

Mulţumită înştiinţărilor conducătoruluĭ meŭ, n'am avut nicĭ o sfială. Chiar el mi-a spus'o dese orĭ în urmă, că nicĭ un muşchiŭ al obrazuluĭ meŭ nu trăda se teama saŭ mirarea.

Pe vârful uneĭ coline, cu povârniş dulce, aşezată în faţa noastră, se ridică de o dată o lumină mare, roşie, ce părea că se înalţă până la cer.

(Va urma).

VIAŢA FAMILIEI SOARELUI

Soarele e şi azĭ—aproape tot aşa de fierbinte ca şi pe vremea când s'aŭ născut planetele. Dacă privim prin telescoape vedem ţâşnind din soare limbĭ de foc şi suindu-se la înălţimĭ uriaşe. De bună seamă soarele s'a maĭ răcit şi s'a maĭ îngălbenit puţin, lucru de alt-fel explicabil, fiind-că privind printr'o lunetă bună, vedem nişte pete pe soare. De sigur că la început soarele avea o lumină albă, întocmaĭ ca şi stelele albe, carĭ sunt sorĭ maĭ tinerĭ de cât al nostru; noĭ nu putem şti însă dacă aceştĭ sorĭ aŭ sau nu familiĭ.

Mercur, fiind mic, s'a răcit cu desăvârşire. Venus de asemenea e rece, cu toate că maĭ scânteiază din când în când. Pământul, după cum ştim, e rece; numaĭ în centru, nu s'a răcit,—lucru de alt-fel explicabil, căcĭ dacă s'ar fi răcit tot, nu ar maĭ fi vulcanĭ şi nu s'ar maĭ fi întâmplat grozava catastrofă din Mecsina.

Vecina noastră, Luna, e rece cu desăvârşire. Marte, de bună seamă, e rece şi încă se crede că e şi locuit,—ba ceva maĭ mult, oameniĭ maĭ civilizaţĭ şi ajunşĭ la o cultură maĭ mare, au siguranţa aceasta.

Jupiter a rămas — pînă azĭ fierbinte, din cauza mărimeĭ luĭ. Asemenea e şi Saturn. Uranus şi Neptun, fiind maĭ micĭ şi maĭ depărtaţĭ de soare, s'au răcit cu totul.

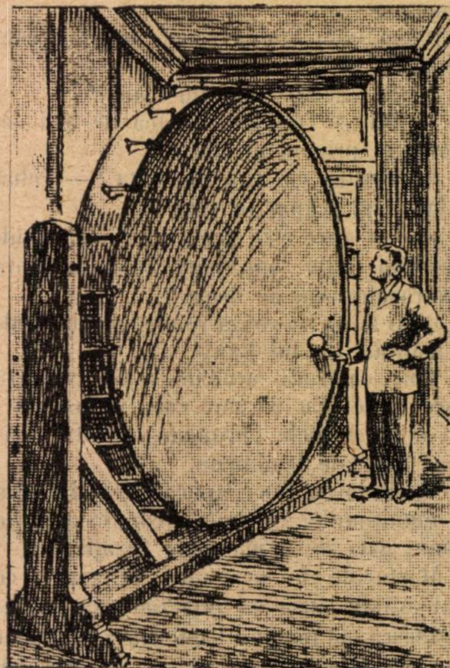
Din cele de maĭ sus se vede că bătrâneţea în familia soareluĭ nu atârnă de vârstă, ci de mărime şi de depărtarea de soare; ceĭ maĭ depărtaţĭ de soare se răcesc maĭ iute, neputând împrumuta destulă căldură de la soare, — părintele lor.

Dacă am socoti depărtarea de la pământ la soare egală cu 1, atuncĭ Jupiter e de 5 orĭ maĭ departe, Saturn de 10 orĭ, Uranus de 20 orĭ şi Neptun de 30 de orĭ.

Şi cu cât o planetă e maĭ departe, cu atât face un ocol maĭ lung împrejurul soareluĭ. Pământul face 1 an în jurul soareluĭ, Marte 2, Jupiter 12, Saturn 29, Uranus 84, iar Neptun 164. Un om cu părul alb—care a văzut de 60 de orĭ vara şi iarna venind pe pământ, n'a apucat de cât două ocolurĭ (2 anĭ) de-aĭ luĭ Saturn. Cine ajunge acĭ 84 anĭ, e ca şi cum ar fi trăit numaĭ 1 an pentru cel ce l'ar privi din Uranus. Cât despre Neptun, nicĭ un om nu va trăi pînă ce această planetă va sfârşi un singur ocol în jurul soareluĭ. Singurĭ copaciĭ şi-ar putea număra aniĭ după mersul acestuĭ tovarăş depărtat al sistemuluĭ nostru planetar,..

Ploeştĭ. **Luigi Vam.**

O TOBĂ GIGANTICĂ

Toba aceasta care— are treĭ metri înălţime, a fost construită nu de mult—în Germania, cu prilejul unor serbărĭ poporale monstre, la carĭ aŭ cântat 327 muzicĭ militare cu aproape 14,000 (patru-spre-zece miĭ) executanţĭ.

VAMPIRUL

— Urmare —

Cu cât vedea maĭ bine tot ce se afla în jurul săŭ, Herman devenia tot maĭ liniştit. La urma urmeĭ, nu era acolo nimic din cale afară extra-ordinar.

Işĭ dădu seamă că fusese condus într'unul din cimitirile timpurilor de demult. Toate obiectele înşirate acolo, nu eraŭ de cât nişte simbolurĭ ale oamenilor din vechime.

Dar Herman ar fi voit să cunoască fiinţa misterioasă care-l tirise în acel cimitir.

Cine era? Un bandit, un renegat, un criminal, — asta fără îndoială. Dar cum poate trăi dînsul în asemenea singurătate? Ce face? De unde a venit?

Şi când se coboară spre câmpie spre a-şĭ îndeplini fără de legile, pe ce drum secret poate scăpa din abis?

Herman făcu o sforţare pentru a-şĭ desface mâinile, dar frînghia era solidă şi-ĭ intră şi maĭ adânc în carne.

Atuncĭ ofiţerul se îndreptă cu hotărâre spre eşirea caverneĭ.

Când voi să iasă, o umbră se ridică în faţa luĭ, şi o voce înceată, gravă, sombră, o voce care părea vocea singurătăţeĭ şi a nopţeĭ, îĭ zise:

— Aĭ venit să te întâlneştĭ cu stăpânul vampirilor? Eĭ bine, iată-l, se află în faţa d-tale.

Herman ridică ochiĭ, uimit.

Se afla în faţa unuĭ bătrân sprijinit într'un baston, şi îmbrăcat într'o haină roşie, zdrenţuită.

CAP. XV

Vampiriĭ

Omul în faţa căruia se afla Herman avea o înfăţişare teribilă.

Ochiĭ săĭ aveaŭ o licărire întunecată şi figura sa semăne cu aceia a unuĭ vultur.

După dezvoltarea pe care o aveaŭ umerii săĭ, ghiceaĭ că te aflaĭ în faţa unuĭ individ de o forţă puţin comună.

Herman, surprins, stătea nemişcat în faţa acesteĭ bizare apariţiĭ.

Dar omul, cu vocea sa sumbră, îl întrebă :

— Ce veneaĭ să facĭ aicĭ ?

Herman tremura de mânie.

Işĭ dedea seamă, că după ce îndeplinise cea maĭ mare parte din însărcinarea pe care şi-o luase, tocmaĭ în momentul hotărâtor, când se afla în faţa duşmanuluĭ, şi l'ar fi putut ataca şi învinge, se găsea neputincios, în voia luĭ.

Cu toate acestea, reuşi să-şi înfrâneze furia, şi răspunse destul de liniştit :

— D-ta eştĭ acela căruia 'i se spune stăpânul vampirilor. Eştĭ un bandit. Am venit aci să te caut, să mă lupt cu d-ta, şi să te înving.

,,Dar întâmplarea a făcut să cad în mânele d-tale, tocmaĭ atuncĭ când nu maĭ eram în stare să mă apăr. Acestea sunt nişte procedee comune tuturor bandiţilor. Mi-aşĭ înjosi demnitatea, dacă aş căuta să-ţĭ fac vre-o imputare.

,,Nu eştĭ de cât un asasin ! Ce maĭ aştepţĭ ? Asasinează-mă ?

Necunoscutul nu făcu nicĭ o mişcare. Expresia feţeĭ sale nu se schimbă de loc. Surîdea mereŭ, liniştit.

Cu toate acestea, după un moment maĭ lung de tăcere, răspunse :

— Nesocotitule, oare ce speraĭ ? Credeaĭ că mă urmăreştĭ în culcuşul meŭ ? Credeaĭ că mă voĭ speria la zgomotul armelor tale ? Şi nu te gândeştĭ că, chiar dacă aĭ fi reuşit să mă învingĭ, nu maĭ puteaĭ eşi nicĭ o dată din abisul Cerohima ?

Herman nu-şi putu opri o tresărire. Numele abisuluĭ pronunţat de omul acela, avea un efect curios.

Ofiţerul îşi aduse aminte de lupta desperată pe care o dăduse împotriva muntelui, fără a reuşi să iasă din cavernă.

Totuşi, voia s'o sfârşească maĭ repede. Se simţia pierdut, şi singura-ĭ dorinţă era să-şi scurteze supliciul.

— Spuneaĭ odinioară că aĭ venit să te lupţĭ cu mine, zise stăpânul vampirilor; aşa dar, d-ta eştĭ duşmanul meŭ ?

— Eŭ sunt duşmanul tuturor acelora carĭ comit crime, zise Herman liniştit. Am avut misiunea de a te căuta, şi a te pedepsi pentru numeroasele d-tale fărădelegi. Dacă destinul a hotărât alt-fel, asta înseamnă că d-tale îţĭ este destinată o altă pedeapsă maĭ grozavă.

— Cine ţi-a dat misiunea de a mă urmări ?

— Ce-ţĭ pasă ?

— Ia seama ! răspunse omul abisuluĭ, înălţându-şi în umbră, statura sa gigantică. Gândeşte-te că eştĭ în puterea stăpânuluĭ vampirilor, şi că proscrisul abisuluĭ nu cunoaşte iertarea !

— Mă eĭ oare drept un indian fricos, care tremură numaĭ auzindu-ţĭ numele ? răspunse Herman. Sperĭ poate că decorul acesta grozav, cu care ţi-a plăcut să te înconjorĭ, mă va înspăimânta ? Nu eştĭ de cât un bandit de rând, un renegat care aĭ conspirat cu revoluţionariĭ contra stăpânuluĭ meŭ, guvernatorul Almerieĭ,—un asasin care aĭ făcut zecĭ de victime nevinovate !

Omul abisuluĭ râse,—râsul săŭ era sălbatic şi înfiorător :

— Ah, exclamă dânsul, aşa dar d-ta te aflĭ în serviciul guvernatoruluĭ ? Nenorocitule ! De dînsul aĭ fost trimes ?

— Nu'ţĭ voiu răspunde !

— Poate că îmĭ veĭ răspunde în curând, după ce 'ţĭ voiu fi arătat care este soarta creaturilor luĭ Tiburcio.

— Orĭ căruĭ supliciu aĭ voi să mă supuĭ, nu'mĭ este teamă.

— Eştĭ sigur ?

Drept orĭ-ce răspuns, Herman înălţă din umerĭ.

Omul se apropie şi 'ĭ puse mâna pe umăr.

— Urmează-mă, îĭ zise dînsul.

Prizonierul se supuse. Străbătură caverna şi un coridor lung.

In curând stăpânul vampirilor se opri. Ajunseseră lângă un fel de puţ, adânc de maĭ mulţĭ metri ; câte-va raze slabe de lumină ajungeaŭ pînă acolo.

Căpitanul se aplecă de-asupra puţuluĭ şi la început, din pricina întunericuluĭ, nu putu deosebi nimica. Dar puţin câte puţin privirea i se obişnui cu umbra.

De-o dată văzu că în fundul aceluĭ puţ se afla un om.

Herman, adânc turburat, recunoscu că omul acela purta uniforma soldaţilor luĭ don Tiburcio.

Prizonierul din puţ, auzind zgomot, ridicase capul şi văzând de-asupra sa două umbre, se rugă umilit :

— Ertare !

In mijlocul tăcereĭ, vocea ajunse pînă la eĭ, zdrobită de durere.

Herman se ridică. Privirea sa liniştită se fixă cu dispreţ pe faţa stăpânuluĭ vampirilor.

Dar ochiĭ de vultur aĭ acestuia nu se turburară nicĭ de cum.

Porniră din noŭ spre cavernă; şi când fură iarăşĭ în mijlocul scheletelor din alte vremurĭ, omul întrebă cu vocea sa sumbră :

— Eĭ bine ? Ce maĭ spuĭ acuma ?

Herman răspunse :

— Te dispreţuesc. Orĭ-care ar fi chinul pe care l'aĭ putea inventa pentru mine, nimic nu m'ar putea face să trădez cauza pe care o servesc.

«Nu mi-e teamă nicĭ de moarte, nicĭ de tortură. Toată grija mea este să-mĭ fac datoria pînă la capăt.

«Asasinează-mă acuma ! Maĭ adaugă o nouă crimă la crimele d-tale ! Va suna în curând ora pedepseĭ şi pentru d-ta ! Dar temete ca nu cum-va prelungindu-mĭ prea mult supliciul, braţul meŭ să nu se ridice într'o zi amenințător şi să te lovească fără milă. Când sabia mea ar intra în pieptul d-tale, aş striga numele celor două victime ale d-tale maĭ nevinovate. Gracioza, aceea pe care aĭ răpit'o chiar de sub supravegherea mea şi aceea pe care o ameninţă acuma cu moartea şi pe care eŭ am jurat s'o apăr : Arocha Holsarte !

La aceste cuvinte, necunoscutul făcu un pas înainte. Din ochĭ îĭ zbucniaŭ fulgere. Apucă braţele înlănţuite ale luĭ Herman în strânsoarea de fier a mâinilor sale, şi apropiindu-şĭ obrazul de obrajiĭ prizonieruluĭ săŭ strigă :

— Voeştĭ s'o aperĭ pe fata aceia ? Nu ştiĭ oare că stăpânul vampirilor i-a hotărât moartea ?

— Ştiŭ ! izbucniĭ furios ofiţerul, evocându-şĭ de-o dată tot pericolul prin care trecea copila. Ştiŭ; şi maĭ ştiŭ că mă aflu în puterea ta, legat, dezarmat, sfâşiat, însângerat, departe de orĭ-ce ajutor, victima şi prada ta. Cu toate acestea, nu voĭ trăda jurământul pe care l'am făcut. Voĭ scăpa din ghiarele tale şi voĭ răzbuna toate victimele tale nevinovate !

Herman făcu o sforţare desperată pentru a-şĭ elibera mânile din strânsoarea frânghieĭ; oasele îĭ pocniră, dar frânghia era prea solidă pentru ca să cedeze.

Atuncĭ, într'un elan necugetat, se repezi înainte asupra adversaruluĭ săŭ. Dar se clătină şi căzu la pământ.

Omul întunecat rămase nemişcat în faţa aceste furiĭ zadarnice. Cu braţele încrucişate pe mantaua sa roşie, aşteptă în tăcere să-l vadă pe Herman potolit.

Herman înţelese repede toată zădărnicia rezistenţeĭ sale. La ce bun să maĭ lupte, când ştia bine că nu va putea învinge. Nu reuşia de cât să-şĭ prelungească tortura, mărind ast-fel triumful călăuluĭ săŭ.

— Haide, zise ofiţerul liniştit, ce maĭ aştepţĭ acuma,—nu mă ucizĭ ?

Din umbră, omul îşĭ încreţiĭ buzele într'un surîs bizar.

— Facă-se voia ta, murmură dînsul; în curând îţĭ veĭ începe supliciul.

Şi porni spre adîncimile caverneĭ. Herman auzi zgomotul uneĭ căderĭ de pietre şi deosebi uruitul rostogolireĭ uneĭ stâncĭ maĭ marĭ.

După aceia Herman auzi o şuierătură sinistră, şi în urmă se făcu tăcere. De-o dată, ofiţerul avu senzaţia că ceva se mişcă foarte aproape de el.

Privi în partea de unde veni sgomotul şi deosebi o masă de materie cenuşie, care se cobora de-alungul păreteluĭ stâncos.

In cele din urmă, lighioana ajunse aproape, şi începu să se tîrască.

Ofiţerul privea fără să înţeleagă. De odată însă lighioana întinse un braţ lung membranos şi un cap cu urechile rotunde, aĭ căruĭ ochĭ reflectaŭ o lumină curioasă.

Herman recunoscu în acest animal pe hidosul băutor de sânge, care poartă numele de vampir.

Şi nu'şĭ putu opri o înfiorare.

Cu toate acestea nu acum pentru întâia oară se afla în fața acestui animal; ba chiar o asemenea întâlnire în mijlocul pădurii nu l'ar fi neliniștit nici de cum.

De multe ori, în timpul numeroaselor sale expediții, fusese mușcat de aceste animale. Știa că vampirii sug sânge omenesc, dar știa în acelaș timp că nu primejduesc viața cui-va, pentru că e foarte lesne să te aperi contra lor.

Numai un om slăbit, rănit, sau adormit prea adânc, fiind asaltat de mai mulți vampiri, ar putea să-și piardă viața, din cauza cantității prea mari de sânge pi rdut.

Și tocmai acum Herman era în cazul acesta.

In adevăr, situația sa era spăimântătoare.

Din toate părțile se coborau acuma, de-alungul stâncilor, numeroși vampiri.

Și lighioanele erau flămânde. Inchise în vre-o peștiră întunecoasă de către acela care se lăuda că era stăpânul lor, nu li se dădea de sigur hrană de cât la intervale foarte rari, atunci când se prezenta prilejul vre unui nenorocit care trebuia să fie supus supliciului.

Și ce ar fi putut face împotriva lor un om înlănțuit, incapabil a se apăra?

Stăpânul vampirilor mai dădu drumul unei șuerături tot așa de sinistre, și monștrii își grăbiră pasul.

De o dată, unul dintre ei, care de un moment sbura în jurul capului lui Herman, i se așeză pe umeri, și bătând din aripi, se fixă bine cu ghiarele. Herman simți pe pielea sa căldura corpului grețos al bestiei, care căuta acuma locul cel mai potrivit pentru a mușca.

Ofițerul scutură din umeri cu putere, pentru a alunga ființa hidoasă; dar vampirul se prinsese bine cu dinții și cu ghiarele și nu se dădu bătut așa de lesne.

In curând buzele și ventuzele aspirară și începură să soarbă cu încetul viața omului.

In acelaș timp alți vampiri se apropiară, și luară loc de-a lungul brațelor și a picioarelor.

Ofițerul făcu câți-va pași îndărăt, și se izbi de peretele stâncos, căutând să zdrobească vampirii cu greutatea corpului său.

Dar în locul celor cari rămâneau la pământ, veneau alții, de zece ori mai numeroși.

Și toate lighioanele acelea înfometate, beau acuma cu înverșunare din corpul său.

— Mai este timp încă să-ți salvezi viața? Vrei să-mi răspunzi?

Cine vorbise oare? Herman ridică capul.

In fața sa, stătea nemișcat stăpânul vampirilor.

In mijlocul acelui decor groaznic, spectacolul era sinistru.

Prin ceața roșie care îi întuneca privirea ofițerul întrezărea figurile strâmbe ale mumiilor cari păreau că râd contemplându-i agonia, și ale căror oase albe licăreau bizar, sub lumina tristă pe care o reflecta ghețarul.

Aripi mari, negre se învârteau în jurul său, învăluindu-l într'o suflare caldă. Simțea cum îi curge sângele din douăzeci de răni de-o dată și cum puterile îl părăseau încetul cu încetul. Obiectele cari îl înconjurau, vasele cu figuri omenești, monștrii de argilă, broaștele gigantice, papagali cu ochi scârboși, crocodili diformi, toate aceste animale fantastice păreau că trăesc, că respiră și se mișcă.

— Ai de gând să-mi răspunzi? Ar mai fi timp să-ți salvezi viața!

Asemănător cu unul dintre spectrele cari îl înconjurau, și tot așa de nemișcat ca și ele, stăpânul vampirilor aștepta. Herman răspunse:

— Te desprețuesc!... Nu-ți voi răspunde nimica. Vreau să mor.

Omul râse batjocoritor, apoi răspunse:

— N'a sosit încă ceasul... Supliciul nu s'a sârșit încă.

Se apropie de bietul ofițer, și apucând de aripi vampirii săturați de sânge, îi smulse unul câte unul de pe prada lor. Vampirii, aruncați la pământ, dispăreau repede, ascunzându-se pe după stânci.

După ce ș'erse sângele care curgea din rănile nenorocitului ofițer, stăpânul vampirilor vorbi din nou:

— Așa dar, cu nici un preț nu voești să-ți trădezi cauza?

Herman se mulțumi să înalțe din umăr.

— Nu-ți cer de cât un singur amănunt în privința guvernatorului. Dacă mi-l dai, vei fi liber. Primești?

— Toat propunerile d-tale sunt zadarnice, răspunse Herman. Iți repet că puțin îmi pasă de toate torturile d-tale. Grăbește-te și mă ucide!

— Știi ce supliciu te mai așteaptă?

— Ce 'mi pasă!

— Nu ți-e teamă?

— Eu n'am de cât o singură teamă; aceea ca nu cum-va să mă dezonorez.

— Vom vedea dacă spui sau nu adevărul, răspunse stăpânul vampirilor, râzând cu râsul lui demonic. Iți voiu pune la încercare și onoarea și curajul.

Apoi își apucă prizonierul de mână și îi zise:

— Vino cu mine!..

CAP. XVI

De când stăpânul vampirilor se introdusese până în apartamentele private ale palatului, pentru a lăsa acolo dovada scrisă a misterioasei sale intervenții, guvernatorul Tiburcio nu mai îndrăznea să se arate nicăeri.

La început, mai ales, fusese stăpânit de o groază nebună.

Atunci îl chemase pe Herman în ajutor și'l trimesese spre acele regiuni blestemate, unde îndrăznețul ofițer trebuia să sufere torturile pe cari le-am povestit.

Apoi, când se văzuse lipsit și de acest om care fusese apărătorul său cel mai sigur, metișul făcu tot ce'i sta în putință pentru a se apăra de primejdiile cari îl amenințau. Prima sa grije fu să arunce în închisoare pe toți soldații de cari nu era sigur.

Această pedeapsă lipsise garda de un mare număr de oameni, căci, în teama sa ca nu cum-va să'i scape vre-un vinovat, don Tiburcio condamnase pe mulți fără nici un motiv serios.

Pentru a'i înlocui, Tiburcio făcu apel la trupele pe cari Herman le lăsase în campament și cari, mulțumită disciplinei severe pe care o primise de la căpitan, îi puteau da soldații cei mai devotați.

Indoi posturile de gardă în jurul palatului și nici un străin nu mai avea voe să pătrundă acolo.

După ce stătu mult pe gânduri, luă hotărîrea de a lăsa și pe viitor fără nici o pază intrările secrete, dar baricadă eșirile și schimbă el însuși toate broaștele și zăvoarele.

Cu toate aceste măsuri însă, rămânea mereu neliniștit, căci ceea ce se petrecuse în trecut era cu totul neexplicabil.

Pe unde trecuse acel vizitator necunoscut?

Cu neputință de spus.

Guvernatorul făcuse cercetări amănunțite în toate colțurile palatului, dar nu descoperise nici cea mai mică urmă.

Străbătu el însuși galeriile ascunse ale închisorilor și subteranelor, dar nu găsi nicăiri măcar cel mai neînsemnat indiciu care să'i dovedească că trecuse cine-va pe acolo.

Atunci făcu cercetări până și în închisoarea în care pierise Gracioza Holsarte.

Acolo, drama se desfășurase ca de obicei.

Apa, retrăgându-se, nu mai susținea corpul victimei, care căzu în noroiul de la fund.

Dar noroiul acesta, uscat mai înainte de năvala apei, nu mai era acuma de cât o masă mișcătoare, care cuprinse cadavrul și-l făcu să dispară pentru tot-d'auna.

De când metișul era guvernatorul Almeriei, câți nenorociți nu pieriseră în acest hidos mormânt!

Gracioza Holsarte avusese aceiași soartă.

Când Luiz Tiburcio intră în închisoarea ei, nimic nu mai exista acolo, nici chiar urmele luptei disperate pe care copila o susținuse înainte de a muri. Numai câte-va picături de apă cădeau dealungul zidurilor însemnând cu ritmul lor monoton trecerea timpului.

Amintirea ultimei victime era pierdută în fundul abisului, pentru veșnicie.

Dar nici aici nu se vedea vre un indiciu despre trecerea stăpânului vampirilor.

Și cu toate acestea, personagiul acela

teribil trebuia să fi trecut pe unde-va, de vreme ce metişul mai avea încă şi acum în mână misiva aceia ameninţătoare de răzbunare, pe care necunoscutul o lăsase în biroul său.

«— Gândeşte-te că există, şi că victimele d-tale vor fi răzbunate când va fi sunat ceasul» !

Don Luiz privea rîndurile acestea, carî i se păreaŭ scrise de o mână de foc şi se simţia cuprins de o groază nebună.

De o sută de orî voise să rupă scrisoarea aceasta şi s'o arunce departe, dar în tot-d'auna par'că venia cine-va să-l oprească, şi n'o rupea.

O privia, o examina mereŭ, cercând să surprindă vre-un secret în caracterul literilor. Dar scrisoarea nu-ĭ destăĭnuia nimic altă-ceva de cât ameninţarea pe care o simţia planând deasupra capuluĭ săŭ.

Totul îl înspăimânta la cea maĭ mică pocnitură a scândurilor, la cel maĭ mic zgomot de vocĭ pe care-l auzia afară, tresărea şi aştepta să simtă între umerĭ ferul unuĭ pumnal răzbunător.

Intindea mânile înainte ca pentru a se apăra şi se îngălbenea de moarte.

Tăcerea care îl înconjura, îl înspăimânta şi maĭ mult.

Nopţile luĭ don Tiburcio, maĭ cu seamă, eraŭ o adevărată tortură.

Nu maĭ putea dormi de loc, şi era chinuit de vedeniile cele maĭ bizare.

Şi când—la strigătele sale de groază, soldaţiĭ de gardă alergaŭ să vadă ce se întâmplă, don Tiburcio îĭ alunga repede, de teamă ca nu cumva să se afle printre oamenii aceştia vre unul care să fie complice cu duşmanul săŭ.

In seara aceia, don Tiburcio stătea la masa sa de lucru, cu revolverul la îndemână şi cetia din noŭ misterioasa scrisoare. Un zgomot de paşĭ îl făcu să tresară.

Ascunse scrisoarea, şi cu mâna pe revolver, aşteptă.

Cine-va bătu în uşă. După ce făcu maĭ multe întrebărĭ, dădu ordin celuĭ care se prezinta, să intre.

Un ofiţer apăru. Purta uniforma armateĭ regulate. Guvernatorul oare-cum liniştit, întrebă cu vocea potolită :

— Ce voeştĭ ?

— Excelenţă, răspunse soldatul, aduc un avis secret al guvernuluĭ.

— Ce avis ?

— Pot vorbi fără teamă, excelenţă ?

— Nimenĭ nu ne ascultă. Vorbeşte !

— Excelenţă, toate trupele statuluĭ Almeria trebue concentrate fără întârziere în garnizoana oraşuluĭ.

— Toate trupele ?

— Afară de miliţiile postate în munte, de-a lungul frontiereĭ.

— Aşa dar, războiul cu Olanda este definitiv hotărât ?

— Fără îndoială, excelenţă. Dar nu aceasta este teama cea mare.

— Ce voeştĭ să spuĭ ?

— Poate că războiul cu Olanda va putea fi înlăturat.

— Atuncĭ, de ce ne temem ?

— De revoluţie !

Metişul se ridică repede.

— Ce spuĭ ? întrebă dânsul, cu vocea tremurătoare de emoţie ; e teamă de revoluţie în districtul federal ?

— Revoluţia poate izbucni din moment în moment, în întreaga republică.

(Va urma).

RĂZBOINICII ZULUŞI

Asupra vieţeĭ zuluşilor din Africa de mijloc am maĭ vorbit — nu tocmaĭ de mult—în coloanele ziaruluĭ nostru,—dar nu prea am stăruit îndeajuns asupra

Maĭ pomeneam—în treacăt,—faptul că —imitând pe soldaţiĭ europenĭ, stabiliţĭ în această provincie europeană, şi-aŭ alcătuit o ceată numeroasă şi selectă de războinicĭ temuţĭ, prin care aŭ devenit foarte respectaţĭ şi chiar—până la un punct

Armele lor din ce în ce maĭ numeroase, se compun din lăncĭ, arcurĭ şi săgeţĭ otrăvite, suliţĭ, topoare, paveze, etc. Eĭ şi le-aŭ procurat de la europenĭ, în schimbul pepitelor de aur — pe carĭ le găsesc adesea, prin nisipurile câmpu-

Manevrele zuluşilor

mulţimeĭ războinicilor zuluşĭ carĭ reprezintă puterea şi siguranţa celor câte-va triburĭ ale lor. Descriind atuncĭ o parte din viaţa lor maĭ vizibilă, spuneam că zuluşiĭ aŭ pornit-o cu paşĭ aproape repezĭ către o civilizaţie nu tocmaĭ îndepărtată.

—stăpânitorĭ indirecţĭ aĭ triburilor mărginaşe.

Incetul cu încetul eĭ şi-aŭ înmulţit numărul războinicilor şi—un an de la acest început, aveaŭ o a treia parte din bărbaţiĭ tribuluĭ, «pe picior de război» cum s'ar zice. Numaĭ şefĭ sunt şapte-sprezece.

rilor lor, a pietrelor preţioase şi a unor produse proprii ale ţăreĭ şi tribuluĭ lor. Tot în acelaş mod, şi-aŭ procurat şi alte lucrurĭ, plăcute lor, însă în mare parte nefolositoare.

Din cele treĭ ilustraţiĭ pe carĭ le alăturăm de aceste rândurĭ, cititoriĭ îşĭ vor

putea da seama şi îşi vor înfăptui chiar o imagine clară şi fidelă despre aceşti războinici cari ne promit— prin dragostea lor de progres—surprize neaşteptate şi se poate chiar—apropiate.—

Prima ilustraţie reprezintă ciudatele dar atât de interesantele (poate tocmai din pricina ciudăţeniei lor) manevre pe cari le fac de mai multe ori pe an, în vastele şi sterpele lor câmpii.

Sunt atacuri şi apărări simulate într'un mod — mai mult saŭ mai puţin naiv,— însă într'un asemenea mod că eşti silit să recunoşti la aceşti războinici aptitudini militare de netăgăduit...

In a doua se poate admira (şi lua în derizie tot de-odată) un asalt de arme... Cu câte două beţe în mâini, ambii combatanţi — apropiaţi unul de altul ca la doi metri, fac nişte mişcări şi schime— într'adevăr... gustoase.

Spectatorii acestui asalt de arme atât de... bizar privesc cu întreaga lor fiinţă pe combatanţi, şi aşteaptă rezultatul luptei...

Asalt de arme

Pe cea dela urmă ilustraţie se văd aşezaţi în cerc— cei şapte-spre-zece şefi ai războinicilor zuluşi. Ei s'aŭ adunat pentru a se consfătui în privinţa mai multor chestiuni — de mare importanţă. Pe feţele lor e imprimată mu'tă seriozitate şi interes. Toţi sunt înzorzonaţi cu diferite nimicuri bizare şi aproape toţi aŭ pe cap câte o fundă saŭ arbust verde.

Lucrul cel mai interesant— din punctul de vedere al psichologiei—e că toată noua lor alcătuire e o imitaţie imperfectă, caraghioasă şi rodnică (poate)—a trupei de soldaţi europeni.

— n —

Sfatul căpeteniilor

Ştiri Interesante

Un banchet original — Un banchet foarte original s'a dat zilele acestea la Londra de către multimilionarul George Kessler, în Savoy-hotel. Decorul sălei reprezinta regiunea polară de Nord; în mijlocul mesei era jumătatea de Nord a pământului. Pe masă eraŭ diferite imitaţii de gheţari şi de animale polare. Chelnării eraŭ îmbrăcaţi ca eschimoşi. Chiar şi sala banchetului avea o temperatură scăzută. Fiecare tacâm a costat 1.500 lei. Insă, fiecare invitat a primit, ca dar, câte un diamant în valoare de 18.000 lei.

H. M. G.

O reclamă ingenioasă : — «Dumineca trecută, 13 Decembrie, între orele 2 şi 3 după am'azi, soţia croitorului Stahle s'a pierdut. Această d-nă e foarte bine făcută : faţa albă ca laptele, ochii albaştrii, un nas mic şi părul negru ca pana corbului. Imbrăcămintea-i consta din ; o rochie gri, o pălărioară roză, cu

florĭ și un șal verde; răspunde la numele de Sara.

«Este vioaie, veselă, râde și cântă, când e vremea senină; e melancolică și tristă când vremea e noroasă.

«Croitorul roagă pe persoana binevoitoare ce iĭ va da ospitalitate, să o trimită înapoĭ, la casa eĭ, căcĭ de va lipsi maĭ multă vreme, nu va maĭ fi primită.

Cu stimă,
Stahle, croitor.

NB. — Celuĭ ce o va aduce înapoĭ, pe maĭ sus numita doamnă, va primi 200 de florinĭ drept răsplată, saŭ un costum de haine de comandă.

(«*Ecoul Strasburguluĭ*».

Puteţĭ deduce că acest anunţ deșteptă curiozitatea multor oamenĭ. In cele dintâĭ zile, Strasburgul era în mișcare; toată lumea se întreba: cine este acest croitor? unde locuește? unde, când și cu cine s'a însurat el? și despre o mie de amănunte despre viaţa particulară a soţieĭ sale. Incepură a căuta.

De atuncĭ lumea începu a vizita prăvălia croitoruluĭ. Celor maĭ curioșĭ le plăcea chiar să afle amănunte din gura luĭ. O mulţime de bancherĭ se duseră să-șĭ comande haine la el numaĭ ca să-l întrebe de... nenorocire. Mulţime de birjarĭ alergară să se lămurească maĭ bine despre semnalmentele pierduteĭ ca s'o afle; și fiecare poruncĭ, saŭ cumpără câte ceva. O mulţime de studenţĭ, ispitiţĭ, alergară să afle simpatiile secrete ale îngeruluĭ răpit și târguiră apoĭ câte ceva.

Afacerea se sfârși cu maĭ mult noroc de cât se prevăzuse — și se deslușește prin o mică notiţă explicativă ce apăru în acelaș ziar: ,,Ecoul Strassburguluĭ'':

,,Istoria croitoruluĭ Stahle e o poveste, o scornitură ca să facă lumea a alerga la o prăvălie nouă. Acest meșter nu și-a pierdut vremea puind în înștiinţare a circula această frumuseţe de femee, pentru ca în loc de o soţie pierdută în închipuire, el are înainte un câștig pe care nu și-l închipuește, ci îl pipăe în pungă''—...

Trad. de **Jean Th.**

CĂTRE CITITORI

Anunţăm pe cititoriĭ noștri că vom publica orĭ-ce articole interesante pri vitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în ţară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcţiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureștĭ.*

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Dar de odată el îșĭ aduse aminte; Bob Midy este cuirasat împotriva friguluĭ; numaĭ el va fi în stare să săvârșească acest lucru.

Ofiţerul chemă pe sir James și'l rugă să explice luĭ Bob ceea ce se aștepta de la el.

Negrul înţelese. Dintr'o săritură fu pe planul stabilizator și se urcă repede pe scara de frânghie.

Iată'l ajuns în vârful aerostatuluĭ.

Trecu ca un minut, care păru ofiţeruluĭ de geniŭ un veac. In tăcerea adâncă a pustiuluĭ boreal, gazul eșind produse un zgomot ca de tunet îndepărtat.

Acest gaz este pentru naufragiaţiĭ Poluluĭ tot așa de preţios ca și oxigenul pentru plămânĭ.

Nu există nicĭ un mijloc de a'l face la loc, tuburile de hidrogen comprimat carĭ se găseau la plecare în nacela «Patrieĭ» fuseseră folosite la umflarea balonuluĭ împreună cu gazul fabricat de doctorul Petersen.

Golite, ele aŭ fost lăsate la o parte.

In starea în care e acum, evident, balonul nu poate să se ridice cu șease persoane.

Neliniștea luĭ George Durtal atinse paroxismul, căcĭ urmările acesteĭ înspăimântătoare situaţiĭ îĭ apăreaŭ într'o lumină sinistră.

Balonul fără putere, înseamnă moartea fatală a tuturor maĭ cu seamă că și proviziunile se sfârșiseră.

Cu ajutorul sanieĭ-automobil, care nu putea să ducă de cât două persoane, nu se putea spera să se străbată miile de kilometri carĭ separaŭ acum pe naufragiaţiĭ aeruluĭ de pământul Francisc-Iosif.

Daca balonul ar fi fost reînchis ar fi putut să ţină două persoane. patru chiar, cu condiţiunea să se sacrifice proviziunile, coliba și alte organe folositoare.

De odată însă sgomotul încetează.

Bob se urcă în virful aerostatuluĭ, apoĭ se scoboară satisfăcut fără să se grăbească. Corpul săŭ produce mare adâncitură în stofa galbenă a balonuluĭ, lucru care arată slăbirea aerostatuluĭ.

El explică stăpânuluĭ săŭ, cu gesturĭ marĭ, starea în care a găsit supapele și sir Elliot, după ce-l ascultă, explică la rându-ĭ ofiţeruluĭ ceea ce s'a întâmplat.

Clapele se închideaŭ numaĭ prin puterea cauciucurilor lor. Or cauciucurile acestea se rupseseră acuma.

— S'aŭ rupt de frig, adăogă Americanul. Toţĭ exploratoriĭ polarĭ cunosc această particularitate. Maĭ sus de 50 grade, cauciucul îșĭ pierde elasticitatea și se rupe. Supapa noastră ar fi trebuit să aibă rezorturĭ de oţel.

Da, i-ar fi trebuit *Patrieĭ* resorturĭ de oţel dar constructoriĭ săĭ nu-l destinaseră să înfrunte asemenea temperaturĭ și apoĭ a fost o fatalitate care a hotărât pe comandantul săŭ să se înalţe la 2000 metri spre a da de frigul care l'a împins la pământ.

Și acum, cu toate că neliniștea luĭ George Durtal s'a potolit, concluzia sa este aceasta.

Patria va rămâne la pământ.

Orĭ-ce speranţă de a vedea balonul ridicându-se în spaţiŭ cu organele sale principale trebue părăsită.

Ar fi poate un mijloc, acela de a sacrifica mașina, elicele, de a transforma aerostatul dirigiabil într'un balon fără cârmă, lăsat în voia vântuluĭ.

Dar dacă nu bate vântul?

Saŭ dacă vântul duce balonul spre reţeaua complexă de insule de pe marginea Americeĭ de Nord, insule așa de pustiĭ?

George Durtal se cufundă în soluţiunea spăimântătoareĭ probleme, căcĭ această soluţiune este stăpânită de o cugetare unică:

Să scape pe Cristiana!

Polul Nord, apropierea luĭ, gloria întrevăzută, toate acestea nu cântăresc nimic în mintea tânăruluĭ ofiţer.

Și atât de adâncă îĭ este preocuparea că n'aude nimic din ceea ce se petrece în jurul luĭ, n'aude esclamaţiunile savantuluĭ și pare că se deșteaptă dintr'un vis când Cristiana se îndreaptă spre el și îĭ zice:

— George, Polul e la 3 mile de aci. Sir James a și plecat spre a ne lua înainte.

Drumul spre Pol

Gestul Cristianeĭ. — Pe urma Americanuluĭ. — Urme de plantigrade. — Glonţ explosiv. — Gratitudinea miliardaruluĭ. — In sanie. — Să ne oprim aci. — Drapelul de zăpadă.

George Durtal rămase un moment încurcat.

Polul la treĭ mile!

Fără îndoială, nu se gândea că se află așa de aproape. Ce viteză a putut să atingă «Patria» în timpul celor două ore din urmă?

Ișĭ plecă capul cu o mișcare care par'că voia să zică:

— Ce'mĭ pasă că Polul e aproape, dacă nu ne maĭ întoarcem nicĭ odată!

Și, cu braţul întins, arătă tinereĭ fete aerostatul scofâlcit, plin de cute

adâncĭ, în neputinţă de a porni înainte.

— Eĭ bine, George, sir James a plecat.

Şi Cristiana arătă direcţiunea spre care se îndreptase sir James Elliot.

Maşinaliceşte, ofiţerul aruncă o privire spre acea direcţiune, dar nu văzu nimic. Vre-o câte-va urme de paşĭ pătaŭ zăpada de curând căzută.

Se apropie de nacelă.

Nemişcat după ocularíul luneteĭ sale, doctorul Petersen era cufundat într'o privire continuă şi prelungită; el nu ridică capul de cât pentru a se uita spre acel Pol căruia se cerea să 'ĭ determine, cu infailibilitatea sa de savant, poziţiunea exactă. Mimica sa nu arăta nicĭ o îndoială în nerăbdarea sa şi asupra proectuluĭ care se frământa în creerul săŭ.

Toate operaţiunile pe carĭ le-ar fi făcut în acest punct n'ar fi valorat cât o cercetare întreprinsă chiar asupra Poluluĭ.

Trebuia cu orĭ-ce preţ să-şĭ transporte instrumentul.

Uitase toate emoţiunile cădereĭ şi, în ce priveşte întoarcerea, socotea situaţia nu tocmaĭ aşa de desperată.

Mistress Elliot nu părăsise un moment nacela. Christiana o văzuse remiţând bărbatuluĭ eĭ pavilionul american al Steleĭ Polare, pe care il păstrase de la plecare. Apoĭ se dusese sub cort şi, fără îndoială, că acum îşĭ reluase lectura Biblieĭ spre a se ruga luĭ Dumnezeu să triumfe drapelul cu stele.

— Iĭ zisese să se grăbească, maĭ adăogă Christiana... şi el se grăbeşte, căcĭ nu se vede de fel. Trebue să'l găsim, George...

— N'avem nicĭ un mijloc să putem pleca de aci, Christiana, zise cu gravitate ofiţerul.

— Ce vreĭ să spuĭ?

— Vreau să spun că balonul e în aşa stare că nu poate să ne ridice şi că va trebui ca treĭ dintre noĭ, poate patru, să rămână aci.

Or, pentru ceĭ carĭ vor rămâne, mormântul e deschis dinainte în locul acesta.

Se produse o tăcere, dar ezitarea tinereĭ fete fu scurtă, căcĭ, strângându-şĭ mâinele, zise:

— George, te rog să nu maĭ vorbeştĭ de asta acum. Caută maĭ întâĭ să găseştĭ pe sir James. Nu trebue şi nu se poate să'l laşĭ să sosească acolo cel dintâĭ.

— Christiana, lasă-mă să'ţĭ fac o mărturisire... nu mă gândesc în momentele astea de cât la un singur lucru: să te scap, să te scap cu orĭ-ce preţ.

Şi cum ea făcu un gest de protestare, el continuă:

— Nu ştiĭ, acum viaţa mea eştĭ tu, ambiţiunea mea eştĭ tu...

Dar ea îl întrerupse din nou, grăbită, înfrigurată, cu ochiĭ scăpărând şi îĭ arătă spre Nord.

— Nu, George, ambiţiunea ta trebue să fie acolo. Trebue să mergĭ. Nu maĭ voesc să aud de alt-ceva. Când ne vom întoarce de acolo, am să'ţĭ spun tot ceea ce simt pentru tine... maĭ inainte, nu. Pleacă, te conjur, nu maĭ e de pierdut nicĭ o clipă.

Iĭ apucă mâinele şi sub mănuşile sale de blană, el simţi strângerea nervoasă a degetelor eĭ.

— Nicĭ măcar o clipă nu maĭ trebue să pierzĭ. Trebue să'l ajungĭ... voesc!

Ea îşĭ scoase mantaua grea şi, împodobită cu păru-ĭ blond, apărea ca o zeiţă a regiuneĭ zăpezilor.

George nu maĭ putu să reziste.

— Ascult, zise el, dar făptuesc, spre a te asculta, o imprudenţă mare, căcĭ e cu putinţă ca în lipsa mea să înceapă un vânt şi atuncĭ nicĭ o putere de pe lume nu va putea să'l împiedice să târască aerostatul. Or, dacă tu veĭ rămâne în nacelă, nu o să te maĭ regăsesc aci. Promite-mĭ că nu o să te urcĭ...

— Promit.

— Atuncĭ roagă pe mistress Elliot să spue negruluĭ să debarce ceva de ale mâncăreĭ pe ghiaţă pentru cazul când balonul ar fi luat de vre-un curent. Bob să ţină balonul de «guide-ropă», căcĭ pe ghiaţă nu e nicĭ un punct de care s'o prinzĭ.

— Am înţeles.

— Dacă începe vântul, agăţaţi-vă câte-şĭ patru de această guide-ropă. Dacă vântul va bate încet, o să fie cu putinţă să ţineţĭ balonul şi să ne aşteptaţĭ. Dacă va bate maĭ tare, suntem cu toţiĭ pierduţĭ!..

— Aşteptându-te, am să mă rog luĭ Dumnezeu.

Se aplecă spre el şi'ĭ întinse fruntea. El o sărută lung.

— E logodna noastră, zise ea. Dumnezeŭ va face să te reintorcĭ.

George alergă spre partea dinapoĭ a naceleĭ.

— Doctore, zise el grăbit, arată-mĭ exact direcţiunea Poluluĭ.

— In dreptul chiar al axeĭ naceleĭ... un unghiŭ de câte-va grade spre stânga...

— Şi până acolo nu sunt de cât treĭ mile?... Eştĭ sigur?

— Treĭ mile şi patrusute de yarzĭ,.. poate două sute maĭ mulţĭ, cu putinţă poate să greşesc, căcĭ Polux nu se vede aşa bine acum. Dar pot să controlez cu *Casiope*.

Şi doctorul Petersen îşĭ reluă cercetarea sa întreruptă.

Când se întoarse George Durtal, Christiana scobora din noŭ scara de frânghie a naceleĭ: avea în mână o carabină pe care se dusese să o caute şi sărind uşor prin zăpadă, o dete logodnicului săŭ.

— Sir Elliot a plecat fără armă, zise ea: e poate o imprudenţă...

— Te gândeştĭ la toate, Christiana.

— Mă gândesc la tine, zise ea. Şi iată aci şi cartuşe. Acum, pleacă repede!...

Şi cum el o şi pornise, ea îl rechemă:

— Uitaĭ ceea-ce e maĭ esenţial: drapelul.

Şi ea îĭ arătă flamura care atârna la spatele aerostatuluĭ şi a căreĭ extremitate roşie ieşea prin zăpadă.

Apucând-o, o trase cu violenţă; frânghia de care era prinsă cedă, şi pânza tricoloră se ivi. Şi cum el sta acolo, încurcat, cu arma în mână, neştiind cum să facă spre a duce acel steag lung:

— Aşteaptă un moment! strigă Christiana.

Repede ea înfăşură steagul în jurul corpuluĭ luĭ George, şi când el se depărtă, inveşmântat în roşu, ea îl urmări cu ochiĭ, până ce se perdu în ceaţă.

* *

George Durtal plecase alergând. Dar după ce făcu vre-o câte-va sute de metri, fu nevoit să se oprească.

Maĭ întâĭ de toate trebuia să se orienteze.

Silueta balonuluĭ nu se maĭ vedea; câmpia se întindea imensă, monotonă. In locul ridicăturilor de gheţurĭ constatate de exploratoriĭ carĭ asaltaseră Polul cu câinĭ şi carĭ se loviseră în chaosul lor de nepătruns, nu se vedea de cât o mare îngheţată, fără valurĭ.

Fără îndoială că această ghiaţă acoperea abizurĭ, căcĭ sondagiile luĭ Nansen aŭ arătat în marea polară adâncimĭ de peste 3000 de metri.

Zăpada căzuse de curând. După scurte căutărĭ, George Durtal găsi urmele Americanuluĭ, şi cercând să nu le piardă din noŭ, se puse să-şĭ numere paşiĭ cum făcuse la plecare. Ştia că 125 de paşĭ fac 100 de metri şi calculase că spre a parcurge treĭ mile şi patru sute yarzĭ trebuia să facă cel puţin 7000 de paşĭ.

Când numără până la 2000, se opri un moment.

Nicĭ odată nu avusese ca acum sentimentul imensităţeĭ. Această imensitate îl acoperea, i se impunea irezistibil, căcĭ era imensitatea solitară pe care nicĭ un explorator nu o cunoscuse.

In expediţiunile întreprinse pe continente, în deserturile africane ca şi pe înaltele platourĭ ale Tibetuluĭ saŭ

prin pădurile virgine ale Congului de sus, îndrăzneţii pionieri cari căutaŭ pământurĭ noui ştiaŭ că sunt primiĭ oamenĭ civilizaţĭ carĭ le străbăteaŭ; dar eĭ maĭ ştiaŭ că autochtonĭ, fiinţe omeneştĭ, trăiaŭ saŭ trăiseră în acele regiunĭ scoase din necunoscutul geografic.

Pentru călătoriĭ de pe *Patria* această concepţie a indigenilor polarĭ era imposibilă. Nicĭ un om nu fusese pe acolo înaintea lor. Nicĭ un om nu putea să trăiască. saŭ să locuiască pe acolo.

Eraŭ primiĭ carĭ străbăteaŭ imensul gheţar, eraŭ primiĭ cărora le era dat să descopere marea polară, să-ĭ dea un nume şi să înscrie acest nume pe hărţi.

Eraŭ primiĭ carĭ trebuiau să facă cunoscut oamenilor că nicĭ o bucată de pământ nu străbătea acest punct, singur imobil în mişcarea de rotaţiune zilnică.

Eraŭ primiĭ... Dar de ce nu era el primul, ca francez?...

Şi un regret din ce în ce maĭ puternic i se ivea în suflet gândindu-se că fiind aşa de aproape de punctul geografic a căruĭ descoperire pasiona lumea întreagă, lăsase înaintea luĭ pe un strein...

Omul care era înaintea luĭ pe drum să atingă Polul cel dântâĭ, era un american.

Presa, publicul, lumea întreagă nu va cunoaşte de cât pe acest străin.

Şi precum într'o cursă învingătorul care câştigă cu un cap de cal este singurul invingător, aclamat, tot aşa în imaginaţiunea lumeĭ America ar fi apărut victorioasă, stăpânitoarea Poluluĭ Nord.

Această idee biciui pe ofiţer şi el îşĭ reluă cursa.

Christiana văzuse bine şi spre a sacrifica grija neliniştitoare faţă de ideia grandioasă care de două zile o transfigurase, se arătă maĭ liniştită ca el, franceză maĭ întâĭ şi apoĭ femeie.

George Durtal îşĭ acceleră mersul.

De odată i se păru că aude un strigăt. Venea acest strigăt din urmă sau dinainte? În tăcerea profundă pe care nu o turbura de cât zgomotul paşilor săĭ pe zăpadă, nu se putea înşela: a auzit că par'că il striga.

Venea chemarea aceasta de pe «Patria»? Era vocea Christianeĭ? Trebuia să se întoarcă înapoĭ?

Se opri, cu tâmplele zvâcnindu-ĭ, strângând nervos puşca, pe care în drum o încărcase cu treĭ cartuşe.

Dar se gândi un moment. «Patria» era prea departe ca să poată auzi un strigăt de acolo, şi spre a nu pierde urmele conducătoare, George Durtal porni din nou la drum spre Pol.

Îndată auzi din nou un al douilea strigăt.

De astă-dată nu maĭ era nicĭ o îndoială: strigătul venea de la Nord şi numaĭ Americanul putuse să'l scoată.

Era acesta strigătul de triumf al yankeuluĭ care sosise la punctul calculat?

Nu, căcĭ George Durtal făcuse 3 miĭ 400 de paşĭ: era abia la jumătatea drumuluĭ. Era un strigăt de desnădejde...

Şi ofiţerul îşĭ grăbi mersul.

Acum câmpul de ghiaţă avea aspectul câmpiilor acoperite de zăpadă în formă de ondulaţiunĭ largĭ ca nişte valurĭ solidificate şi George Durtal, dându-şĭ seamă că putea să treacă pe lângă tovarăşul săŭ fără să'l poată vedea, cercetă cu maĭ multă atenţie urmele paşilor săĭ.

De astă-dată alte urme se amestecau cu acelea făcute pînă acolo de grelele încălţăminte de blană ale Americanuluĭ.

George Durtal, examinându-le maĭ de aproape, observă că ele proveneau de la un plantigrad mare: urma labeĭ atingea 70—80 centimetri circonferinţă şi nu putea să fie din această familie de cât ursul alb, ultimul reprezentant al speciilor cuaternare, din care se găsesc schelete în gheţariĭ din Europa centrală.

Dispoziţia urmelor arăta clar că animalul venise în urma omuluĭ şi că il urmărise.

Zăpada înăbuşă minunat zgomotul paşilor şi fără îndoială că monstruosul animal a putut să se arunce asupra luĭ sir James Elliot fără ca el să bage de seamă, fapt care n'a putut să dea timp nenorocituluĭ de cât să strige odată sau de două orĭ.

Şi tot gândindu-se în felul ăsta, George Durtal, fără a'şĭ încetini mersul, îşĭ încărcă carabina.

Dar ajungând în vârful uneĭ dune maĭ adâncĭ ca cele întâlnite până acum, se opri înspăimântat.

Un spectacol tragic se desfăşura înaintea luĭ: la o depărtare abia de 20 metri, sir Elliot era întins pe zăpadă şi deasupra luĭ un urs foarte mare il sfăşia cu ghiarele.

Americanul nu maĭ avea puterea să strige.

Gâfâia doar, pe când teribilul animal mormăia.

La câţi-va paşĭ de el, drapelul american, sfâşiat de ghiare, pâta zăpada cu culorile sale roşiĭ şi albastre.

Din câte-va săriturĭ George Durtal fu la locul lupteĭ şi, la rândul săŭ, ursul, foarte absorbit, nu'l văzu de cât când fu lângă el.

Atuncĭ fiara ridică o labă enormă, terminată prin nişte ghiare lungĭ ca nişte lame de cuţit, şi deschise gura în care se vedeau două rîndurĭ de dinţĭ formidabilĭ...

— Ţinteşte bine!—se auzi o voce înăbuşită.

Aceste vorbe fuseseră spuse cu atâta sânge rece în împrejurarea asta aşa de tragică, că ele liniştiră deodată fiara care ar fi putut să facă să devieze glontele luĭ George Durtal.

La o distanţă de douĭ metri, George ţinti gura deschisă a animaluluĭ.

Era un glonţ explozibil: capul fiareĭ se clătină un moment şi apoĭ căzu peste American.

Nu cu puţină osteneală isbutise George Durtal să-l scoaţă din situaţia critică în care il găsise, dar fu surprins văzându-l, după ce cadavrul ursuluĭ fusese tras de-o parte de pe el, că se ridică repede şi se aruncă în braţele sale.

— Ah! comandante!.. fără d-ta...

Şi cu o efusiune de care, ţinând seamă de răceala luĭ obicĭnuită, nu l'aĭ fi crezut nicĭ când capabil, miliardarul strânse pe tânărul om în braţele sale.

Nu avea altă rană de cât o sgârietură mare pe obrazul drept; sângele se inchegase şi nu se maĭ vedea de cât cicatricea.

Când fu în stare să vorbească, Americanul isbucni într'un torent de explicaţiunĭ.

Drapelul american maĭ întâĭ şi apoĭ îmbrăcămintea sa grea il scăpaseră.

Ursul venise pe la spate, pe neaşteptate, dar simţindu-ĭ suflarea sgomotoasă, se întorsese la timp şi evitase primul atac.

Neavând altă armă de cât steagul «Steleĭ Polare», il mişcase puternic şi neîncetat în faţa greoiuluĭ săŭ adversar şi dacă nu-l ţinuse în respect, cel puţin il zăpăcise cât-va timp. Nu îndrăznise să fugă simţind că ar fi fost ajuns îndată şi atuncĭ doborât la pământ cu o lovitură de labă.

Dar în momentul acesta ursul se repezise la blănurile grele cu care era îmbrăcat şi Americanul, apucându-l de gât, putu să ţină departe de obrazul săŭ formidabiliĭ colţĭ aĭ animaluluĭ şi să câştige ast-fel cele câte-va minute carĭ dăduse putinţă salvatoruluĭ să sosească.

— Şi pe acest salvator, continuă Americanul,—crezĭ lucrul acesta comandante?—il aşteptam cu siguranţă. Nu te vedeam, nu te auziam, şi cu toate astea, zece minute după plecarea mea, te ghiceam că eştĭ pe urma mea. Mĭ grăbeam ştiindu-te maĭ tânăr, maĭ uşor... Am fost aşa de stupid!

Şi sir Elliot, vrând să ia steagul il privi lung.

— Da, stupid, şi ceea-ce e şi maĭ răŭ, incorect, adăogă el strângând din noŭ mâna tânăruluĭ ofiţer... Incorect fiind-că m'am gândit să-ţĭ iaŭ înainte, când sângele rece al d-tale ne scăpase pe toţĭ.

Mă veĭ erta oare?

— Din toată inima, sir James...

Inţeleg sentimentul care te-a îndemnat să facĭ lucrul acesta; era un sentiment cu totul omenesc. Dar nu mie trebue să-mĭ mulţumeştĭ, ci d-şoareĭ de Soignes... Dacă n'ar fi fost dânsa, eŭ nu m'aşĭ fi gândit de cât la balon şi d-ta nu m'aĭ fi văzut venind la timp...

— Ah! d-şoara de Soignes! exclamă miliardarul, iată o femee, comandante!... Şi se maĭ vorbeşte de englezoaice. Nicĭ francezele nicĭ americancele nu-ĭ pot fi superioare! Am spus că miss Cristiana era buna fee a expediţiuneĭ: nu m'am înşelat. Şi este maĭ ales buna fee a mea, căcĭ eĭ îĭ datoresc viaţa... Cum să-ĭ mulţumesc?...

Tăcu un moment, apoĭ punând mâna pe umărul tânăruluĭ om:

— In ce mă priveşte faţă de d-ta, veĭ voi saŭ nu... comandante, n'am de cât un singur fel de a-ţĭ mărturisi gratitudinea mea, să împărţim pariul meŭ...

George Durtal care se plecase spre cadavrul ursuluĭ şi examina efectul fulgerătoruluĭ proectil, se ridică.

— Sir James, zise el, iţĭ mulţumesc pentru intenţia d-tale, şi nu voesc să discut, căcĭ am să-ţĭ pun o intrebare care va trebui să te lumineze: crezĭ oare serios d-ta că veĭ putea vre-o dată să câştigĭ pariul?

(Va urma)

Poşta Redacţiei

D-luĭ G. S. — Am făcut modificărĭ bucăţilor trimise de d-ta. Maĭ trimiteţĭ.

D-luĭ Iosif Sar. — Se va publica.

D-luĭ Luigi V. — Vom căuta să o publicăm.

D-luĭ A. Bensim. — Se va publica.

D-luĭ Arthur B. — Vom cerceta. Trimiteţi-ne traducerĭ.

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR"

Cu începere de azi, „Ziarul Călătoriilor" care apare săptămânal în 16 pagini și conține o materie aleasă și variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare și de peuscat, acordă următoarele noui premii de valoare abonaților săi:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevi, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice. Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzi cu sticle de lichioruri fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson*, str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea în expoziția permanentă din administrația ziaruluĭ nostru.

Prețul abonamentuluĭ: 5 leĭ pe un an; 2,60 pe 6 lunĭ.

CU INCEPERE DE AZI

TOATA LUMEA CARE SE ABONEAZA LA ZIARUL

„UNIVERSUL"

Concurează la următoarele importante premiĭ în valoare de peste

60.000 DE LEĬ

O CASA în BUCUREŞTI, strada 10 Maiŭ, No. 36

Fostă proprietate a d-luĭ T. Teodorescu, liberă de orĭ-ce sarcine, construcţie nouă, 5 încăperĭ.

UN DORMITOR DE BRONZ

Cumpărat de la cel maĭ bine asortat magazin în această branşă, „Industria metalică **Marcu**», Bd. Elisabeta, 8

Un salonaş stil Ludovic al XV-lea

Foarte elegant, aurit, formând o podoabă în casă

O MARE ŞI ELEGANTA OGLINDA VENEŢIANĂ

O GARNITURA DE MOBILA PENTRU GRADINA

Compusă din: o canapea, două fotoliurĭ, o masă şi patru scaune.

UNA MAŞINĂ DE CUSUT

Toate acestea cumpărate de la primul magazin de mobile „La Centrala" **Marco Dattelkremer**, strada Carol 62.

O pendulă modernă de biuroŭ

care se întoarce la 400 zile, cumpărată dela cunoscutul magazin de ceasornicărie şi bijuterie **Smith et Stratulat**, Calea Victorieĭ, No. 53

Un bogat serviciŭ de bucătărie

„Kosmos" în valoare de 500 leĭ, cumpărat de la cel maĭ bine asortat magazin de fierărie şi articole pentru menage **A. Aritonovicĭ et I. Paioşanu**, calea Victorieĭ 144. Sucursala strada Colţeĭ No. 4.

- **Un bogat piedestal de marmoră** pentru florĭ, foarte elegant şi de mare preţ.
- **Un gramofon perfecţionat**
- **Una vioară sistem Stradivarius** cumpărată de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder.
- **Un flaut ornat cu fildeş**, cumpărat dela magazinul „Harpa", strada Colţeĭ No. 5.
- **Două stofe de mătase pentru roche**, cumpărate din Paris, anume pentru premiĭ în valoare de una mie leĭ.
- **Un ceasornic de aur pentru bărbat**
- **Un ceasornic de aur pentru damă** cu o mare piatră de briliant.
- **Un inel de aur pentru bărbat**
- **Un inel de aur pentru damă**
- **O ghebă naţională de postav alb**, cusută artistic cu găitane negre, pentru d-şoare.
- **Două paltonaşe pentru fetiţe**
- **Patru artistice tablourĭ aquarele**
- **Un binoclu**
- **Două jugurĭ de frunte pentru boĭ**, cumpărate dela societatea pentru protecţia animalelor.
- **Un vas elegant de salon**
- **Treĭ tablourĭ artistice**
- **20 abonamente pentru un an la «Veselia»**
- **10 » p. un an la «Ziarul Călătoriilor».**

Cu toate că acordă aceste maĭ premiĭ, «Universul» menţine aceleaşĭ preţurĭ de abonament, adică: **Leĭ 18 p. un an; leĭ 9.15 p. 6 lunĭ; leĭ 4.65 p. 3 lunĭ.**

Abonaţiĭ primesc gratuit **«Universul literar»**, iar ceĭ carĭ se abonează cu începere de azĭ, maĭ primesc şi

Almanahul ziaruluĭ „Universul"

—— Pe anul 1910 ——

Spre a participa la premiĭ, abonaţiĭ pe un an primesc 30 de bonurĭ; pe şase lunĭ 14 bonurĭ, iar pe treĭ lunĭ 5 bonurĭ.

Anul XII.—No. 666. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercurĭ, 10 Februarie, 1910

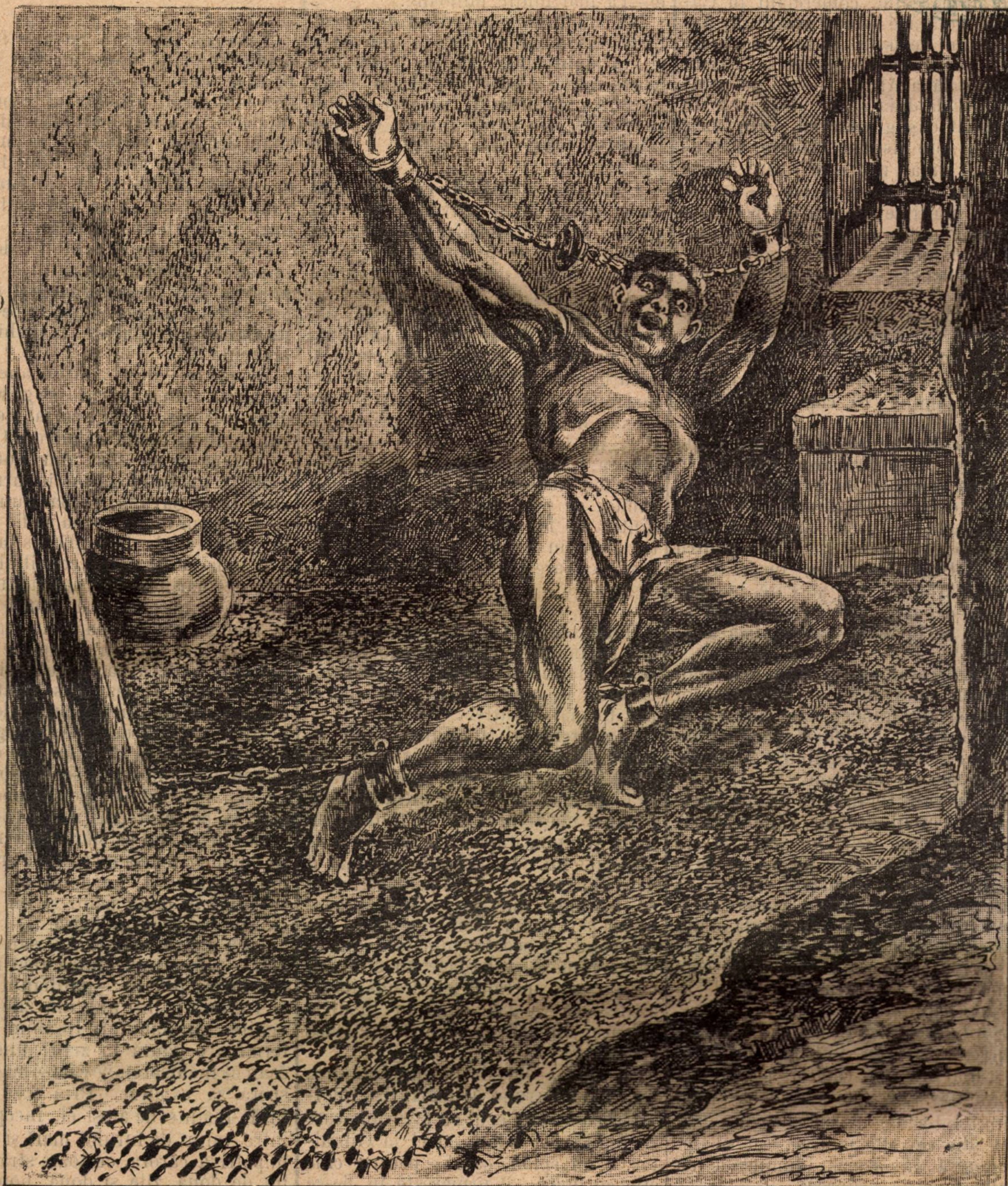
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « ½ « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

MÂNCAT DE FURNICI. — (Vezĭ pag. 4120)

MÂNCAT DE FURNICI

Ibrahim Selim, comerciant în Cairo, se hotărâse—după maĭ multe informaţiuni decisive, să se aventureze într'o călătorie de afacerĭ pe coasta occidentală a Africeĭ, — de pe urma căreia nădăjduia să se aleagă cu un însemnat câştig material. Prin acele părţĭ, în spre insulele Canare, i'î spusese luĭ un alt negustor—care auzise de la un căpitan de vapor, — se găsesc o mulţime de mărfurĭ preţioase pe carĭ le putea avea numaĭ în schimbul unor puţine şi neînsemnate obiecte de toaletă, de provenienţă europeană.

Obsedat de ideea uneĭ lezniciоase îmbogăţirĭ şi stimulat oare-cum şi de starea cam precară în care se găsea de cât-va timp, precum şi de numeroasa'ĭ familie (16 copiĭ şi 3 femeĭ, etc.,) — hotărârea definitivă fu luată într'una din serile maĭ puţin calde ale luneĭ Noiembre, anul 190...

După treĭ zile de pregătirĭ şi socotinţĭ diverse, Ibrahim Selim efendi se îmbarcă pe vasul american «Paraguay» care pleca din Cairo pentru Capul Buneĭ-Speranţe, încărcat cu cafea, cărbunĭ, etc., şi care maĭ făcea tot-deodată câte-va popasurĭ pe coasta occidentală saŭ vestică a Africeĭ.

Călătorĭ eraŭ puţinĭ, însă maĭ mult persoane marcante: — un inspector administrativ francez, care mergea în noua Guinee; doĭ ofiţerĭ spaniolĭ; un comisar general al republiceĭ franceze, şi alţĭ câţĭ-va europenĭ.

Negustorul Ibrahim fu primit foarte rece în cercul acestor călătorĭ exigenţĭ, şi cum, de felul săŭ, el era cam vorbăreţ şi nu'ĭ plăcea să fie o singură clipă măcar, fără cine-va cu care să maĭ schimbe o vorbă două, —suferea grozav de plictiseală şi din pricina răceleĭ şi indiferenţeĭ cu care era privit pe această corabie pe care trebuia să călătorească timp de aproape o lună.

Spre norocul săŭ (momentan) însă, după treĭ zile se îmbarcă la fortul Gibraltar un noŭ călător pe corabia «Paraguay» care de asemenea - fiind primit întocmaĭ ca şi el şi din maĭ cine ştie ce alte motive, — eĭ se împrieteniră în aceiaş dimineaţă cu multă bucurie reciprocă.

Întreagă acea zi o petrecură nedespărţiţĭ—când pe covertă, când pe punte, când în salon, vorbind de câte toate şi făcându'şĭ reciproc confidenţe.

Negustorul află repede că neaştep tatul săŭ prieten era un pietrar din Madrid, Juan Savano; şi mergea în insulele Canare unde'ĭ trăise un frate - singurul luĭ frate, timp de 22 de anĭ, şi care murise de două săptămânĭ şi acum el se ducea să-şi i-a în primire moştenirea pe care i-o lăsase luĭ şi care se urca după cum i se anunţase şi după cum bănuia chiar el—l'a maĭ multe milioane.

Nu era însă prea vesel de acest lucru însemnat de oare-ce prevedea şi era sigur chiar că va întâmpina foarte multe piedecĭ în drum; până va putea să intre în posesia acesteĭ moştenirĭ, din care—spunea el - s'ar mulţumi să'şĭ aibă măcar a 10-a parte.

Uĭtam să adăugăm că de o dată cu pietrarul Juan Savano, se maĭ urcase din strâmtoarea Gibraltar un englez—după toate aparenţele, care —spre mirarea negustoruluĭ Ibrahim şi spre neliniştea şi turburarea vizibilă a pietraruluĭ, a fost în tot decursul celeĭ dintiĭ zile în imediata lor apropiere — spionându'ĭ parcă şi ascuţindu'şĭ urechile la cele maĭ neînsemnate schimburĭ de cuvinte ale acestor douĭ atât de iute împrieteniţĭ. Care nu le fu însă mirarea — amândurora, când se duseră în spre cabinele lor, văzând că al doilea noŭ călător de pe corabie intra în cabina dintre ale lor. Însă—cel puţin pentru Ibrahim Selim, acest fapt nu fu o preocupare prea îndelungată.

Trecuseră opt zile de când corabia era legănată de apele imensuluĭ ocean Atlantic şi - după spusele căpitanuluĭ, insulele Canare nu maĭ eraŭ tocmaĭ departe.

Comerciantul Ibrahim Selim efendi se învoise cu prietenul săŭ Juan să'l întovărăşească pe acesta şi să'l ajute chiar spre a intra în stăpânirea moştenireĭ de la fratele luĭ mort şi numaĭ după aceia să'şĭ vadă de afacerile luĭ. La această învoială îl determinase—pe lângă perspectiva de se înfrupta din moştenirea prietenuluĭ săŭ care'ĭ promisese că în cazul când va scoate jumătate din averea rămasă, îĭ va face un strălucit cadoŭ, şi o speranţă—îndreptăţită de alt-fel—că va găsi chiar în insulele Canare, din belşug, marfă preţioasă şi ieftină.

În ziua a 9-a de la împrietenirea lor, Juan Savano îĭ mărturisi luĭ Ibrahim că «englezul cu favorite» care se îmbarcase odată cu el la Gibraltar, e un spion, care — pentru cine ştie ce lucru, îĭ urmăreşte în fie-ce clipă şi care—de bună seamă, la debarcarea lor, le va pune oare-carĭ beţe 'n roată. Urmară între eĭ maĭ multe privirĭ bănuitoare, întrebărĭ şi reflecţiĭ. În urmă se încredinţară ambiĭ că cel maĭ cuminte lucru e să aştepte în linişte orĭ ce va fi să urmeze.

Dup'amiaza zileĭ a zecea—o dup'amiază fierbinte şi apăsătoare, arătă privirilor cercetătoare ale călătorilor contururile nelămurite ale insulelor Canare. Apariţia aceasta fu salutată cu câte-va strigăte şi cu o salvă de focurĭ de tun.

Temerile luĭ Juan Savano fură pe deplin fundate, căcĭ imediat ce debarcară, englezul cu favorite, însoţit de comisarul general al republiceĭ franceze, le-a eşit înainte şi—după ce şi-au declinat calităţile, le-au spus că ambiĭ sunt arestaţĭ, fiind bănuiţĭ de spionĭ aĭ Italieĭ şi că Juan Savano ar fi luat chiar maĭ multe planurĭ ale fortuluĭ Gibraltar...

Cu toate protestările şi dovezile împotriva acestor acuzaţiĭ, eĭ au fost duşĭ imediat la guvernatorul insulelor, care i-a trimes—după ce le-a luat un sumar interogator,—la închisoarea preventivă.

Se poate— deşi cam cu anevoe,—închipui starea în care se găseau ceĭ doĭ prietenĭ, şi în special negustorul Ibrahim Selim efendi din Cairo...

A doua zi au fost din noŭ chemaţĭ la un interogariŭ, în urma căruia Juan Savano, pe baza unor motive extraordinare, avea să fie pornit, în aceiaş zi, la fortul Gibraltar, spre a fi judecat de către consiliul superior de marină,—iar nefericitul Ibrahim fu trimes cu maĭ mulţĭ soldaţĭ la închisoarea ordinară din marginea uneĭ pădurĭ seculare, departe de reşedinţă, unde avea să stea—cine ştie câtă vreme. Se despărţise pentru totdeauna de un prieten bun, de perspectiva fericită de-a se îmbogăţi, şi acuma se simţea de-o mie de orĭ maĭ nenorocit—gândindu-se că poate nu va maĭ revedea nicĭ pe scumpele sale soţiĭ şi pe mult doriţiĭ luĭ copiĭ...

Dar îĭ fu dat să sfârşească repede. În închisoarea sa mizerabilă era peste putinţă de trăit. La două zile abia, i se aduceau două pâinĭ şi un burduf cu apă caldă şi greţoasă...—

Însă cauza sfârşituluĭ săŭ a fost alta,—a fost una dintre cele maĭ îngrozitoare pricinĭ:—gardianul venea la treĭ zile; într'una din zile—după venirea gardianuluĭ, Ibrahim tocmaĭ termina o gaură în zidul dinspre ocean al închisoreĭ, pe care—mărind-o, spera să evadeze. Prin acea gaură însă, înainte de a eşi el, începură să intre valurĭ de furnicĭ marĭ şi roşiĭ... împotriva cărora, cu toate străduinţile luĭ de două zile şi două nopţĭ, n'a

putut izbândi nimic. Ele erau cu miliardele și mușcau teribil...—

Nenorocitul fu găsit a patra zi, pe jumătate mâncat de furnici, și pe de-antregul—mort...

X.

INSEMNĂRI DIN ITALIA

«Numai o săptămână mai pasc bivolii în apropierea castelului, iar după aceea se duc în locuri îndepărtate. Dacă doriți să-i vedeți și tot de o dată alte minunății, atunci hotărâți-vă să vizitați mâine castelul».

Cea care scria aceste rânduri era frumoasa Signora cu părul și ochii negri, la care locuisem cu prietenul meu, în Aprilie trecut, la Neapole. Castelul despre care vorbia se numea Torre di Pagano; era un vechiu castel de vânătoare al Burbonilor, care aparținea de vre-o 40 ani deputatului Cav. Giuseppe Pavoncelli. In timpul acesta, proprietarul era dus la Roma, unde lua parte la ședințele Camerei. Tânăra noastră gazdă se ducea odată pe săptămână la Castel. Avea mare plăcere să ne vadă și pe noi acolo.

Cu mare bucurie primirăm ospitalitatea ei. Ea adăugase in scrisoare că, după vizitarea castelului ne va duce și într'un ținut foarte pitoresc care este puțin vizitat de turiștii cari străbat Italia.

Călătoria era cam complicată. Până la *Averssa*, care este un oraș cu 20 mii locuitori, situat in provincia *Caserta*, trebuia să luăm sau trenul sau diligența. De acolo, ori-ce comunicație este întreruptă. Pe lângă țărm, în *Terra di Lavoro*, nu străbate nici drum de fier, nici diligență. Drumurile sunt într'o stare îngrozitoare, iar peste cel mai mare fluviu al Italiei de Sud—*Volturno*, nu este nici un pod mai mare. Caii și trăsurile sunt duse peste o punte îngustă și rău construită. Se plănuește să se facă cât de curând un pod potrivit cerințelor moderne.

Părăsind *Neapole*, aprovizionați cu de-ale gurei, după 6 ore cu trenul, ajungem la *Averssa*.

Acolo ne aștepta echipagiul proprietarului castelului.

Orașul *Averssa* are o oare-care importanță istorică:

Intr'un castel din *Averssa*, care este acum cazarmă de artilerie, a fost omorât în anul 1345 *Andreas de Ungaria*, bărbatul regiuei *Iohana*. De asemenea orașul Averssa este cunoscut și prin faptul că trupele lui Garibaldi și ale generalului Türr au bătut armata demoralizată a regelui Francisc II de Burbon, în anul 1860.

Pe când bătrânul vizitiu Fiorentino deschidea ușa trăsurei, găsii în trăsură o pușcă cu două țevi.

— Dacă «Excellenzza» dorește să împuște ceva, zise el, văzând fața mea mirată, se poate servi de această pușcă, căci și țăranii cari merg la târg, obișnuesc să-și atârne totdeauna o pușcă pe umăr», sfârși el zâmbind.

Apoi Fiorentino se urcă pe capră și pornirăm pe un drum, pe laturile căruia erau lanuri de grâu și viță. După vre-o trei ore de mers se zărește satul Volturno, care își are obârșia tocmai în timpurile romanilor. Se zăresc chiar niște castre romane și un pod peste Volturno, tot din timpul romanilor. Peste acest pod se zice că a trecut Maximus Fabius ca să lupte cu Hanibal, căpetenia Cartaginezilor. Din acest pod, ca și din podul care fusese clădit pe Dunăre, la Severin, n'au rămas de cât pilaștrii. Caii noștri de-abia vor să treacă peste puntea îngustă, de care am vorbit ceva mai sus. Cum trecem râul, o priveliște splendidă se desfășoară înaintea ochilor noștrii.

O ceată de călăreți venea în galopul cailor pe șoseaua prăfuită. Recunoaștem între ei pe Don Ambrogio, intendentul castelului, Luigi, vânătorul, Antonnio, păzitorul bivolilor și alții. Toți erau îmbrăcați în costume pitorești și înarmați până în dinți. Imprejurul lor săreau lătrând vre-o 10 câini cari se aruncau în apa râului, cu bucurie, de oare-ce în Torre di Pagano nu sunt de cât fântâni.

Câinii, între cari vechii noștri cunoscuți Barronue, Zaccaro și Pindorra, săltau de bucurie la vederea «Signorinei». Plecarăm în galop, înconjurați de călăreți și de câini și într'o jumătate de ceas ajunserăm la poarta principală a castelului.

Castelul are patru balconașe, turnuri și alte întărituri, cari arată că este un vechiu castel feudal. Prin împrejurimi sunt păduri întinse de eucalipți, cari dau o înfățișare plăcută locului. Burbonii și-au ales acest castel ca să se apere în vremuri de nevoe; aceasta se vede după găurile pentru puști. Numele castelului —*Torre di Pagano* sau *Turnul Păgânilor* — este dat după un vechiu turn roman, care a fost altă-dată prin aceste locuri, după cum arată niște vechi morminte romane.

Proprietarul actual, care este foarte bogat, este stăpânul întregului ținut, însă Torre este locuința-i favorită. Aci se simte acasă și dacă nu pune mâna pe coarnele plugului ca Cincinat, totuși călărește ca un flăcău pe toate proprietățile lui, de și are 70 ani! Toată ziua nu mănâncă de cât o felie de pâine și o bucățică de brânză de bivoliță (Mozzarella).

Cât timp am stat acolo nu l'am văzut pe bătrânul domn Pavoncelli dar mi-a fost prezentat în casa unui prieten din Neapole, iarna trecută.

Seara am stat în castel, căci timpul era ploios. Insă n'am avut nici un regret de oare-ce am văzut multe lucruri minunate în numeroasele și vastele odăi ale castelului. Intr'o odae văzui un instrument primitiv, un fel de arc, care avea pe coardă 5 bețișoare și pe cari erau diferite tăieturi.

Insemnătatea acestui obiect am aflat însă că este foarte puțin istorică și mai puțin geologică. Era... agenda sau carnetul intendentului, în care se însemna câte păini dădea păzitorilor de bivoli. Acești păzitori se hrănesc numai cu pâine, iar câinii lor—cu pâine uscată.

După aceea trecurăm la masă. Printre alte mâncări, nu lipseau macaroanele. Pe la sfârșit ni se dete și brânză de bivoliță și «mozzarella in carozza» (adică brânză de bivoliță cu ouă fierte).

A doua zi văzui cum se mulg bivolițele. Toată cireada număra vre-o 2000 de capete. După aceasta vizităm ruinile din timpul Romanilor, alături de alte instalațiuni moderne ale actualului proprietar. Pădurea de eucalipți mă atrase a doua zi și îmi petrecui intreaga înainte de amiazi în ea. A treia zi vizitai cu deamănuntul interiorul castelului. Astfel văzui vasta sală care cuprinde tablourile celor mai celebri mânuitori ai penelului din toate timpurile. Ast-fel, este un tablou pictat, probabil de celebrul pictor David. Mai sunt alte pânze ale vechei școli flamande și ale maeștrilor Rubens, Rembrand și alții.

Mai stăturăm o săptămână, in care timp văzui tot ce era de văzut la castel. După aceea ne înapoiarăm la Neapole, pe acelaș drum pe care am venit.

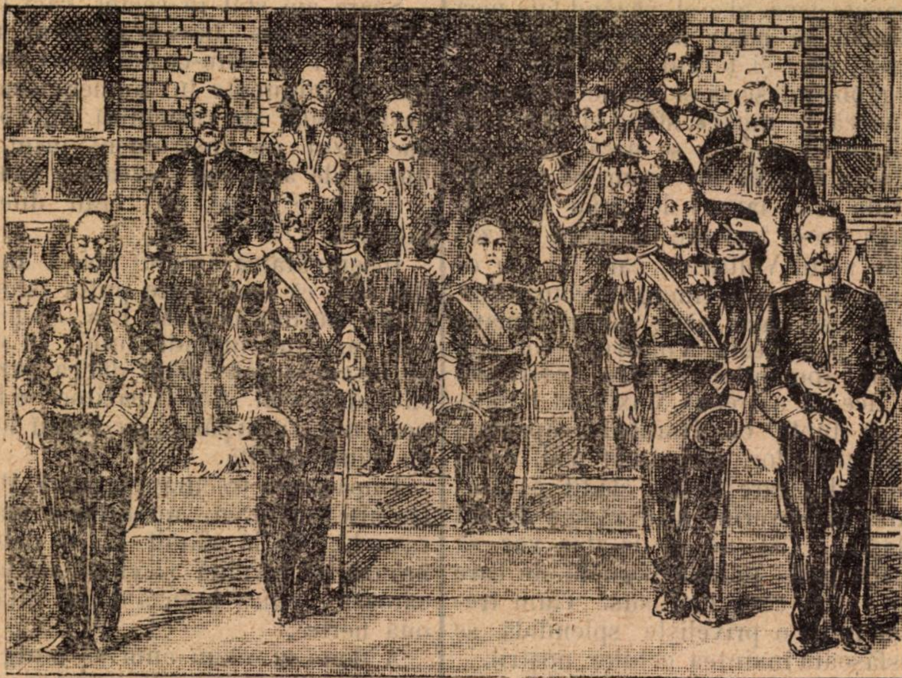
G. S.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei **«Ziarului Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, București.*

Viitorul împărat al Coreei

Ex-împăratul Coreeĭ, Tșyel-Tșyong, are un fiŭ care va moșteni peste câțĭ-va anĭ tronul imperial al Coreeĭ. Acest prinț moștenitor are actualmente o suită foarte numeroasă de care nu se desparte de cât arareorĭ,—îndeosebĭ când ese, în micul automobil pe care i l'a făcut cadoŭ împăratul Japonieĭ. El are o fire ursuză; vorbește rar limba sa, și - influențat de sigur din afară, amenință cu moartea pe toțĭ ceĭ carĭ 'ĭ vorbesc de-o luptă pentru independența națională.

Din punctul de vedere al vieţeĭ materiale, viitorul împărat al Coreeĭ n'are de ce să se plângă: lista sa civilă reprezintă frumoasa sumă de 110,000 miĭ leĭ anual. O puzderie de lacheĭ îl servesc peste tot; pe lângă aceasta, numeroșiĭ demnitarĭ atașațĭ la persoana luĭ îĭ preocupă tot timpul și-l îndrumează—după cum vor.

PRINTRE ESCHIMOȘI

— Umare —

Inaintea acestuĭ foc repede și de neînțeles, mătăhala, mică la început, dar mărindu-se văzând cu ochiĭ, se ridica din pământ, ca o apariție din basme, ale căreĭ forme caraghioase se vedeaŭ negre pe fundul roșu al flacăreĭ ce'țĭ lua văzul.

Nu cred să fie un țăran saŭ chiar un târgoväț din Europa, care n'ar fi fost lovit de spaĭmă în fața acesteĭ vedeniĭ, și nicĭ o dată cel maĭ neîncrezător om nu s'ar fi gândit să tăgăduiască cum că n'a văzut pe dracu în persoană eșind din focul Iaduluĭ.

Pe măsură ce se mărea, această stranie apariție lua forme noĭ: un fel de tentacule mișcătoare, plecând de la centru se întindeaŭ la dreapta și la stânga ca niște brațe, gata de a apuca ceva nevăzut, așezat în afară de cercul luminos, d'asupra unuĭ corp, fără nicĭ o formă și nepotrivit—ca copiiĭ micĭ, cum aŭ obiceiul a desena—un cap mare deschidea o gură de speriat, prin care trecea lumina vie din fund, arătându-ne un șir lung de dințĭ ascuțițĭ. Două găurĭ făcute în susul acesteĭ figurĭ formaŭ închipuirea a douĭ ochĭ arzătorĭ, aruncând flăcărĭ sângerease.

V

— Te-aĭ încumeta să mergĭ cu mine până acolo? mă întrebă angakok-ul.

— La dracu! îĭ răspunseĭ râzând, crezĭ că lanterna voastră magică m'a speriat?

Ne'nțelegând partea oare-cum batjocoritoare a răspunsuluĭ meŭ, urmă:

— Marea arătare ce vezĭ acolo, e Tupilak, spiritul răuluĭ; grație voințeĭ mele, științeĭ mele; darurilor minunate de vrajă ce le am din fire, pot, — ca apropiindu-mă numaĭ s'o fac să intre în inima pământuluĭ de unde a eșit.

Nu puteam să'mĭ țiŭ râsul, iar el nu se umilea să se oprească, și cum era aproape de margine, debarcarăm.

Ceĭ patru vâslașĭ, rămșĭ în umyak, se depărtară în grabă, cu dese loviturĭ de lopețĭ.

Pe dată ce fuseĭ la uscat, tot secretul acesteĭ păcăleli copilăreștĭ, îmĭ fu destăinuit.

Inaintea noastră era o stâncă înaltă și foarte dreaptă, cu pinĭ maritimĭ rășinoșĭ aprinșĭ, și carĭ formaŭ acea mare flacără roșiatică a căreĭ origină neînțeleasă n'o pricepeam la început.

Inaintea eĭ se ridica o enormă păpușă de lemn, lucrată grosolan.

Văzuĭ atuncĭ cu mirare, că toțĭ tovarășiĭ noștriĭ de drum, se ascundeaŭ, la spatele acestuĭ idol bleg și, pe când ne apropiam, eĭ se grăbiaŭ să se acațe de bucățile de lemn din carĭ era încheiat, și'l dărâmară de o dată, cu o repeziciune pe care n'am văzut'o de cât în manevrele maritime.

— Haida-de! spuseĭ eŭ, întorcându-mă spre angakok, — mă crezĭ așa de prost, că speraĭ să mă păcălești?

— Dacă aș fi dorit să te păcălesc, îmĭ răspunse el blând, te-ași fi adus până aci? Din contra, vreaŭ să vezi totul cu propriĭ tăĭ ochĭ.

— Atuncĭ dar, pe cine înșală eĭ? arătând pe tovarășiĭ lor ocupațĭ cu dărâmarea sluteĭ închipuirĭ a luĭ Tupilak:

— Nu 'nșală pe nimenĭ; toțĭ aceștĭ oamenĭ sunt inițiațĭ în misterele vânătorilor de balene; toțĭ aŭ de pe acum numeroase crestăturĭ pe mânerul sulițeĭ lor de onoare.

— Și aceste crestăturĭ, ce însemnează?

— Numărul balenelor ce-aŭ ucis eĭ cu propriile lor mijloace.

— Atuncĭ la ce folos, această păpușerie? adăugaĭ eŭ ridicând din umerĭ.

— Nu'ĭ păpușărie, cum zicĭ, ci un mister; e ceremonia religioasă în care augakokul reamintește vitejilor săĭ tovarășĭ, că zeul răuluĭ, Tupilak, nu se poate împotrivi Innuiților inițiațĭ în misterele pescuituluĭ, pentru că aceștia sunt susținuțĭ de Tornasuk, geniul care reprezintă bunătatea și marele sprijin al tuturor lucrurilor.

Aveam mare poftă să fac haz de noul meŭ prieten, dar mă gândiĭ puțin și'mĭ aduseĭ aminte că și în Europa, se daŭ spectacole și ceremoniĭ carĭ amintesc lupta dintre bine și răŭ, și'mĭ spuseĭ că, după toate astea, pentru niște eschimoșĭ sălbaticĭ, scena a fost destul de bine jucată.

Credeam că ne vom înapoia la barcă, când angakok-ul îmĭ spuse:

— O să facem un drum în interior, arătându mĭ cu mâna, în partea opusă aceleia în cotro se găsește barca.

«Când veĭ fi de față, o să cunoștĭ adânc credința noastră, misterele noastre, obiceiurile și atuncĭ o să poțĭ cu îndrăzneală să viĭ cu noĭ la vânătoare de balene, de focĭ și de morse.

— Dar ce s'aŭ făcut vâslașiĭ noștri? întrebaĭ. Pentru ce s'aŭ depărtat așa de repede, par'că ar fi fost cuprinșĭ de frică și pentru ce n'aŭ venit cu noĭ?

— Pentru că, îmĭ răspunse fratele luĭ Byk, această cinste nu le este încă hărăzită. Aceștĭ patru tinerĭ, nu sunt de cât ucenicĭ și poate că le maĭ trebue încă mulțĭ anĭ, până când să primească inițiarea supremă.

Insoțitorii noștri legaseră cu grijă kayacele lor la mal. Aceste vase sunt așa de ușoare, în cât un om poate să și 'l ducă cu multă ușurință pe cărarea cea maĭ de neumblat.

Ințeleseĭ dar, că ne vom întoarce tot pe unde am venit.

Cerul se 'norase, și întunericul deveni maĭ adânc, totușĭ oameniĭ noștri se așezară în șir și înaintaŭ unul după altul, peste povârnișurĭ repezĭ, pe niște locurĭ întortochiate și g'odruoase, desbrăcate de orĭ-ce vegetație. Eram printre ceĭ din urmă și cum angakok-ul era înaintea mea, căutam să-mĭ călăuzesc pașiĭ după aĭ luĭ.

Vream să-l întreb ceva.

— Tacĭ! îmĭ spuse el. De cea maĭ mare tăcere atârnă isbânda întreprindereĭ noastre.

Mergeam deci fără să spun vre-o vorbă; numaĭ sgomotul pietrelor, rostogolite de pașiĭ noștri pe povârniș, turbura liniștea nopțeĭ.

Ajunserăm ast-fel după vre-o două ceasurĭ de drum, pe vârful unuĭ munte, pe creasta căruia ne urmarăm drumul. La un semnal al șefuluĭ, coloana se opri și fie-care se așeză pe pământ cu picioarele încrucișate — lucru pe care 'l făcuĭ și eŭ, apoĭ unul din eĭ se depărtă în fugă, disp'rând în umbră fără ca vre-un sgomot oare-care să-ĭ dea de gol mersul saŭ mișcările.

Ochiĭ mi se obișnuiseră cu întunericul și se opriră pe un fel de linie neagră. Sfârșiĭ prin a bănui că suntem în apropierea uneĭ trâmbe de pădure.

Tot de o dată, văzuĭ mărindu-se și desemnându-se nelămurit în noaptea neagră umbrele înaintașilor noștri; mergeaŭ cu o așa mare băgare de seamă, că dacă atențiunea nu mi-ar fi fost atrasă în partea asta, ar fi putut să se aprobie de preotul-vrăjitor, fără să audă ceva.

El făcu câte-va semne, pe carĭ nu le înțeleseĭ. Fratele luĭ Byk se sculă și după ce 'șĭ ridică amândouă mâinile în sus, mă luă de braț.

— Urmează-mă, dar fără sgomot, îmĭ spuse el așa de încet, în cât vorbele luĭ îmĭ părură ca o ușoară suflare.

El mă trăgea binișor, picioarele noastre abea se ridicaŭ de pe pământ și alunecaŭ, oprindu-se la cea maĭ mică pedică. Nicĭ șarpele nu s'ar fi târât așa de tăcut; cât despre tovarășiĭ ceĭ-l'alțĭ, eĭ aŭ dispărut par-că 'i-ar fi înghițit pământul, fără să fi văzut măcar încotro aŭ luat'o.

Observaĭ că ne îndreptam spre acea linie neagră — orizontală — pe care am luat-o drept o pădure. Nu m'am înșelat; după câte-va minute angakok-ul și cu mine, ținându-ne de mână, intrarăm printre un tel de arborĭ verzĭ, ale căror ascuțișurĭ rășinoase ne loveaŭ fața.

Mă lăsaĭ totuși să fiŭ târât și după un mers, de vre-un sfert de ceas prin acest crâng maĭ întunecos ca iadul, ajunseĭ în urma prietenuluĭ meŭ, într'un luminiș; în mijlocul luĭ, zăriĭ desfăcându-se de pe pânza ceruluĭ cenușiŭ-închis, treĭ negre siluete, a treĭ căsuțe cu acoperișurile conice, pe carĭ din depărtare le puteaĭ lua drept stupĭ de albine.

Forma acestor case era ca și aceea în care am fost găzduit de tovarășiĭ luĭ Byk; prin urmare și acestea trebuiaŭ să fie locuite tot de eschimoșĭ.

Dacă tăcerea cea maĭ absolută nu mi-ar fi fost impusă, de sigur că ași fi întrebat pe Angakok.

In ce scop am întreprins această expediție nocturnă, înconjurată de atâta fereală?

Eram foarte rușinat că am judecat așa de rău pe însoțitoriĭ meĭ, când i-am văzut întâia oară, practicându-șĭ cultul lor superstițios; mă uitam decĭ cu băgare de seamă și îngrijat, fără să formulez vre o ipoteză.

Cu privirea ațintită la cele treĭ bordee carĭ compuneaŭ sărăcăciosul sătuc, văzuĭ numaĭ de cât că ușa joasă a locuințeĭ din mijlocul celorlalte două se deschide din afară înăuntru, lăsând să treacă razele uneĭ lămpĭ fumegânde, alimentată cu untură de pește.

Un om pe jumătate aplecat spre pământ, astupă o clipă această slabă lumină și intră în colibă. Călăuza mea, trăgându-mă de mână, îmĭ făcu semn să mă aplec, ceea ce făcu și el, și mă târa mereŭ, tăcut, spre ușa deschisă. El se opri apoĭ puțin, ascultând dacă nu se aude vre-un sgomot prin împrejurimĭ.

Liniștit—fără îndoială—de această încercare, intră în acea locuință împreună cu mine.

O priveliște extraordinară mi se înfățișă înaintea ochilor.

Șease din însoțitoriĭ noștri ne urmară în această vizită, așezându-se pe lângă zidurile de lemn necioplit—ale caseĭ.

La mijloc, pe o masă acoperită cu blănĭ de vulpĭ argintiĭ, era culcat un om, îmbrăcat în costumul luĭ de vânătoare; el părea că doarme.

Lângă dînsul eraŭ armele sale: un mic topor de piatră, un cuțit de os, o lance și un arc cu săgețĭ. In partea cealaltă eraŭ înșirate sculele luĭ de pescuit.

Mă apropiaĭ și la lumina fumegândă, văzuĭ că acel pe care îl credeam că doarme, era rece și țeapăn, un cadavru.

Angakok-ul luă mâinile mortuluĭ și le strânse într'ale sale, făcu câte-va semne cu degetul cel mare pe fața suptă a cadavruluĭ, arătându-l celor șease eschimoșĭ carĭ stăteaŭ nemișcațĭ.

Aceștia înaintară, recĭ ca niște fantome, se înșirară la o egală distanță unul de altul și—apucând corpul înțepenit, îl ridicară ca pe un fir de paĭ.

Cu toate că ușa era foarte scundă, eșiră fără sgomot și fără ca pachetul lor funebru să atingă pământul saŭ pragul de sus și dispărură în întunericul de afară.

Fratele luĭ Byk îmĭ făcu semn cu degetul și'l urmaĭ afară din camera mortuară, întrebându-mă ce însemnează această răpire și acest sacrilegiŭ.

Reveniram la bărcile noastre tot așa de tăcuțĭ ca la început. Ceĭ patru vâslașĭ ne așteptaŭ. Suindu-ne în umyak, părăsirăm ghiolul și după puțin timp pluteam iarăși pe mare.

Gândeam că sosise vremea să mă deslușească asupra celor petrecute, dar el îmĭ spuse:

— Aĭ puțină răbdare și veĭ ști totul.

Din mare intrarăm în îmbucătura unuĭ fluviŭ repede. Cu toate că puterea curentuluĭ ni se împotrivea, dar vigoarea vâslașilor noștri birui; în unele locurĭ însă curentul era așa de tare, în cât eraŭ nevoițĭ a eși pe mal și a o lua la edec*).

Fratele luĭ Byk profită de această împrejurare și rămaserăm singurĭ spre a'mĭ da explicațiĭ asupra misterioaseĭ răpirĭ a cadavruluĭ.

— Acest om, îmĭ spuse el, era un viteaz între vitejĭ. La pescuit, la luptă era model în tribul săŭ. Faptele luĭ de bravură sunt nenumărate. Pentru asta l'am luat să facem din el unul din geniile adorate de noĭ.

— Pentru ce l'ațĭ răpit odihneĭ de vecĭ, la care avea dreptul maĭ mult ca alțiĭ prin faptele luĭ exemplare?

— Pentru că Tornasuk mi-a ordonat să'l fac momâie, îmĭ răspunse angakok-ul cu un ton convins.

Veĭ lua parte la ceremonia sacră care se va face cadavruluĭ nemuritor; veĭ vedea corpul săŭ purificat prin spălare în apele străvezii ale fluviuluĭ; apoĭ veĭ avea ultimul cuvânt al misteruluĭ la care aĭ maĭ asistat și care era să te coste viața.

— Atuncĭ dar și pe acesta vrețĭ să'l afumațĭ în peștera unde v'am întâlnit?

— Nicĭ vorbă, și când îțĭ veĭ muia armele în grăsimea luĭ, poțĭ fără teamă să mergĭ cu noĭ la vânătoare de balene»...

—SFÂRȘIT.—

O AVENTURĂ IN CEYLAN

«Sosisem abia de o zi și am cunoscut aproape tot orașul. Trăsesem la hotelul Străinilor. Orașul mi se părea plicticos. Afară de casa guvernatoruluĭ, catedrala, fortul și alte clădirĭ maĭ însemnate, în

*) Edec-sprangă, termen de marină: însemnează a trage un vas de pe mal, cu ajutorul uneĭ lungĭ frînghiĭ, în contra curentuluĭ.

orașul Narboch eraŭ numaĭ căsuțe micĭ și barace. Locuitoriĭ — afară de englezĭ și câțĭ-va francezĭ, eraŭ indienĭ După ce mi am terminat afacerile m'am întors la hotel. De obiceĭ seara vine foarte repede și căldura mare din cameră mă hotărî să ies să iaŭ aer. Hotelierul mă preveni să nu mă duc prea departe de centrul orașuluĭ de oare-ce pot fi atacat de tâlharĭ. M'am gândit însă că glumește ; dar îmĭ luaĭ totușĭ un revolver și plecaĭ.

,,Mergeam gânditor, uitasem de sfatul hotelieruluĭ și am eșit din oraș; de-o dată se auzi o suerătură și până să puĭ mâna pe revolver am fost înconjurat de niște indienĭ carĭse repeziră asupra mea și începură să mă lovească cu pumniĭ, până leșinaĭ. Când m'am deșteptat, eram legat fedeleș. Aveam un căluș în gură așa că mi-era imposibil să strig ajutor. Mi-era o sete teribilă.

,,Pe la amiazĭ am auzit o ușe deschizându-se și un indian intră cu un ulcior într'o mână și cu o crăculiță de banane în cealaltă. Mă deslegă la o mână, și îmĭ scoase călușul ; începuĭ să mănânc. Băuĭ cu lăcomie și abia în urmă mă uĭtaĭ împrejur, dar numaĭ de cât păzitorul mă isbi cu palma peste cap și rămăseĭ nemișcat. După plecarea indianunuluĭ m'am liniștit, când — un lucru îmĭ atrase atenția : Era urciorul pe care îl uitase.

,,M'am apropiat numaĭ decât și m'am apăsat pe el până s'a spart. Am apucat o bucată cu dințiĭ și am început să-mĭ frec legăturile de la mâinĭ. Timp de 2—3 ceasurĭ am frecat încontinuu — odihnindu-mă puțin când dințiĭ mă dureaŭ. In urmă, sforțările mele fură încoronate de succes și abia 'mĭ rețînuĭ un strigăt de bucurie ; apoĭ m'am deslegat și la picioare și m'am apropiat de ușă. Cercetaĭ scândurile maĭ slab prinse,—scoseĭ una și eșiĭ afară. Deschiseĭ poarta încet, apoĭ mă îndreptaĭ spre localul de poliție unde ajungând, am dat de veste unde e locuința tâlharilor, iar apoĭ m'am dus la hotelul meŭ.

,,Hotelierul când m'a văzut s'a uitat mirat și lung la mine și mi-a zise : Sir, mă mir că aĭ venit sănătos ; eŭ te credeam mort de mult".

Acĭ isprăvi amicul meŭ istorisirea aventureĭ sale. Se făcuse pe deplin întuneric. Cerul era înstelat. Gândurile'mĭ rătăceaŭ prin Ceylan...

A. Bensim.

Articolul 111 paragraful 16

Negustorul Thomas Brown din Londra, trăia de anĭ îndelungațĭ într'o ură neîmpăcată cu vecinul săŭ Eduard Hobson, — din pricina unuĭ măr !

In grădina luĭ Hobson, era un măr care se pleca peste gardul scund și, fructele sale gustoase cădeaŭ în cea maĭ mare parte în grădina luĭ Brown, unde grădinarul Lucas le aduna. Din această cauză Hobson, în fie care toamnă, se aprindea de ură, trimitea la Brown și 'șĭ cerea merele ca o proprietate a sa.

Dar Brown îl întâmpina tot-d'auna râzând ironic, cu aceste cuvinte : tot. ce se găsește pe terenul meŭ, îmĭ aparține ! Atuncĭ urma de regulă un schimb de cuvinte îndârjite peste gard și amenințările cu darea în judecată. Așa a mers anĭ de zile. Lucas aduna merele, Hobson înjura și Brown de asemenĭ. In sfârșit lucrurile se schimbară.

Intr'o dimineață Brown se duse în grădina sa și îșĭ deschise ochiĭ marĭ. Fiul luĭ Hobson, Frederic ședea cocoțat în copacul cu pricina și cu o prăjină lungă prevăzută cu o furculiță, înfigea merele ce se aflaŭ de partea luĭ Brown și le mistuia cu cea maĭ mare liniște sufletească. Brown îndârjit luă un băț și alungă pe hoțul de mere, apoĭ se duse în grabă la judecatorul de pace, unde făcu apel. Hobson fu chemat la înfățișare și apăru cu o mină foarte mirată :

— Eŭ nu voesc să iaŭ apărarea fiuluĭ meŭ, zise el, — după ce aflase scopul pentru care a fost chemat, — dar mărul este în grădina mea, prin urmare fructele sale sunt proprietatea mea.

— Eștĭ greșit, răspunse judecătorul, râzând și răsfoi actele ce eraŭ dinaintea luĭ. Ascultațĭ acest mandat de poliție eliberat maĭ de demult : Articolul 111, paragraf 16 : «Toțĭ proprietariĭ de pământurĭ saŭ grădinĭ aŭ autoritatea și dreptul, de a reteza saŭ captura orĭ ce crengĭ saŭ ramurĭ, ce ar atârna peste zidurĭ saŭ gardurĭ, în proprietatea lor, și tot ast-fel aŭ dreptul de a privi tot ceea ce le cade în grădină, ca o proprietate nediscutabilă a lor».

— Curioasă lege ! Te oprește a'țĭ stăpâni bunurile propriĭ ! — zise Hobson. Judecătorul dădu din umerĭ :

— Eŭ nu-țĭ pot ajuta Hobson, legea vorbește contra d-tale. Cel mult te sfătuesc să taĭ copacul, de la aceasta nu te oprește nicĭ o lege.

* * *

Trecuseră anĭ de atuncĭ, d. Brown se plimba cu fica sa prin grădină. De dincolo de gard răsări un om tânăr și salută respectuos.

— Cine-ĭ acesta, Jano ? întrebă necăjit Brown, fără a răspunde la salut.

— Este doctorul Frederic Hobson, care s'a înapoiat acum din călătoriile sale îndelungate. răspunse Jana roșind.

— Aha, hoțul de mere, murmură d. Brown și se duse tăcut în casă. Jana rămase. Ea 'l văzuse de multe orĭ pe doctorul Frederic, ba chiar a și flecărit cu dânsul peste gard. Și astă-zĭ urmară iar o lungă conversație.

— Ah, cum aș dori, zise înfârșit Jana, să pot vedea măcar odată grădina d-voastră, am auzit că e foarte frumoasă ! Dar tatăl meŭ mi-a oprit orĭ ce atingere cu veciniĭ noștri.

— Gardul nu este 'nalt, miss Jana, îl puteţĭ sări cu ușurință, spuse tânărul.

Miss Jana se codi, dar curiozitatea de femee o birui și cu ajutorul uneĭ scărĭ, trecu dincolo. In ultima clipă îșĭ perdu cumpătul și căzu drept în brațele doctoruluĭ carĭ eraŭ întinse spre a o ferĭ. Apoĭ contemplă florile din grădina vecinilor, florĭ frumoase și rare. Mister Frederic o duse de la strat la strat și nu se simți obosit arătându ĭ fie ce floare și rupându-ĭ chiar câte una.

Dar de o dată se auzi o voce zicând : ,,Bună seara miss Brown" !

Speriațĭ ridicară amândoĭ privirile : se aflaŭ în fața d-nuĭ Hobson. Frederic luă imediat cuvântul :

— Scumpe tată, zise el, acĭ 'mĭ vezĭ mireasa ; — pot să îndrăznesc a te ruga să consimțĭ la unirea noastră ?

— Mă bucur, zise bătrânul Hobson, că alegerea ta a căzut asupra uneĭ fete atât de demnă de iubire și îțĭ daŭ cea maĭ sinceră bine-cuvântare.

,,Dar—tatăl meŭ—îngână Zane.

Pe fața bătrânuluĭ Hobson flutură un zâmbet. ,,Tatăluĭ d-tale am să-ĭ scriŭ imediat. Și acum ducețĭ-vă în casă la ,,mama voastră", să ia și dânsa parte la bucuria noastră.

In intervalul acesta, d-nul Brown era cuprins de o teamă mare. Fică-sa dispăruse, și toate cercetările sale fuseseră zadarnice. Atuncĭ îĭ fu predată o scrisoare. O deschise și o citi cu mirare mereu crescândă :

— Sir ! știŭ că vă amintițĭ încă de conținutul articoluluĭ 111, paragraful 16, care spune, că tot ceea-ce pică pe pământul unuĭ proprietar, îĭ aparține cu desăvârșire. De aceea îngăduițĭ ca acelaș articol, și acelaș paragraf să servească interesele mele. Fica d-v. a căzut astăzĭ în grădia mea, și eŭ o privesc ca pe o proprietate nediscutabilă. Și pentru că am libertatea de a hotărî asupra eĭ, am logodit-o cu fiul meŭ, Frederic.

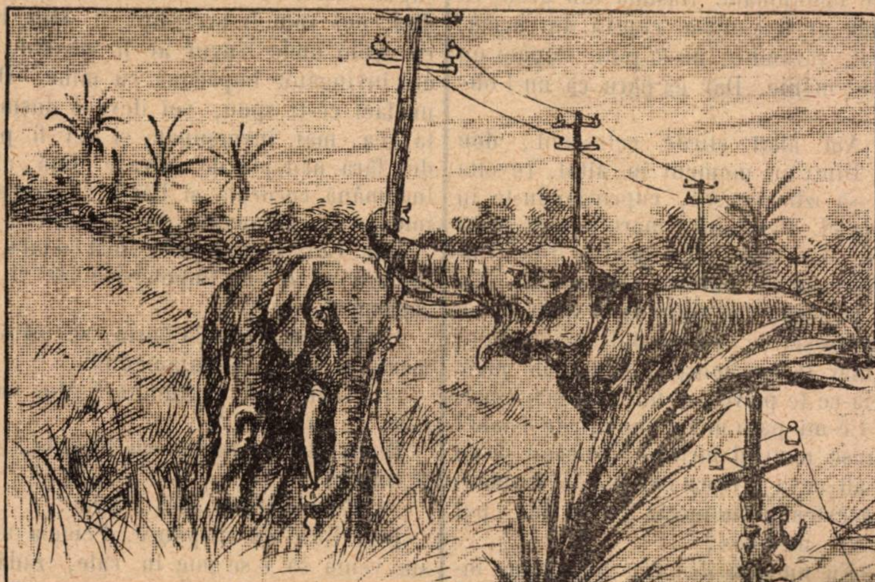
Cu respect, al d-v. Richard Hobson".

Domnul Brown nu maĭ pricepea nimic. Fiică-sa căzută peste gardul veciuluĭ săŭ— logodită,— articolul 111,—îl încurcaŭ răŭ ! Dar curând se calmă și zăpăceala de maĭ nainte dispăru. Hobson era un om bogat, și unicul săŭ fiŭ avea să-ĭ moștenească toată averea. Și când tânăra pereche apăru în fața sa, el 'ĭ dădu bine-cuvântarea sa, și după câte-va zile se făcu și cununia. Și în ziua când s'a serbat nunta, în mijlocul meseĭ strălucitoare de bunătățĭ, era și un coșuleț cu mere din pomul cu pricina, care devenise proprietate comună a familiilor Hobson și Brown, căcĭ gardul căzuse și paharele se ciocneaŭ spre slăvirea articoluluĭ 111, și a paragrafuluĭ 16...

Tradus de **I. Șarvary.**

DUŞMANII TELEGRAFULUI

In afară de sălbatecii Africeĭ saŭ Australieĭ şi de Pieile-Roşiĭ din America, telegraful maĭ are o mulţime de adversarĭ, pe cât de anonimĭ, pe atât de primejdioşĭ sârmelor şi stâlpilor săĭ, — adversarĭ cu mult maĭ de temut chiar – putem zice, numaĭ prin faptul simplu, că dispun de arme cu mult maĭ sigure de cât ale sălbaticilor.

In India de pildă, unde guvernul Mareĭ Britaniĭ a dispus instalarea liniilor telgrafice pe distanţe cât maĭ marĭ, se întâmplă zilnic — chiar maĭ multor staţiunĭ, să li se întrerupă comunicaţia între ele. — Din ce cauză credeţĭ? Numaĭ din simpla cauză că s'a întâmplat în acea zi să treacă o turmă de elefanţĭ saŭ numaĭ câţĭ-va din aceştĭ pachidermĭ, prin vecinătatea liniei de telegraf, carĭ — văzând înalţiĭ stâlpĭ de telegraf, sfidându-ĭ parcă, s'aŭ apropiat de câte unul din eĭ şi îmbrăţişându-l cu puternica lor trompă, l'aŭ smuls din pământ, saŭ 'l-aŭ rupt, întrerupând ast-fel comunicaţia—pentru cine ştie câtă vreme.

Prin alte locurĭ, îndeosebĭ prin crângurile stufoase şi parfumate ale Indieĭ sudice, apar alţĭ duşmanĭ—şi maĭ periculoşĭ,— prin faptul că eĭ atacă direct sârmele şi prin urmare, întreruperea e totdeauna sigură;—aceştĭ duşmanĭ sunt... maĭmuţele. Ele se urcă pe stâlpĭ şi se agaţă de fir, iar apoĭ vin alte – cu nemiluita, carĭ se atârnă de cozile celorlalte, formând o grămadă asimetrică de corpurĭ până aproape de sol şi—uşor de înţeles—rupând maĭ multe fire de-odată.

Direcţiile maĭ multor serviciĭ telegrafice – neavând încotro, şi-aŭ propus să studieze şi să caute un mijloc cât maĭ sigur de apărare împotriva acestor duşmanĭ inconştienţĭ aĭ telegrafuluĭ.

— r —

VAMPIRUL

— Urmare —

Un vapor aşteaptă de treĭ zile în portul Guaira, pentru transportul preşedinteluĭ şi familieĭ sale. Dar maĭ cu seamă în districtele de la sud şi vest, pericolul este maĭ mare.

Guvernatorul era maĭ galben ca ceara.

— De unde s'aŭ aflat toate lucrurile acestea? întrebă dânsul.

— Aŭ fost arestaţĭ la Caracas principaliĭ şefĭ aĭ unuĭ complot gigantic, format împotriva preşedinteluĭ şi a tuturor guvernatorilor. Aŭ fost condamnaţĭ toţĭ la moarte, fără nicĭ o judecată. Dar execuţia aceasta, în loc de a linişti spiritele, a mărit şi maĭ mult încă ura poporuluĭ, şi se vede că incendiul este gata să izbucnească. Ba chiar domneşte teama ca nu cum-va şi miliţiile să treacă de partea revoluţionarilor... Nu maĭ avem încrederea de cât în devotamentul trupelor regulate.

Metişul, fără să răspundă, începu să se preumble agitat prin cameră; o mulţime de sentimente contradictoriĭ îĭ chinuiaŭ spiritul.

Pe de altă parte era cuprins de cea maĭ nebunească teamă. Revoluţia pe care o aştepta de atâta vreme avea să prăbuşească puterea de care se rezema tirania sa; şi guvernământul săŭ avea să tremure ca un vulcan care se trezeşte din letargie.

Dar, pe de altă parte, dacă revoluţia

aceasta avea să se întindă asupra întregeĭ republicĭ, nu era oare momentul potrivit de a-şĭ reface averea, folosindu-se de dezordinea generală?

Metişul avu impresia că se află între două prăpăstiĭ, dincolo de carĭ era terenul salvăriĭ. Dar nu putea nicĭ să se oprească nicĭ să dea înapoĭ. Trebuia să meargă mereŭ înainte, până la cea maĭ completă victorie. Alt-fel, îl aştepta o moarte sigură.

Se opri brusc în faţa ofiţeruluĭ, care aştepta în tăcere.

— Foarte bine, domnule, zise dînsul; voĭ veghia pentru a-mĭ asigura liniştea şi viaţa. D-ta te întorcĭ acum la Merida, nu-ĭ aşa?

— Da, excelenţă.

— Veĭ ruga să se ţie gata pentru mâîne, toate mijloacele de apărare.

— Totul este pregătit, excelenţă.

— Bine. Ascultă însă: dacă vre-o dată revoluţia va izbucni la Caracas, veĭ mobiliza îndată, din ordinul meŭ, tot materialul disponibil pe linia drumuluĭ de fer. Serviciul călătorilor şi al mărfurilor să fie oprit, pentru ca toate vagoanele să servească la transportul trupelor.

Ofiţerul nu-şĭ putu stăpâni un gest de mirare.

— Cum, excelenţă? întrebă dânsul; oare aĭ intenţia ca în caz de revoltă să să porneştĭ cu armata d-tale spre districtul federal?

Metişul rămase un moment tăcut, apoĭ răspunse cu bruscheţă:

— Fără îndoială. Datoria mea este să-mĭ duc toate forţele acolo unde va fi lupta maĭ înverşunată.

— Dar dacă în timpul acesta statul Almeria...

— Nu-mĭ pune întrebărĭ, domnule. Aceasta este hotărârea mea, şi d-ta trebue să te mulţumeştĭ cu atâta.

Ofiţerul se înclină. Guvernatorul continuă.

— Acuma poţĭ să te ducĭ; nu maĭ am nevoe de d-ta. Nu uita însă ordinile pe carĭ ţi le-am dat.

Ofiţerul făcu semn că ar maĭ fi avut ceva de adăugat; dar don Tiburcio îl congedià cu un gest aşa de imperativ, în cât soldatul văzu că ar fi fost zadarnic să maĭ stăruiască.

Salută milităreşte şi se retrase.

Guvernatorul rămase vreme îndelungată nemişcat, cu mutra întunecată, absorbit de cugetările sale profunde.

De-o dată, ridică capul:

— Numaĭ două fiinţe în lumea asta mă pot salva, murmură dânsul. Una este Herman, care în clipele Arrocha poate să fie mort. Cea-l'altă este frostra Holsarte. Voĭ reuşi oare să-ĭ vorbesc şi s'o conving?

Se opri din noŭ în loc, pentru a adânci problema cu o şi maĭ mare atenţie...

In clipa aceia cine-va bătu în uşă.

Don Tiburcio îşĭ apucă revolverul şi rămase în aşteptare.

Dar după o nouă bătae, recunoscu semnalul şi alergă să deschigă.

Era senora Martinez.

Complicea banditului era şi dânsa tot aşa de emoţionată. Răsufla din greŭ, ca şi cum ar fi gonit-o cineva din urmă. Metişul, văzând-o, nu-şĭ putu stăpâni un gest de mânie. Dar ea păru că nu-l observă.

— Am aflat ştirile cele noĭ, don Luiz. Dintr'un moment în altul, revolta poate să izbucnească, cuprinzându-te în mrejele eĭ. Pericolul e mare pentru toată lumea, dar maĭ ales pentru d-ta. Puţine speranţe de salvare îţĭ rămân. Cu toate acestea, am venit să-ţĭ spun că nu te părăsesc în momentul primejdieĭ; că, chiar în faţa morţeĭ, hotărârile mele în ceia-ce te priveşte, nu s'aŭ schimbat.

— Ce-mĭ pasă mie de hotărîrile d-tale! răspunse metişul furios. N'aĭ găsit să-mĭ spuĭ alt-ceva? Crezĭ oare că în momentele acestea jurămintele d-tale îmĭ pot fi de vre un folos?

— Eŭ nu ştiŭ de cât un singur lucru, răspunse dînsa, cu vocea înăbuşită. Mi-aĭ dat o făgăduială, şi acum a sosit momentul să te ţiĭ de ea. Am aşteptat cu răbdare pînă acum pentru că aş fi putut să te încurc în planurile dumitale. Astăzĭ însă, se joacă partide hotorîtoare. Nu maĭ aĭ nicĭ o consideraţie de salvat, şi trebue să te ţiĭ de făgăduiala pe care mi-aĭ dat-o. Mâine va fi prea târziŭ!

Metişul rîse dispreţuitor şi răspunse cu brutalitate:

— Dar dacă nu voiŭ vrea să mă ţiŭ de cuvânt, dar dacă te-am înşelat?!

Nu-şĭ termină fraza, pentru că flacăra care se aprinsese în ochiĭ femeeĭ, îl opri.

Senora Martinez se apropie de dînsul, şi apucându-l de mână, iĭ vorbi cu voce înceată:

— Mă cunoştĭ bine, don Luiz; ştiĭ bine ce sunt în stare să fac, pentru că m'aĭ văzut la lucru. Bagă de seamă: îţĭ cer să te ţiĭ de făgăduiala pe care mi-aĭ dat-o, saŭ dacă nu...

Dînsul încercă să se maĭ împotrivească şi întrebă ironic.

— Saŭ dacă nu?

— Dacă nu, veĭ vedea ce înseamnă răzbunarea uneĭ femeĭ ca mine.

Incercă să-şĭ retragă mâna, dar dânsa i-o ţinea ca într'un cleşte de oţel! Iĭ fu teamă de această femee, pentru că o credea în stare să se răzbune îngrozitor, şi hotărî s'o maĭ amâie cu vorbe bune.

— Amica mea, iĭ zise dânsul, cu vocea plină de blândeţă, te-aĭ înşelat asupra intenţiilor mele. Nu mi-am schimbat de loc hotărîrile. Dar nu văd urgenţa unor asemenea lucrurĭ tocmaĭ în momente ca acestea.

— Socot că orĭ-ce discuţie este zadarnică. Iată ce va trebui să facĭ, cât timp maĭ eştĭ încă stăpânul acestuĭ stat. Veĭ da ordinele necesare, pentru ca căsătoria noastră să fie celebrată în cel maĭ scurt interval posibil. După aceia vom aştepta evenimentele; ştiŭ că revoluţia nu este încă cu desăvârşire coruptă. Când va sosi momentul primejdieĭ, noĭ vom fi pregătiţĭ, şi ştiŭ bine că acolo unde singur aĭ fi zdrobit, veĭ eşi învingător împreună cu mine. Dacă nu facĭ ce-ţĭ spun, voĭ deveni duşmana ta cea maĭ înverşunată şi veĭ fi pierdut fără nădejde de salvare. Iată, aĭ la îndemână cerneală şi hârtie; semnează imediat angajamentul de căsătorie.

Don Luiz o maĭ privi încă odată, şi înţelese că orĭ-ce împotrivire ar fi fost zadarnică.

Fără să-şĭ ascundă furia, se aşeză la masă, şi scrise angajamentul.

— Acum eştĭ mulţumită? Maĭ voeştĭ ceva de la mine?

Dînsa strînse hârtia cu îngrijire, apoĭ îl întrebă:

— Ce voeştĭ să facĭ acuma?

Don Luiz nu răspunse. Femeia aceasta venia să i se pue în cale, zădărnicindu-ĭ toate planurile.

— Maĭ aĭ mereŭ intenţia de a pune stăpânire pe averea luĭ Holsarte? întrebă senora Martinez. Pot să te ajut cu ceva? Răspunde-mĭ.

— Crezĭ că acuma e momentul să mă gândesc la bogăţiĭ? răspunse dînsul furios; sunt înconjurat de numeroşĭ duşmanĭ, gata să mă asasineze. Maĭ bine aĭ face să găseştĭ un mijloc pentru a-mĭ salva viaţa!

— Oare soldaţiĭ d-tale nu maĭ sunt în stare să te apere?

— Soldaţiĭ meĭ nu maĭ înseamnă nimica fără şeful lor; şi poate că Herman e mort.

—Ştiĭ ceva?

— N'am nicĭ o ştire de la dînsul, şi dacă această situaţie se prelungeşte multă vreme, va trebui să-mĭ perd orĭ-ce speranţă.

Senora Martinez voi să răspundă ceva, când se auzi pe scărĭ un zgomot grăbit de pintenĭ.

Guvernatorul îşĭ împinse amanta spre camera secretă.

— Vine cine-va; ascunde-te repede, fără îndoială, trebue să fie vre-o veste importantă, şi nu voesc să fiĭ văzută acĭ.

Femeia ascultă şi se ascunse în grabă. Guvernatorul se duse să deschidă.

Un soldat apăru.

— Excelenţă, zise dînsul, e cine-va care voeşte să-ţĭ vorbească din partea căpitanuluĭ Herman.

— Aşa dar Herman e viŭ! exclamă guvernatorul cu bucurie şi cine e mesagerul pe care mi-l trimete?

— O femee, excelenţă; o fată tînără.

— O fată tînără? Nu şi-a spus numele?

— Se numeşte Arrocha Holsarte!

Metişul nu-şĭ putu stăpâni un strigăt de triumf. Apoĭ, emoţia împiedicându-l

să vorbească, făcu semn soldatului să introducă în grabă pe cea care venia din partea căpitanului.

Soldatul se depărtă, alergând. Guvernatorul aştepta infrigurat.

Nu băgase de seamă că în timpul acesta senora Martinez întredeschisese uşa camerei secrete, şi auzise despre ce era vorba.

Dar acum, uşa aceasta se închisese în tăcere, şi pe trepte înainta Arocha Holsarte, tremurătoare dar hotărîtă.

CAP. XVII.

Guvernatorul Tiburcio eşi în calea Arochei Holsarte, fără să-şi poată ascunde emoţia.

— D-ră, întrebă dînsul cu vioiciune, oare să fie adevărat ceia ce mi s'a anunţat? Imĭ aducĭ ştirĭ de la căpitanul Herman? L'aĭ văzut? Ştiĭ unde se află în acest moment?

Copila nu-şi putu stăpâni un gest de groază în faţa acestuĭ om, pe care nu-l putea suferi din instinct. Se vedea bine că trebuise să-şi calce pe inimă pentru a ajunge până la dînsul.

— Am primit aceste câte-va rîndurĭ de la Herman, răspunse copila. Dânsul a descoperit locul de retragere al duşmanuluĭ pe care trebuia să-l învingă, dar, după cât se pare, acum a căzut în puterea acestuĭ duşman. Daca am venit la d-ta, am făcut-o numaĭ pentru ca să te rog să-ĭ trimeţĭ maĭ repede ajutoare.

Guvernatorul îĭ smulse din mânĭ scrisoarea luĭ Herman. Căpitanul arăta în această scrisoare, poziţia exactă a abisuluĭ Cerohima. Maĭ adăuga că avea dovezĭ sigure că se află pe urmele profesoruluĭ van den Beck.

Citind numele acesta, metişul se maĭ linişti. La început se temuse ca nu cum-va ofiţerul săŭ să nu fi aflat prea multe lucrurĭ în timpul cercetărilor sale. Dacă profesorul olandez, chiar dacă ar fi fost unit cu revoluţionariĭ, nu era un duşman tocmaĭ aşa de primejdios, cu ajutorul luĭ Herman, putea fi foarte uşor învins, şi pentru totdeauna.

— Aşa dar, îĭ zise don Tiburcio, savantul acela olandez se pune în calea mea şi socoate să mă înspăimânte jucând rolul stăpânuluĭ vampirilor. Toate acestea nu pot de cât să mă liniştească; van den Beck, nu este un om de talie să mi se împotrivească prea multă vreme. Când acest cercetător prea lacom va fi descoperit sufletul nostru, întreg, vina luĭ va fi dacă va avea de se să-ĭ pară răŭ că a făcut această descoperire.

Guvernatorul rămase câte-va momente absorbit de gândurile sale.

— Ce aţĭ hotărît? întrebă Arocha. Gândiţi-vă că Herman are nevoe de ajutor imediat şi că fie-care moment de întârziere poate mări primejdia în care se află!

Metişul tresări.

— Aşa dar, d-ta îl cunoştĭ bine pe căpitanul Herman? întrebă dînsul.

«Cum se face că te-a ales tocmaĭ pe d-ta pentru a trimite această scrisoare?

— Ofiţerul d-tale, domnule, a trecut pe la mine, venind să mă înştiinţeze despre o mare primejdie care mă ameninţă.

— Ce primejdie?

— Aşa dar, d-ta nu ştiĭ despre ce este vorba?

— Ba da; dar vreaŭ să ştiŭ dacă ordinile mele aŭ fost bine executate.

— Căpitanul mi-a spus că un bandit, căruia i se spune stăpânul vampirilor, a răpit-o pe sora mea, şi voea să mă răpească şi pe mine.

— E adevărat. Dar alt ceva nu ţi-a maĭ spus Herman?

— Mi-a adus o ştire şi maĭ dureroasă încă.

— Moartea tatăluĭ d-tale?

Arocha făcu un semn afirmativ din cap, şi-şi ascunse faţa între mânĭ.

Don Tiburcio însă, era grăbit să-şi continue interogatorul. Voia să ştie dacă nu cum-va Herman avea vre-o bănuială.

— Din nenorocire, d-ră, zise dînsul cu blândeţă, nu pot de cât să-ţĭ confirm acest teribil adevăr. Dar Herman n'a maĭ adăugat nimic?

— Ce-ar fi putut să maĭ adauge?

— Nu ţi-a spus dînsul adevăratul nume al stăpânuluĭ vampirilor?

— Il cunoaşte dînsul?

— Trebue să-l cunoască. Saŭ cel puţin i-am dat misiunea să-l descopere.

— Nu mi-a spus nicĭ un nume. Ştiŭ însă că în momentul plecăriĭ din Salto de Agua, era pe urmele criminaluluĭ.

— Foarte bine. Dar prin ce mijloace a putut să-ţĭ trimeată scrisoarea aceasta?

Arocha explică atuncĭ în ce mod încredinţase ofiţeruluĭ porumbelul albastru, şi cum pasărea se reîntoarse.

Pe măsură ce copila dădea câte un noŭ amănunt, don Tiburcio era din ce în ce maĭ liniştit.

— Aşa dar, termină copila, vezĭ bine că Herman a ajuns aproape de ţintă. Acuma însă se află în primejdie, şi te rog încă odată să-ĭ trimeţĭ cât maĭ repede ajutorul.

Metişul rămase din noŭ pe gândurĭ:

— Aĭ dreptate, zise dânsul în cele din urmă. Trebue să luăm repede toate măsurile de salvare.

Se apropie de masă şi apăsă butonul sonerieĭ. Un soldat apăru.

— Ofiţerul de gardă! comandă guvernatorul. Să vie fără întârziere.

Ordinul fu executat repede. Câte-va momente după aceia, locotenentul care îl maĭ înlocuise şi altă pe Herman intră.

— Domnule, îĭ zise guvernatorul, şeful d-tale, căpitanul Herman, a căzut în puterea duşmanuluĭ în a căruĭ urmărire pornise. Locul în care se află prizonier este aproape matematic indicat în planul pe care ţi-l daŭ. Ia planul acesta şi pleacă îndată, împreună cu întreg detaşamentul d-tale. Misiunea d-tale este să-ţĭ eliberezĭ şeful, să puĭ mâna pe duşmanul săŭ,— saŭ dacă nu, să murĭţĭ până la unul, d-ta şi soldaţiĭ d-tale!

— Voĭ asculta, excelenţă.

— Ascultă-mă. Iţĭ maĭ aducĭ aminte despre acel „aşa zis" profesor olandez, care a venit acum cât-va timp pe la noĭ?

— Eram de gardă la poarta palatuluĭ când s'a prezentat. Fără îndoială că l'aşĭ recunoaşte.

Bine. Omul acesta este aliat cu revoluţionariĭ. Se crede că dânsul este acela care a atacat trăsura în pădure, şi tot dânsul este bănuit a fi întins o cursă luĭ Herman. Pe omul acesta va trebui să-l prinzĭ, şi să-l aducĭ viŭ în faţa mea.

— Am înţeles, excelenţă, ordinile d-tale vor fi executate.

Locotenentul voi să se îndepărteze, dar don Tiburcio îl maĭ opri.

— Pentru a lucra ast-fel, îşĭ spunea dânsul în gând, von den Beck trebue să fi ghicit ceva. In momentul arestăriĭ s'ar putea să facă vre-o destăinuire soldaţilor meĭ, şi eŭ nu sunt destul de sigur de credinţa lor, pentru ca să rămân liniştit. Cum trebue să procedez oare?... Nu-l pot împuşca fără judecată şi apoĭ, aşĭ voi să-l supun eŭ insu-mĭ unuĭ interogatoriŭ.

— Datoria d-tale, zise dânsul ofiţeruluĭ, după o pauză destul de lungă, este ca, maĭ înainte chiar de eliberarea luĭ Herman, să puĭ mâna pe olandez. Indată ce va fi în puterea d-tale să mi-l aducĭ aicĭ. Dar, în momentul captivăriĭ, va trebui să-l împiedicĭ de a maĭ vedea saŭ de a maĭ vorbi ceva.

„Dacă se vor întâmpla lucrurile altfel, d-ta eştĭ răspunzător.

„Prin urmare, ne-am înţeles: din momentul captivăriĭ înainte, să nu maĭ vorbească nimica. Acuma dute!

„Timpul este preţios, şi n'aĭ nicĭ un moment de pierdut...

— Aveţĭ toată încrederea în devotamentul meŭ, excelenţă, răspunse soldatul. Saŭ voĭ muri, saŭ îmĭ voĭ face datoria.

Salută şi se depărtă repede.

In curând se auzi în curtea palatuluĭ zgomotul caracteristic al uneĭ trupe care se echipează de drum.

Arrocha făcu un pas spre guvernator.

— Domnule, zise dânsa, cred că misiunea mea este terminată. Plec şi-ţĭ doresc din toată inima ca soldaţiĭ d-tale să-şĭ găsească şeful.

Guvernatorul tresări. Işĭ aduse de o dată aminte că copila aceasta ţinea în mâinile eĭ delicate destinul săŭ, că toată opera sa criminală, clădită încetul cu încetul în întuneric, trebuia să aibă drept ultim sfârşit posesiunea aceste fete, care era singura stăpână a atâtor milioane. Cu Arocha avea să-şĭ joace banditul ultima partidă, şi dânsul înţelegea bine că orĭ trebuia să învingă, orĭ avea să piară.

Totul îĭ reuşise până atuncĭ. Trebuia

să se grăbească pentru că în curând, curând de tot, avea să izbucnească o revoluție teribilă.

Trebuia să se căsătorească cu Arocha mai înainte de izbucnirea acestei revoluții și să fugă împreună cu dânsa. In modul acesta nimeni n'avea să-l poată acuza că pusese mâna pe milioanele fetei int'un mod criminal.

Dar, sălbateca fică a lui Holsarte avea să se lase oare așa de repede convinsă! Metișul își ridică privirea spre dânsa, și o văzu mândră și disprețuitoare. Nici o dată n'ar fi voit să-l asculte, nici o dată nu s'ar fi lăsat înșelată de minciunile lui.

Și totuși, mai înainte de a întrebuința amenințări și chinuri, trebuia să se încerce a o convinge cu argumente.

(Va urma).

Elanii din Alaska

In Alaska din America de nord trăește încă un soi de cerb, supranumit elan, ale cărui coarne sunt obișnuit—de o rară frumusețe. Răul e că a fost prea mult dorit de nesățioșii vânători - și albi și indieni — pentru carnea lui nespus de gustoasă, pentru coarne și pentru blana călduroasă a lui.

Coarnele sunt o splendoare

Din această pricină azi se mai găsesc foarte puțini în Alaska, unde era patria lor de origină. In ultimul timp, unul din vânătorii unui englez a omorât un rar specimen de elan, ale cărui coarne sunt minunate.

Spre a'și putea face o părere cititorii de acest frumos animal care — din nefericire, va dispare mâine poimâine, reproducem scheletul capului frumos împodobit de coarne, al elanului ucis de vânătorul englez.

Bagdadul acum 1000 de ani

D. Iosef Hell a scris o carte despre ,,Cultura arabă''. Putem vedea de-acolo, ca și din alte lucrări mai vechi despre acelaș lucru, ce uriașă civilizație aü întemeiat Arabii, folosindu-se de rămășițele culturei antice.

In deosebi, a fost strălucit Bagdadul, capitala Abasizilor, începând din veacul al VIII-lea.

Timp de cinci sute de ani artele Bagdadului aü stăpânit și încântat lumea. Pe atunci Bagdadul era și port la Tigru Dar din lucrările de artă din vremea aceea prea puține aü ajuns până la noi. Lângă cheiurile Tigrului, cari se'ntindeaü cale de ceasuri de-alungul râului, pe lângă amândouă malurile, flote de vase stăteaü ancorate, vase plutitoare pe râuri, vase de războï, precum și corăbiile de lux ale califului și ale bogătașilor.

Am crezut multă vreme că sunt basme spusele scriitorilor timpului, despre cele cinci corăbii ale califului Amin, una în chip de leü, alta de elefant, alta de vultur, alta de cal și alta de șarpe; dar descoperiri noi aü dovedit că nu eraü basme. Ast-fel tot basm s'a crezut și spusa lor că în partea răsăriteană a Bagdadului era o mahala și un bazar chinezesc; că se vindeaü la Bagdad blănï de sobol, de ermelinï, de dihor, de vulpe, de castor, apoi ceară, săgeți, coaje de mesteacăn, cușme, oase de balenă, dinți de pește, chilimbar, iuft, arme și robi slavi. Dar zecile de mii de bani de tot felul ce s'aü găsit în toate părțile Rusiei, ba chiar și pe coastele Suediei, nu ne mai îngădue vre-o îndoială. S'aü găsit și dovezi că Arabii vindeaü și ei în Rusia și Suedia stofe și juvaeruri, oglinzi de metal și mărgele de sticlă, mirodenii și cârlige de prins balene. Vedem că în schimbul produselor naturale ale țărilor de Miază Noapte, Arabii exportaü produse industriale.

*

Persia a fost totdeauna tare în producerea zaharicalelor și în fabricarea de lucruri de metal. Dimpotrivă, industria sticlei și — lăsând la o parte pe a covoarelor,— industria țesăturilor, eraü foarte înfloritoare în Arabia veche unde s'aü așezat Arabii după înființarea împărăției lor; dar se perfecționase nespus de mult și se răspândise. Sticla siriană era vestită; și în Bagdad era o fabrică de sticlă. In curând s'aü fabricat vase de lux din sticlă smălțuită și trasă. In Babilonia (Irak) se fabricaü candele frumoase pentru moschei; cu inscripții pe ele, apoi pahare de toate formele și culorile. In Arabia de Miază-zi se lucraü cele mai frumoase brocate, pânzeturi de in și de mătase. Damascul e patria stofei zisă adamasc, atît de dragă unor califi. giuvaergii, lucrători de aur, făceaü podoabe cu adevărat artistice. Era un pom de aur, într'o cameră pompoasă a califului, un elefant de aur cu ochi de rubin, etc. E de crezut că eraü de lemn îmbrăcate cu plăci de aur.

Makriți—un egiptean — povestește de școala de pictură din Basra și de lucrarea unui maestru de acolo, o pictură arhitecturală cu perspectivă, însă ne-cunoscându-se picturi arabe, eram dispuși a clasa printre basme aceste povestiri.

Dar în timpul din urmă s'a dovedit că Arabii aü avut pictură. Alois Musil a descoperit în castelul Kussair Amra, în pustiul Siriei, picturi pe pereți. Sint în stil bizantin și dovedesc că supt Omaiiazi nu se sfiaü a zugrăvi chipuri de om și de animale în palate Numai în moschei era oprit. (Știm că ast-fel de picturi s'aü descoperit în Persia și în Spania în palate maure). Artiștii însă par a nu fi fost Arabi. Arabii se îndeletniceaü mai mult cu negoțul, industria și felurite științe.

*

Islamul a sfințit meseriile și lucrul cu mâinile, de aceea Arabii nu numai c'aü învățat de la alții, dar aü perfecționat ce-aü luat. Aü învățat fabricarea hârtiei în părțile cele mai răsăritene ale împărăției lor, ba poate chiar în China. Dar încă de pe subt Abbasizi, în cei dintâi ani ai domniei acestei dinastii, aü înființat fabrică de hârtie în Samarcanda, poate cu maeștri chinezi. Dar, îndată ce-aü deprins meșteșugul, aü și făcut un pas mai departe fabricând hârtia din cârpe. In anii 794 și 795 se înființează cea di'ntâi fabrică în Bagdad. Hârtia se introduce în cancelariile guvernului, și fabricarea ei se răspândește pretutindenea. Se fabrică tot felul de hârtie: hîrtie de mătase (supțire) hîrtie de scris, groasă și supțire, netedă, albă și colorată. Papirusul și pergamentul și-aü pierdut rostul și se înlocuesc prin hârtie — folos mare pentru împrăștiarea culturei, literaturei și științelor.

Fabricarea apei de trandafir, de flori de portocală, etc. se răspândește. La Șiraz în Persia se fabrică, esență de trandafir. Aceste pregătiri cereaü o mulțime de unelte și de lucrări chimice.

Pentru agricultură, industrie, știință, se fac mereü descoperiri. Scriitorii arabi înșiră cu mândrie uneltele chimice, cele agricole, toate mijloacele de a uda ogoarele, etc. S'a făcut o literatură întreagă—specială: despre otrăvuri și mirodenii, despre fabricarea oțelului, a porțelanului, despre lucrarea metalelor, despre tot felul de țesături, etc.

Scriau oamenii de meserie, nu învățați. Cititorii eraü din această clasă. Negoțul și industria aduc bogăție și putere și împrăștie cunoștinți. Odată cu pofta de plăceri și frumusețe s'a trezit și cea de a ști, de-a afla adevărul și s'a întins în popor.

Școli nenumărate se aflaü în împărăția Arabilor. Invățaü Coranul, dar și a

ceti, a scrie frumos și a vorbi ales. Toți copiii de la 6—12 ani urmaŭ la școli. Comunele plăteaŭ dascăli.

Arabiĭ aveaŭ o armată puternică și numeroasă, de asemenea și o flotă; neapărat și administrație asemănătoare cu a noastră, cu serviciu poștal. Științele eraŭ în floare: jurisprudența și teologia, dar maĭ ales filozofia și matematicile, astronomia și chimia. Din cercetarea stelelor,—deprindere veche la Arabi și la Caldeenĭ se alcătui astrologia: dar oamenii luminați, ca Ibn Sina (Avicenna) nu credeaŭ în astrologie și o combăteaŭ; de asemenea nu credeaŭ nicĭ în alchimie. Totuși chimiștiĭ aŭ făcut multe descoperirĭ însemnate în chimie, pe lângă cele moștenite de la Grecĭ, Gabner Ibn Haiian (cunoscut subt numele de Geber în Europa) știa topitul la foc și în apă, strecurarea prin pîslă saŭ hîrtie, distilarea, cristalizarea, sublimarea,—cunoștea alaunul, salpetrul, salmiacul, (țipirigul), alcaliul din piatra de vin (tartru) și acidele minerale. El a introdus experimentarea în locul încercărilor de a pricepe lucrurile prin judecată.

Cultura arabă a căzut, dar urmele eĭ aŭ rămas la toate popoarele civilizate. Arabiĭ din Bagdad ne-aŭ păstrat în traducerĭ multe comorĭ ale antichitățeĭ și cultura antică ne-a venit în Europa prin arabĭ, maĭ ales în Europa apuseană și de miază-zi prin Spania și Sicilia, unde civilizația arabă a înflorit.

Hell a descris și civilizația arabă în Spania, pe lângă care cultura de azĭ a aceleĭ țărĭ e o ruină jalnică.

Trad. din „N. W. Journal".

RÂUL BISTRIȚA

E luna Maiŭ, luna florilor, luna ruptă din raĭ! Cerul e senin și soarele scaldă câmpiile mănoase cu razele sale puternice.

Din când în când, o adiere de vânt răcorește văzduhul.

Intr'o asemenea zi mă sculaĭ maĭ de dimineață. Răcoarea amestecată cu adierea zefiruluĭ, îmĭ născu în suflet o mulțumire pe care singur nu puteam să mi-o explic. Și în mulțumirea mea adâncă mă lăsaĭ în voia gândurilor. Rătăcind prin străzile lăturalnice ale orașuluĭ, mă trezii pe neașteptate, lângă malul Bistrițeĭ.

La zgomotul surd al apeĭ, mă trezii din visăria mea. Atuncĭ îmĭ aruncaĭ ochiĭ în susul Bistrițeĭ. De departe, în zarea închisă parcă de munțĭ, venea încolăcitul râŭ, cotind printre aceștia și lunecând repede la vale; valurile sale ajungeaŭ până la mine, depărtându-se apoĭ din ce în ce maĭ mult, până ce le pierdeam din ochĭ. Și în mijlocul riuluĭ, deasupra talazurilor sale furioase,—liniștită, venia la vale o plută.

Pe plută stăteaŭ doĭ românĭ și o româncă, din Bucovina.

Cu ițarii sumeșĭ și cu picioarele goale ședeaŭ româniĭ la cârmă, iar românca cu un glas de privighetoare le cânta un cântec frumos, în timp ce inimele lor tresăltaŭ de bucurie. Cu o poftă nesățioasă se uitaŭ eĭ în toate părțile la frumusețele patrieĭ lor, și o mulțumire înflăcărată le străbătea prin tot corpul. Iar valurile spumoase ale Bistrițeĭ,—ducând pluta mereŭ la vale, cântaŭ suferințele românilor din Bucovina.

Și pluta luneca la vale, până ce, în cele din urmă, dispăru din ochiĭ meĭ.

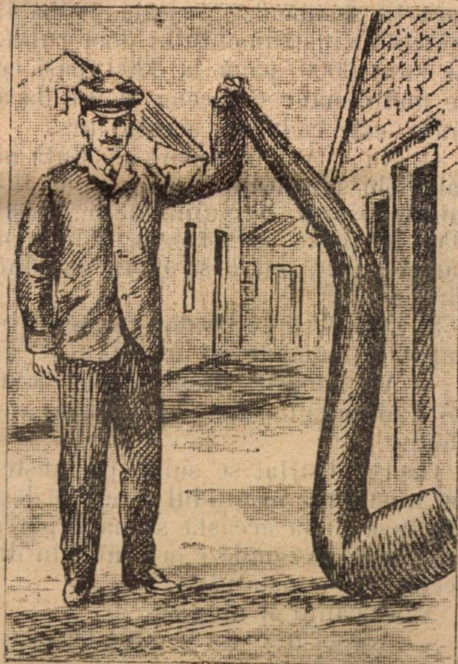
Atuncĭ gândurile mă năpădiră și îmĭ aduseĭ aminte de suferințele Românilor, martirĭ aĭ și țăreĭ lor strămoșeștĭ. Și-mĭ aruncaĭ din noŭ ochiĭ în susul șopotitoruluĭ râŭ, care de sute de anĭ cântă aceiașĭ jalnică doină. Și par'că maĭ frumoase îmĭ apăreaŭ malurile-ĭ fantastice, acoperite de verdeața fragedă a ierbeĭ, și tot maĭ dulce și maĭ jalnică răsuna doina luĭ.

O plăcere nemărginită, împreună cu o mulțumire adâncă, mi se revărsară în suflet, lăsându-mă într'o dulce reverie pe malurile verzĭ ale Bistrițeĭ...

Arthur B.—P.-Neamț.

Cea maĭ mare pipă

D. Bryan din Boston (America), făcând un pariu cu maĭ mulțĭ fumătorĭ pasionațĭ că va fuma o duzină de încărcăturĭ ale uneĭ pipe — chiar

Pipa e uriașă

maĭ mare de cât el, în șaizecĭ de minute, — aceștia aŭ comandat numaĭ de cât la una din cele treĭ fabricĭ de pipe din Boston, o pipă enormă.

Pipa, ceva maĭ înaltă de cât d-nu Bryan, fiind gata, s'au adunat cu toțiĭ într'o seară și, după ce au încărcat-o, au pregătit alte 11 încărcăturĭ și — așteptând să bată orele 9, făceau fel de fel de glume și reflecțiĭ — unele maĭ răutăcioase decât altele, în contul luĭ Bryan, care de sigur—după unanimele părerĭ—avea să piardă pariul.

Insă d-luĭ Bryan maĭ înainte chiar de a bate zece ore, i se sfârșise cea din urmă porție de tutun, și câștigă pariul în aplauzele tuturor neîncrezătorilor dinainte.

După cum s'a dovedit, pipa aceasta — sprijinită de d. Bryan, e cea maĭ marede pe pământ.

RĂZBUNARE SPANIOLĂ

In timpul războiuluĭ franco-spaniol, de la începutul veaculuĭ trecut, un batalion de soldațĭ francezĭ fu trimes în satul Argana din provincia Burgas. Satul e așezat la o mare depărtare de șosea, în mijlocul unuĭ ținut muntos și sălbatic; el era părăsit de locuitoriĭ săĭ și soldațiĭ, ajungând acolo, găsiră pe un loc viran rămășițe de carne arsă, pâinĭ carbonizate, cupe de vin hârbuite. Casele fură scotocite pentru a se găsi mijloace de traĭ și în sfârșit deteră peste o tânără femee cu un copilaș în brațe, ce sta lângă patul uneĭ bătrâne bolnave și neputincioasă.

— Pentru ce aĭ rămas tu singură aicĭ?—întrebă comandantul francez—un ofițer foarte tânăr încă.

Tânăra femee răspunse, plină de mândrie:

— Pentru a îngriji de această bolnavă, care n'a putut pleca cu ceilalțĭ.

— Pentru ce însă aŭ părăsit ceilalțĭ satul.

— Fiind că eraŭ sigurĭ că vor fi masacrațĭ de voĭ.

— Și pentru ce aŭ distrus toate mijloacele de traĭ!

— Pentru ca să nu vă rămâe vouă ceea ce nu puteaŭ lua cu dânșiĭ.

Un strigăt de bucurie al soldaților — carĭ în acest interval scotociseră casa, întrerupse această conversație. Eĭ veneaŭ cu sgomot mare, aducând șuncĭ, pâine și vase pline cu vin, găsite în pivniță. La auzul acestuĭ sgomot, bătrâna muribundă se ridică, dar numaĭ pentru a recădea îndată, neînsuflețită. Fără a scoate un sunet, tânăra femee se rostogoli asupra cadavruluĭ.

— Bărbatul tăŭ este și el între ceĭ fugițĭ?— o cercetă maĭ departe ofițerul, fără a băga în seamă durerea eĭ.

— El este mort; a murit străpuns de gloanțele voastre, pentru patria sa.

— Maĭ aĭ și tu frațĭ?

— Nu; numaĭ pe sărmanul meŭ copil.

La aceste cuvinte își strânse la sân copilul palid și plângând.

— Soldaţiĭ sunt flămânzĭ şi însetaţĭ— zise ofiţerul—e timpul să împărţim cele găsite. Sunt aceste lucrurĭ încă nestricate?

Femeia dete afirmativ din cap.

— Aşa dar să beĭ şi tu cu noĭ!

Şi cu acestea dădu femeeĭ o cupă plină cu vin. Ea o deşertă în tăcere.

— Dar copilul tăŭ e aşa de slab, vinul ĭĭ va face bine! — zise ofiţerul, tot pe un ton răutăcios.

Mâna mameĭ tremura când puse cupa la buzele miculuĭ copil. Micuţul bău. Soldaţiĭ însă goleaŭ neîntrerupt butoiaşele şi devorară toată pâinea şi carnea.

După câte-va minute copilul muri printre sughiţurĭ dureroase în braţele mameĭ sale, care sta mută şi nemişcată; iar ofiţerul francez strigă îngrozit:

— Femee blestemată, ne-aĭ otrăvit!

— Aşa e! — zise încet femeia. Ştiam că voĭ nu cruţaţĭ nicĭ chiar pe o muribundă. De aceea duceţi-acum şi voĭ în iad!

Femeia căzu la pământ ciopârţită de nenumărate loviturĭ de sabie, însă fără a scoate un cuvânt de îndurare.

Ea s'a răzbunat într'un mod spăimântător, căcĭ curând otrava îşĭ făcu efectul şi două-zecĭ şi doĭ de francezĭ căzură victime răzbunăreĭ sale.

Trad. de I. Sarvary.

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

— Cum, dacă cred!... Dar sir Hobson, regele Arameĭ, este, după Astorg, Vanderbilt, Rockfeller şi Morgan, cel maĭ mare dintre financiariĭ noştri. Un milion de dolarĭ, pentru el, înseamnă câştigul pe un an din minele sale din Lacul Superior...

— Nu e vorba de asta, sir James. Dar ca să ieĭ baniĭ pariuluĭ trebue să te întorcĭ în America şi noĭ n'avem, ascultă-mă bine, nicĭ un mijloc ca să ne întoarcem: *Patria* şi-a pierdut tot hidrogenul, nu o să se maĭ înalţe.

— Chiar dacă o să aruncĭ tot lestul?

— Nu va fi destul.

— Dar sania?... proviziunile?...

— M'am gândit la tot. Nu va fi destul, am spus.

— Dar Bob-Midy?

— Cum?...

— Eĭ, da, dacă trebue să lăsăm pe cine-va aci, acela va trebui să fie el: un negru, nu însemnează nimic!...

Şi cum George Durtal nu răspundea nimic:

— Ascultă-mă, scumpul meŭ comandant. Nu pot să cred că o călătorie ca a noastră începută aşa de bine trebue să sfârşească printr'o catastrofă, şi pericolul din care am scăpat îmĭ confirmă convingerea. Trebue să găsim un mijloc ca să plecăm; nu ştiŭ care ar fi acela, dar am încredere în d-ta; o să-l găseştĭ d-ta... N'aĭ găsit d-ta mijlocul de a evita căderea brutală, când nu aveaĭ înaintea d-tale de cât câte-va minute de gândire?.. Acum o să aĭ maĭ mult timp spre a reflecta...

— Nu pot să fabric hidrogen şi altă cale spre a scăpa din încurcătură nu e de cât asta, sir James.

— Eĭ bine, dacă va trebui să părăsim aerostatul, vom porni la drum spre pământul Francisc-Iosif. Proviziunile nu ne vor lipsi şi ursul pe care l'am ucis ne face dovadă completă că nu vom fi lipsiţĭ de vânat chiar în regiunile acestea necunoscute. Spre a transporta cu sania pe cele două femeĭ, proviziunile de hrană şi benzina, nu o să ne trebuiască de cât patru-zecĭ sau cincĭ-zecĭ de zile.

Dar Polul trebue, comandante, să'l atingem cu orĭ-ce preţ. Aide să plecăm împreună.

Tînărul ofiţer admira această tenacitate anglo-saxonă.

Omul acesta uitase marele pericol prin care trecuse şi nu se gândea de cât la ceea ce îl preocupa neîntrerupt de două-zecĭ de lunĭ.

— Dar suntem la Pol, sir James, dacă ţiĭ seamă de greşeala probabil inerentă a instrumentuluĭ doctoruluĭ. Ce sunt 3000 până la 3200 paşĭ ce ne maĭ rămâne să facem. Polul, dacă vrem, este cadavrul acestuĭ urs.

— Nu.. Am încredere absolută în calculele savantuluĭ nostru şi de altminterĭ e aşa de puţin lucru aceştĭ 3000 de paşĭ... să'ĭ facem. M'am cocârjat puţin, dar o să merg eu bine până acolo.

Şi cum George Durtal, foarte preocupat, nu răspundea nimic:

— Ar fi foarte drept acum să'mĭ ieĭ d-ta înainte, zise Americanul râzând.

George Durtal se suise pe creştetul uneĭ dune în fundul căreia se desfăşurase toată această scenă şi părea că voeşte să sondeze orizontul în direcţiunea aerostatuluĭ.

Americanul îl ajunse.

— Acest urs nu e singurul, sir James, şi dacă ele vor fi fost atacate acolo? Cred că n'ar trebui să ne bizuim prea mult pe doctor că le apără. Cât despre Bob al d-voastră...

— Dacă ar vedea ursul, s'ar sui tocmaĭ la supapă—zise miliardarul—şi pe frunte îĭ apăru o cută de grijă.

— Miss Soignes trebue să ştie să se servească de o armă, zise el, şi în nacelă a maĭ rămas o puşcă.

— Dacă d-şoara de Soignes ar fi în nacelă, aş fi maĭ liniştit, căcĭ ursul este un animal relativ fricos; vederea balonuluĭ l'ar impiedica, fără îndoială, să înainteze... Dar am rugat pe d-şoara Cristiana să nu se urce...

— De ce?

— Pentru că ar fi putut să bată vântul şi să se ridice aerostatul.

— Dar atuncĭ ce se face Cornelia care a rămas în nacelă?

Şi, foarte încurcat la rîndul săŭ, miliardarul cercetă întrebător orizontul.

De odată însă un sgomot uşor, asemănător aceluia pe care îl face o locomotivă în depărtare, turbură tăcerea banchizeĭ şi ceĭ doĭ oamenĭ se priviră, cu urechile ciulite.

— Auzĭ?

— Da, e sgomotul sanieĭ, nu-ĭ aşa?

— Alt-ceva nu poate să fie...

Maĭ ascultară câte-va minute. Nicĭ o îndoială! detunările repezĭ şi sgomotóse ale motoruluĭ cu petrol se auzeaŭ maĭ distincte; sania venea spre eĭ şi, spre a-ĭ indica direcţia, George Durtal trase un foc de puşcă în aer.

Zece minute trecură în timpul cărora alte două focurĭ se traseră, apoĭ o umbră se ivi pe virful uneĭ coline de zăpadă şi micul vehicul se arătă repede.

Sania aluneca uşor, urca toate ondulaţiile pe când tălpicele eĭ svârleaŭ în lăturĭ zăpada.

Cu mânile pe cârmă, cu picioarele pe pedala de ambreiaj, cu obrajiĭ însufleţiţĭ, Cristiana făcu un gest triumfător cu mâna şi mistress Elliot, ghemuită după ea, strigă ascuţit:

— James! Iată-ne, James!

— Aŭ găsit soluţiunea, zise Americanul pornind înaintea întreprinzătoarelor călătoare.

Acum când sunt şi ele cu noĭ, nu maĭ avem nicĭ un motiv ca să nu mergem până la capăt.

Un moment după aceasta, tânăra fată oprea la câţi-va metri de ceĭ doĭ oamenĭ şi sărea în zăpadă plină de veselie:

— Aci e Polul Nord? întrebă ea.

Apoĭ întrebând cu privirea pe logodnicul săŭ şi remarcând că purta mereŭ în juru-ĭ steagul «Patrieĭ»:

— E maĭ departe, George?...

— După doctor, da... Eŭ însă cred...

Un ţipăt puternic al d-neĭ Elliot întrerupse pe tânărul ofiţer. Observase cicatricea de pe obrazul bărbatuluĭ săŭ.

Acesta, drept răspuns, o conduse în vârful duneĭ şi-ĭ arătă cadavrul ursuluĭ.

Apoĭ, în câte-va cuvinte, el îĭ povestĭ ceea-ce i se întâmplase.

Toţi patru se strânseră în jurul animalului. Părea şi maĭ gigantic încă, lungit în zapadă şi înţepenit de frig.

— Ah! Dumnezeul meŭ, zise Americanca, lucrul acesta m'a turburat cu totul. Şi eŭ care luasem primul sgomot de puşcă ca o salvă triumfală în onoarea Poluluĭ! Va să zică, o întârziere de câte-va minute, James... aĭ fi fost devorat de această oribilă bestie!... şi eŭ sunt, James, aceea, eŭ care, dintr'un amor-propriŭ ridicol, te-am trimes înainte.

— Domnule, zise ea adresându-se tânărului ofiţer, nu ştiĭ cât de mult regret de purtarea mea faţă de d-ta! Tot ce s'a întâmplat a fost fapta mea, şi voesc să mă învinovăţesc cât maĭ mult, căcĭ Dumnezeŭ ştie destul de bine să plătească fie-căruia după faptele luĭ. Eŭ am împins la aceasta pe James.

— Şi eŭ pe Georges, zise râzând Christiana.

— E fapt, conchise Americanul, că în extraordinara noastră expediţie, cele carĭ ne îndeamnă sunt femeile; ele arată maĭ multă hotărâre şi concluzia este că lor trebue să le păstrăm onoarea de a implânta steagurile noastre la o milă şi jumătate de aci.

— Maĭ mult de cât o milă şi jumătate!... La drum, atuncĭ! zise tânăra fată.

Plină de vioiciune, uşoară, ea îşĭ reluă locul în sanie şi invită pe Americancă să facă la fel.

— James, tu vino lângă mine... o să-mĭ fie maĭ cald... zise aceasta din urmă.

Porniră din noŭ la drum. Era pe cât de ciudată şi neobicinuită, pe atât de mişcătoare această cursă la Pol la care participaŭ două femeĭ.

Progresul aerostaţiuneĭ permisese acest eveniment unic în istoria exploraţiunilor terestre. Purtate pe aripĭ de vânt, femeile îşĭ aveaŭ partea lor în descoperirea punctuluĭ celuĭ maĭ inaccesibil de pe planeta noastră. Alipit de femeia sa, sir James Elliot se întorcea din când în când să se uite ca şi cum ar fi simţit la spate respiraţia sgomotoasă a unuĭ alt urs.

Strângându-şĭ nervos puşca, Georges Durtal mergea în frunte. Începuse iarăş să-şĭ numere paşiĭ şi se întrerupea adesea spre a ruga pe tânăra fată să meargă maĭ încet.

Căcĭ Cristiana foarte adese orĭ dădea drumul cârmeĭ motoruluĭ şi sania dispărea atuncĭ după vre-o ridicătură de banchiză; apoĭ adesea se întorcea şi se oprea aşteptând pe tovarăşiĭ săĭ.

Era ca beată de mişcare şi nu simţea nicĭ frigul şi nicĭ oboseala; simţea nevoie să vorbească tare în acea tăcere a singurătăţeĭ pe care nu o turbura de cât exploziunile precipitate ale motoruluĭ şi nu înceta să-şĭ manifeste uimirea pentru modul minunat cu care ştia să-l conducă acum.

Nimenĭ n'ar fi putut crede — văzând-o evoluând, graţioasă şi plină de încântare, cu acea sanie-automobil, — că e la 5000 klm. departe de familia-ĭ care o plângea şi unde viaţa i se scursese liniştită şi fără nicĭ o supărare.

Accidentul „Patrieĭ" deşteptase în ea gusturile strămoşilor pentru viaţa de aventurĭ; pericolul o scosese din amorţeală iar dragostea făcuse restul.

Era acum fericită şi simţea că în curând îşĭ va atinge ţinta.

Maĭ simţea în acelaş timp o bucurie ascunsă de a fi stăpâna momentuluĭ; când va fi aproape, va porni repede înainte spre a fi sigură că ea a pus cea dântâĭ piciorul la Polul Nord.

De-o da'ă, ca la o sută de metri distanţă, un soĭ de zid de ghiaţă se ridică, astupând orizontul.

Christiana o luă repede la picior. Nu se gândea să treacă cu sania acel zid şi nicĭ cu piciorul; ghiaţa avea o înălţime ca de 15 metri.

Era fără îndoială una din acele înălţimĭ de ghiaţă produse prin ciocnirea a două banchize aruncate una în potriva alteia de curente opuse, şi Christiana declară:

— O să cerc să găsesc o trecere.

— Te rog, Christiana, zise ofiţerul, nu te depărta... E posibil să cazĭ în vre-un hop.

Dar ea şi pornise înainte şi, foarte preocupată de solemnitatea împrejurăreĭ, îşĭ îndreptă uşorul vehicul de-alungul zidului de ghiaţă spre a găsi un loc de trecere.

Trecură câte-va minute. Apoĭ sgomotul motoruluĭ înceră brusc şi îndată se auzi un strigăt.

George Durtal se repezi cu puşca în mână.

Dar vocea tinereĭ fete nu manifesta nicĭ teroare şi când, după un promontoriŭ format de zidul de ghiaţă, tânărul ofiţer o găsi, ea părăsise sania şi cu braţul întins spre zidul de ghiaţă, repetă:

— Vino repede!... Priveşte!...

Şi în adevăr ceea-ce o uimea atâta era cu totul deosebit.

În dosul zidului era ca un muntişor de ghiaţă iar în vârful luĭ natura, ca şi cum ar fi voit să se distreze, implântase un drapel de zăpadă.

Ajutându-se cu puşca, George Durtal escaladă îndată muntişorul şi când o ajunse scoase un strigăt de uimire.

— Dar ce s'a întâmplat, George?

— Priveşte!

Şi când tânărul ofiţer sfărâmă cu degetele sale înfrigurate stratul gros de ghiaţă care acoperea stofa, culorile apărură: o cruce galbenă pe un fond albastru se arăta pe albeaţa zidului pe care părea că-l adăposteşte, şi vocea tânăruluĭ ofiţer svârli ecourilor Poluluĭ această neaşteptată descoperire:

— E drapelul suedez!...

Martiriĭ Poluluĭ

Intr'o crăpătură.—Peştera de ghiaţă.—Andrée.—Resturile uneĭ expediţiĭ.—Naceia luĭ «Aigle».—Zapada cade.—Intoarcerea la balonul «Patria».—Revendicările doctoruluĭ.—Cum o idee absurdă poate da naştere uneĭ ideĭ bune.—«Patria» devenit sanie.—Proiecte de intoarcere.

— Andrée!... strigară George şi Cristiana.

Numele aeronautuluĭ suedez le veni pe buze la amândouĭ.

Şi o inexprimabilă emoţiune le strânse inima.

Vorbiseră de atâtea orĭ, se gândiseră de atâtea orĭ de la plecare la acest eroic pionier al Poluluĭ, acest copil pierdut al ştiinţeĭ aerostaticeĭ care voise să ia înaintea celor maĭ faimoşĭ navigatori, cerând vânturilor să-l împingă maĭ departe de cât aŭ fost eĭ!...

Acest drapel cu culorĭ suedeze el singur putuse să-l înfigă în acest punct, şi exclamaţia celor douĭ tinerĭ voia să spună:

— Andrée a fost pe aicĭ!

Saŭ chiar:

— Andrée a căzut aci!

La rândul săŭ, Americanul sosind şi el, voi să atingă stofa ce eşia din acel strat de zapadă. O întinse, examină de aproape crucea roşie şi albastră aşezate în colţurĭ, şi repetă:

— Da, drapelul ăsta nu poate să fie de cât al luĭ Andrée!

Suedezul a atins aşa dar cel dintâĭ Poluĭ Nord!

Francezul şi Americanul soseaŭ maĭ târziŭ!

Şi de şi le luase înainte, nu simţeaŭ în sufletul lor nicĭ un fel de amărăciune şi nicĭ un fel de decepţie.

Căcĭ cel care înfruntase, cu doĭspre zece înainte, aventura cea maĭ mişcătoare şi cea maĭ îndrăzneaţă de care istoria exploratorilor tuturor ţărilor va vorbi, acela plătise cu viaţa sa gestul nebun şi superb pe care il făcuse.

Timp de douĭ spre-zece anĭ Europa nu ştiuse triumful acesta.

Acum îl ştia!

Gloria lor acum era să arate lumeĭ această victorie a mareluĭ dispărut. Şi această glorie le umplea inima.

Eĭ nu se gândeaŭ că nu se vor maĭ întoarce, că, întocmaĭ ca şi Andrée vor sfârşi acolo, că balonul lor era tot aşa de neputincios ca şi «Aigle» plecat din Virgo-Bay. Nu se gândeaŭ de fel la toate astea. Eraŭ cu-

prinşi câte şi patru de o emoţiune misterioasă, şi svârleau în jurul lor priviri cercetătoare ca şi cum ar fi aşteptat ca să apară de odată pe vârful gheţarului măcar unul din supravieţuitorii expediţiei suedeze.

Dar în peisagiul îngheţat care incepea să se brăzdeze de fulgi albi nimic nu arăta vre-o urmă omenească. Munţişorul de zăpadă pe care găsiseră misteriosul drapel trebuia să fie un bloc de ghiaţă ruptă din zidul de ghiaţă al banchizei care astupa orizontul. Fără îndoială că Andrée îl alesese spre a arăta trecerea sa, fiind că, adăpostit cum era de zidul-gheţar, urma să fie preservat de tempestele polare şi de depunerile de zăpadă cari alt-fel l-ar fi acoperit.

(Va urma)

In numărul viitor al «Ziarului Călătoriilor» vom începe publicarea celebrei nuvele «HORLA» a marelui romancier francez Guy de Maupassant.

Poşta Redacţiei

D. *A. Argh*, Iaşi. — Am primit traducerea care, deşi nu e în genul ziarului nostru, fiind însă o lucrare a unui mare scriitor, o vom publica. V'am mulţumi mult pentru descrieri de călătorii din scriitori pe cari vedem că ştiţi să'i alegeţi.

D. *Th. Simen*.—Dar d-ta?

D. *George Bădulescu* (elev).—Invaţă intîi caligrafia, ortografia şi... apoi «combatere».

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR"

Cu începere de azĭ, „Ziarul Călătoriilor" care apare săptămânal în 16 paginĭ și conține o materie aleasă și variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare și de peuscat, acordă următoarele nouĭ premiĭ de valoare abonaților săĭ:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzĭ cu sticle de lichiorurĭ fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson,* str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea in expoziția permanentă din administrația ziaruluĭ nostru.

Prețul abonamentuluĭ: **5** leĭ pe un an; **2,60** pe 6 lunĭ.

Anul XII.—No. 667. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercuri, 17 Februarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an în toată țara
« 2.60 « ½ « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

„Faimoasa Andromeda" sbura ca o săgeată. — (Vezi pag. 4136)

„FAIMOASA ANDROMEDA"

Așa a fost poreclită fermecătoarea Medela, fica Ageĭ din Beni-Matar. Intr'a nouăsprezecea primăvară ea îmbobocise dintr'o dată, ca un trandafir hieratic, atins de bagheta magică a Regeluĭ Fakir. Ochiĭ eĭ adâncĭ, negri, căpătaseră o strălucire nouă, care rănise în puţine zile inimile aprinse ale tineriĭor nobilĭ din neamul eĭ istoric. Intreaga-ĭ făptură emana un fluid cotropitor, o vrajă impotriva căreia n'a putut rezista nicĭ flegmaticul și nepăsătorul Ali-Fez-Pașa, care a și cerut-o după câte-va zile, bătrânuluĭ Aga. El însă a fost refuzat—nu de bătrân ci de însuși frumoasa Medela, care 'ĭ-a răspuns pur și simplu, că nu-l poate suferi din pricina levantizmuluĭ săŭ.

A stăruit mult bietul pașa, însă totul a fost zadarnic, căcĭ hotărârea Medeleĭ rămase nestrămutată.

In vremea aceasta se maĭ prezentară încă treĭ pretendenţĭ, dar toţĭ—pentru unul saŭ maĭ multe motive, maĭ mult saŭ maĭ puţin serioase, fură refuzaţĭ categoric.

După câte-va lunĭ însă, bătrânul Aga, care luase decizia să'șĭ mărite fata cât maĭ curând, constată cu oare-care ciudă nestăpânită că odorul săŭ de fată nu avea nicĭ gând—par'că, să'șĭ oprească fascinantele eĭ privirĭ asupra vre-unuia din numeroșiĭ tinerĭ bine situaţĭ carĭ i s'ar fi aruncat numaĭ de cât la picioare. Constatarea aceasta il puse pe gândurĭ, dar bătrânul îșĭ zise că chibzuit lucru e să maĭ aibă răbdare.—

Medela avea două roabe credincioase și o damă de companie—franceză de origină, în tovărășia căreia îșĭ petrecea vremea cea maĭ multă. Intr'una din zile franţuzoaica aceasta, care se numea Junon, primind o scrisoare, comunică stăpâneĭ sale că în cel maĭ scurt timp va sosi în localitate un regiment de cavalerie francez spre a se stabili pentru maĭ multă vreme. Medela, tânăra eĭ stăpână—la auzul acesteĭ veștĭ,—tresări ta la apariţia aevea a uneĭ imaginĭ ciĭ pe care-o visase după cine știe ve înserare caldă de insomnie, însă eforţându-se, ea păru imediat, cu to sul indiferentă! Văzuse în adevăr foarte puţină armată europeană — și poate chiar de loc, și curiozitatea eĭ —doritoare parcă de altceva, nu i se aţâţă prea tare.

In Beni-Matar eraŭ destuĭ europenĭ; ea însă credea că'ĭ cunoaște în deajuns pe aceștĭ «ghiaurĭ»— numaĭ din auzite. Și în afară de un vag sentiment de dorinţă pentru *necunoscut*, ea — deși simţea că o interesează vestea cea nouă,—nu'șĭ putea totușĭ explica lămurit motivul acestuĭ răsunet produs în sufletu-ĭ aromit, de spusele dameĭ sale de companie.

Frumoasa Medela avea o pasiune aprinsă pentru călărie, — sport pe care'l practica aproape în fie-care zi, câte două-treĭ ore. De multe orĭ eșia cu Junon—căcĭ călărea și ea, urmată de un negru credincios. Cutreera drumurile colbuite și se abătea dese orĭ chiar pe câmpia largă și nisipoasă din preajma orașuluĭ, unde — sub arșiţa insuportabilă a soareluĭ african, gonea sirepu'ĭ arab până se acoperea de spume, și ea înota în sudoare. Pe această câmpie s'aŭ desfășurat cele maĭ importante și maĭ zguduitoare clipe ale vieţeĭ sale aromite.

La treĭ săptămânĭ după vestea primită de Junon și comunicată stăpâneĭ sale Medela, sosi în fine regimentul de călăreţĭ francezĭ, pus sub comanda unuĭ ofiţer superior—foarte tânăr, eșit—nu de mult, din școala de la Saint-Cyr. Acest ofiţer - impozant și foarte drăguţ, se numea Meillan și n'avea de cât 32 de anĭ. Chiar în ziua când intră în Beni-Matar, se răspândiră cele maĭ fericite zvonurĭ cu privire la acest ofiţer interesant. Multe din aceste zvonurĭ plăcute ajunseră bine înţeles până la cunoștinţa ficeĭ bătrânuluĭ Agă.

Ea însă — consecventă uneĭ hotărîrĭ tainice, se păru că nu dă nicĭ o atenţie acestor zvonurĭ, carĭ în realitate o interesaŭ maĭ mult de cât pe toată lumea și carĭ produseră în sufletul eĭ nelămurit și pueril o revoluţie, o adevărată erupţie de simţirĭ noĭ și de gândurĭ nelămurite și bizare.

A doua zi de dimineaţă — conform uzuluĭ diplomatic, comandantul regimentuluĭ și ajutoarele sale se prezentară și la palatul bătrânuluĭ Agă, pentru vizita oficială. Bătrînul ĭĭ primi cu ceremonialul cuvenit și ĭĭ reţinu la dejun. Masa fu servită în marea și exotica sală a parculuĭ și la desert fu de faţă și frumoasa Medela — căcĭ, după cum se știe, moravurile austere dictate mahomedanilor de Coran, s'aŭ maĭ îmbunătăţit și alterat până încolo în cât fetele maĭ cu seamă, pot eși pe stradă și sta de vorbă în casă cu orĭ-cine, în faţa părinţilor lor—*descoperite la faţă*.

Cum se făcură prezentările, comandantul Meillan, ca toţĭ franceziĭ culţĭ, nu uită să risipească graţiozităţĭ și complimente la adresa ficeĭ bătrânuluĭ Agă - cu toată munificenţa superficialităţiĭ și admiraţieĭ sale — sincere până la un punct - faţă de această comoară de frumuseţĭ tinere.

Ba, observând că Aga nu prea știa bine franţuzește,—căcĭ vorbeaŭ limba franceză, (fata învăţase cu Junon binișor!) începu să-ĭ facă curte de a-binelea...—Desertul—spre stupefacţia bătrânuluĭ Agă, fu prelungit foarte mult. Comandantul nu pierdu fericitul prilej — înainte de-a se retrage, căutând și găsind o frumoasă și simbolică poreclă pentru fermecătoarea căreia—spre rușinea luĭ (o mărturisea) 'ĭ-a fost de-ajuns o oră spre a-l cuceri,—fericitul prilej zic, de-a da o primă lovitură — hotărâtoare poate. El ĭĭ zise:

— Nespus de fericit că v'am putut cunoaște și sta în apropiere câte-va clipe, și maĭ cu seamă robit cu totul de farmecul vostru nemaĭ pomenit, nu vă pot găsi altă poreclă maĭ dreaptă—fiind-că a'ţĭ învins atât de repede pe-un *întărit* ca mine, — de cât aceea de «Faimoasa Andromedă»... Ingăduiţi-mĭ ca - fără a arăta motivele, să lansez indirect, spre a deveni notoriŭ, acest noŭ nume al strălucitoareĭ voastre fiinţe, în toată ţara aceasta...

Ea—în al căreĭ suflet se petrecuse *cera* de la cunoștinţa făcută ofiţeruluĭ acesta, abia putu să îngâne un răspuns afirmativ.

Comandantul Meillan se retrase fericit de norocul peste care dăduse și plin de speranţe strălucite.

In maĭ puţin de o săptămână în întregul Beni-Matar—vorbindu-se maĭ mult ca pină atuncĭ de fica bătrânuluĭ Agă, nu i se maĭ zicea frumoasa Medela — ca maĭ înainte — ci « faĭmoasa Andromeda », deși ceĭ maĭ mulţĭ nu'șĭ dădeaŭ câtu'șĭ de puţin seama de însemnătatea acesteĭ porecle și de obârșia eĭ,— bine înţeles că majoritatea nu putea nicĭ să'șĭ lămurească îndeosebĭ cuvântul—înţelesul tainic al cuvântuluĭ «Andromeda».

In acelaș timp se observă un fapt nespus de ciudat,—o simplă coincidenţă sau altceva: comandantul Meillan trecea regulat odată pe zi, prin faţa palatuluĭ bătrânuluĭ Agă și în acelaș timp, la una din ferestrele palatuluĭ apărea—cu aceiaș regularitate, chipul frumos și visător al «faĭmoaseĭ Andromede», care începuse să nu maĭ iasă și era din ce în ce maĭ dusă pe gândurĭ... Ambiĭ se priveau, cu ochĭ galeșĭ, iar pe faţa luĭ se profila o șuviţă de soare, pe când chipul eĭ părea acoperit de-un nor...

După o lună de la venirea regi-

mentuluĭ, comandantul, de conivenţă cu bătrânul Agă, organiză nişte curse de caĭ, afară din oraş, pe câmpul larg, la carĭ aveau să ia parte ofiţerĭ, fete şi tinerĭ de bună condiţie. Printre ceĭ dintâĭ înscrişĭ era comandantul şi «faĭmoasa Andromedă».

Ziua în care urma să se facă alergările a fost cea maĭ însemnată, poate, din viaţa a două suflete unite pe vecie...

«Faimoasa Andromedă» şi comandantul Meillan erau în ziua aceea într'o stare de spirit anormală, începând chiar de dimineaţa, când s'au dus pe câmp.

Alergările începeau pe înserate. Măsura exactă se hotărîse: un circuit de două-zecĭ de kilometri. Ordinea se stabilise cu desăvârşire.

Inainte de începere sosi bătrânul Agă, însoţit de fica sa şi de comandant. «Faimoasa Andromeda»—ajungând in mijlocul numeroşilor tinerĭ (ea era singura femee înscrisă), se adresă cu o voce gravă şi puternică tatăluĭ eĭ şi-ĭ zise:

— Ne-am înţeles decĭ: dacă voiŭ eşi cea dintâĭ, câştig totul, contrariŭ, pierd—totul!

Bătrânul Agă—cu o mină neobişnuit de tristă, răspunse domol, în chip afirmativ.

După câte-va clipe incepu raidul: «Faimoasa Andromedă (acelaş lucru îl putem — pînă un punct, spune şi despre comandant—) avea la plecare întipărită pe faţa eĭ superbă o hotărîre de neinvins,—şi pe lângă aceasta — cel maĭ minunat cal arab.

Ea zbura inaintea tuturor, ca o săgeată.

Eşi cea d'intâĭ şi luă premiul I. Al douilea premiu fu luat de comandant;—fericită coincidenţă! După retragerea tuturor, bătrânul Agă îşĭ îmbrăţişă fica şi-ĭ spuse împăcat:

— Implineşte-ţĭ voia.

«Faimoasa Andromedă» sărută pe tatăl eĭ şi, intinzând braţele către comandantul Meillan—care stătea mândru, sigur şi fericit de victorie, şi-ĭ ţipă—nebună de fericire:

— Viu cu tine!..

R.

REGELE FOCULUI

I

— Baniĭ furaţĭ nu-ţĭ aduc noroc; nu-ţĭ aminteştĭ de regele foculuĭ?

— Ah, asta-ĭ altceva; el n'avea ce să facă cu baniĭ, dar eŭ!.. să am cât de mulţĭ chiar...

Aceste vorbe le auziĭ, deschizând fereastra locuinţeĭ mele. După cum sunt curios din fire, ardeam de dorinţa de a afla cine este acest rege al foculuĭ. Mă uitaĭ jos şi văzuĭ doĭ hamalĭ din port, vorbind între eĭ.

Imĭ luaĭ pălăria, scoboriĭ scara şi în curând mă aflaĭ în faţa celor doĭ hamalĭ.

Chemaĭ pe unul care mi se păru maĭ cum se cade şi îĭ ceruĭ informaţiunĭ despre regele foculuĭ.

După ce mă măsură cu privirea îmĭ zise:

— Se vede că domnul nu e de mult aci.

— Nu tocmaĭ de mult, de vre-o două săptămânĭ.

— Şi încă n'aţĭ aflat cine era regele foculuĭ? — ciudat, dar pentru că m'aţĭ rugat, vă voĭ povesti.

— Era prin secolul al XVIII pe timpul în care aŭ început primele colonizărĭ. O mulţime de agenţĭ aŭ fost răspândiţĭ în lume. Aceştĭ agenţĭ adunau pe emigranţĭ şi le povesteaŭ fel de fel de lucrurĭ din America, că vor căpăta sute de leghe de pământ, drumul gratis şi banĭ.

Intr'adevăr aceştĭ oamenĭ naivĭĭ în curând visau câmpurĭ de diamante şi munţĭ de aur. In aceste condiţiunĭ emigranţiĭ în număr mare, fură îmbarcaţĭ gratis şi călătoria începu. Călătoria ţinu multe săptămânĭ şi bieţiĭ emigranţĭ avură multe de îndurat. Echipagiul era brutal, mâncarea se compunea din alimente stricate şi pentru nimica toată căpitanul îĭ amenința cu moartea.

In sfârşit după multe zile amare, emigranţiĭ văzură la orizont o linie întunecoasă — era pământul. Toate nevoile fură uitate, ar fi fost în stare să joace, atât de mare le era bucuria. «In curând — ziceau eĭ — ne vom vedea visul cu ochiĭ". In această seară căpitanul şi ceĭ 20 mateloţĭ s'au sfătuit împreună.

— Adunaţĭ toate armele de pe bord, — comandă căpitanul.

După ce toate armele au fost duse în cabina luĭ, el începu:

— Acuma dorm cu toţiĭ, băgaţĭ de seamă să—nu-ĭ cruţăm. Dacă eĭ ar fi englezĭ ar fi altceva, însă cea maĭ mare parte se compune din Belgienĭ, Olandezĭ şi Germanĭ.

«Pe eĭ băeţĭ! După ce îĭ vom omorâ pe toţĭ, averea lor e a noastră, luăm totul în şalupă iar corăbieĭ îĭ dăm foc, şi cine oare se va maĭ interesa de soarta acestor oamenĭ?

«Nimenĭ! şi chiar dacă o dată trebue să dăm socoteală, vom zice că corabia a luat foc din cauza lor, adică din cabina lor, şi noĭ abea am putut să ne scăpăm viaţa înot.

— Bravo căpitane strigă locotenentul şi noĭ vom fonda un oraş; pe tine te vom face rege, iar noĭ vom fi lorzĭ şi baronĭ.

„Bravo, bravo! strigară cu toţiĭ, să-ĭ omorâm.

După câte minute eşiră şi începură să asasineze pe călătorĭ.

Incepea să se lumineze de ziuă; căpitanul căuta în toate părţile şi tot ce găsea erea aruncat în şalupă şi dus la mal. Pe la amiazĭ nu maĭ rămăseseră de cât morţiĭ.

In fine, după ce dădură foc corăbieĭ plecară în şalupă spre uscat. Ultimele rămăşiţe ale corăbieĭ se cufundară şi asasiniĭ se uitau cu plăcere la comoara grămădită în faţa lor.

II

Din 120 de călătorĭ vre-o 40 erau bogaţĭ şi de aceia s'au hotărât asasiniĭ să-ĭ omoare. După ce au împărţit totul, fie care matelot avea şease puştĭ, 6 săculeţe cu iarbă de puşcă şi 6 cu alice. Pe lângă acestea, un săculeţ cu aur, inele, revolvere, etc. şi fie care se uita cu mândrie la averea sa. De o dată zise unul din eĭ.

— Căpitane am uĭtat mâncarea şi apa.

Se îngroziră cu toţiĭ căcĭ pe toată întinderea era numaĭ iarbă şi nu era nicĭ un isvor. Tot deodată simţiră foame şi sete.

Au hotărât iute să plece să caute de ale gureĭ, sau să găsească un sat de indigeniĭ la care negreşit vor găsi hrană.

Timp de treĭ zile au mers spre sud vest, hrănindu-se cu fructe sălbatice. In fine a patra zi văzură un sat şi norocul îĭ favoriză în acest punct, căcĭ fură bine primiţĭ fiind-că aveau puştĭ şi indieniĭ le cunoşteau de la alţĭ albĭ din Nord.

Căpitanul se duse la şeful acestuĭ trib şi se înţeleseră uşor, căcĭ căpitanul ştia limba lor. El zicea că aşteaptă încă câte-va vapoare cu puştĭ şi cu merinde, şi şeful asculta şi credea. Tot tribul trebuia să dea căpitanuluĭ şi oamenilor săĭ alimente, compuse din cartofĭ şi porumb, iar căpitanul sau «regele foculuĭ« să-ĭ apere pe eĭ cu puştile sale impotriva triburilor duşmane. Se intoarseră pe aceiaş cale. Ajunşĭ acolo, eĭ îşĭ făcură case de lemn şi ziduri de palisade, lăsând un spaţiu mare între două şirurĭ de case, ca un fel de stradă. Zece case împreună cu zece curţĭ marĭ erau pe fie-care parte a străzeĭ, iar tot oraşul sau viitorul oraş fu împrejmuit cu un zid de palisade, înalt de treĭ metri. După ce aceste lucrurĭ fură săvârşite, veniră indieniĭ cu alimentele promise şi şeful îĭ ceru şi câteva puştĭ, ca să înveţe şi pe războinicĭĭ săĭ să «bubue şi să trăznească».

Regele foculuĭ sau maĭ bine zis căpitanul, era destul de cuminte ca să nu le dea puştĭ, însă în schimb dete şefuluĭ o pungă cu aur. Şeful nu o primi, căcĭ zicea că nu-ĭ trebue aceste pietricele netede.

Căpitanul abea acum aflase că aurul n'are nicĭ o valoare pentru eĭ în aceste locurĭ.

Atuncĭ zise şefuluĭ că ĭl dă, dar nu poate să se folosească de ele căcĭ dacă un indian vrea să tragă cu puşca moare; numaĭ albiĭ pot trage, însă ĭĭ promise că ĭl va ajuta neîncetat dacă va avea un războĭ. După acestea indienii plecară. Cu groază constată regele foculuĭ că praful şi alicele pentru puşcă se împuţinează din cauza deselor vânătorĭ ce se dedeau şi cu groază se gândi la un timp când armele lor nu vor maĭ valora nimic.

Intr'o zi veni un sol care anunţă că în ziua următoare aŭ războĭ.

După plecarea soluluĭ se pregătiră de plecare, dar, vaĭ, nu maĭ aveaŭ praf de puşcă. Totuşĭ plecară, luând şi puştile lor împreună cu câteva săbiĭ. Răsboiul fu un dezastru pentru căpitan şi oameniĭ săĭ, douĭ-spre-zece oamenĭ pieriră; scapă numaĭ el şi cu 8 inşĭ. Averea celor 12 le rămase lor, nu'ĭ bucură de loc. O împărţiră între eĭ căcĭ altceva nu puteaŭ face. Acum regele foculuĭ îşĭ pierdu faima sa, căcĭ indigeniĭ vedeaŭ că corăbiile căpitanuluĭ nu maĭ veneaŭ şi puştile sale nu maĭ sunt bune; totuşĭ eĭ ereaŭ oamenĭ cum se cade, nu-ĭ făceaŭ nimica, ci-l priveaŭ cu dispreţ.

In două lunĭ pieriră ceĭ opt tovarăşĭ aĭ căpitanuluĭ de frigurĭ galbene, din cauza unor bălţĭ din apropiere. Acum regele foculuĭ moştenise totul de la ceĭ-lalţĭ; dar ce folos, la ce ĭĭ servea moviliţa de aur din odaia sa; la ce ĭĭ serveaŭ inelele şi bijuteriile. La nimic, căcĭ şi el se inbolnăvi. Ştiind că va murĭ şi că nu e nicĭ o nădejde de scăpare, scrise toată istoria sa şi o încredinţă indienilor împreună cu toate lucrurile sale. După ce l'aŭ îngropat. Indieniĭ plecară luând cu eĭ câteva cuţite şi puştĭ iar restul rămase acolo. Anĭ de zile trecură şi într'o bună dimineaţa ancoră un pachebot englez pe coasta din Carolina ca să se intereseze de soarta coloniştilor.

Găsiră cu uşurinţă casele şi nădăjduiaŭ să-ĭ găsească şi pe eĭ, însă găsiră toate casele goale afară de aceia a căpitanuluĭ unde găsiră povestirea luĭ scrisă de el, fiind mustrat de conştiinţă. De asemenea găsiră şi toate avuţiile; apoĭ aŭ maĭ luat o mulţime de informaţiĭ de la indigenĭ. Şi unde stăteau odinioară casele de lemn ale asasinilor, acolo se întinde astăzĭ un oraş mare, anume Charleston.

Cu aceste cuvinte, hamalul îşĭ isprăvi povestirea sa.

Iĭ strecuraĭ câte-va piese în mână, şi îl întrebaĭ de unde ştie istoria asta; el îmĭ răspunse:

— Eĭ domnule, tatăl meŭ mi-a povestit de multe orĭ această întâmplare.

— Tatăl dumitale a locuit în Charleston!

— Da! era deputat.

— Deputat, strigaĭ eŭ, imposibil!

— Da, da! numaĭ prin nenorocire am ajuns hamal; averea luĭ am risipit'o şi având numaĭ două clase liceale (n'am învăţat pentru că gândeam că am cu ce trăi), n'am putut căpăta nicĭ o slujbă.

Compătimindu'l plecaĭ, gândindu-mă la «Regele Foculuĭ».

Walter R.

DINŢII DE ELEFANT

Se ştie că 'un elefant, produce mulţĭ banĭ norocosuluĭ vânător, care l-a capturat sau ucis. Dar partea cea maĭ preţioasă la elefant sunt dinţiĭ luĭ

Eĭ sunt de o albeaţă strălucită

albĭ, durĭ şi lucitorĭ. Ceĭ douĭ din faţă—în special, când elefantul e maĭ tânăr, se plătesc cu maĭ multe sute de leĭ şi chiar cu miĭ—în cazurĭ excepţionale.

Aceştĭ doĭ dinţĭ frumoşĭ din ilustraţia alăturată sunt poate ceĭ maĭ marĭ şi maĭ sănătoşĭ, căpătaţĭ pînă azĭ. Eĭ au—ambiĭ, o lungime de treĭ m. 75 c.m. şi au fost aĭ unuĭ elefant prins în Africa, prin deşertul Kalari. Un englez milionar i-a cumpărat—ca obiect de artă,—cu zece miĭ de şilingĭ, expunându'ĭ câte-va zile în muzeul de curiozităţĭ naturale din Londra.

GUY DE MAUPASSANT

HORLA

8 Maĭ. — Ce zi minunată! Am petrecut toată dimineaţa întins pe iarbă, dinaintea caseĭ mele, sub marele platoŭ care o acopere, o adăposteşte şi o umbreşte pe de-a'ntregul. Iubesc această ţară şi-mĭ place s'o locuesc, fiind că am rădăcinele mele, acele adâncĭ şi gingaşe rădăcinĭ, carĭ leagă pe un om de pământul unde s'aŭ născut şi aŭ murit strămoşiĭ săĭ. Mă leagă de locul acesta modul cum se gândeşte, cum se mănâncă, obiceiurile, hrana, de expresiunile locale, intonările ţăranilor, parfumurile pământuluĭ, satelor şi ale aeruluĭ chiar.

Mi-e dragă casa unde am crescut; de la ferestrele eĭ, văd Sena care curge în lungul grădineĭ mele, peste drum, aproape de casă,—marea şi lata Sena care scoboară de la Rouen la Havre, acoperită de vapoare.

La stânga, colo jos, Rouen, marele oraş cu acoperişurile albastre sub mulţimea de clopotniţe ascuţite, în stil gotic. Sunt nenumărate, subţirĭ saŭ groase, întrecute de săgeata de fontă a catedraleĭ plină de clopote carĭ sună în aerul albastru al frumoaselor dimineţĭ, aruncând până la mine dulcele şi depărtatul lor sbârnâit de fier, cântecul lor de bronz, pe care mi-l aduce vre-o boare de vânt, când maĭ tare, când maĭ slăbit, după direcţia în care adie vântul.

Cât e de frumoasă dimineaţa aceasta!

Pe la orele 11, un şir lung de corăbiĭ, trase de un remorcher mare cât o muscă şi care abea 'şi trage sufletul, vărsând pe coş un fum gros, trece pe dinaintea grilajuluĭ grădineĭ mele.

Apoĭ după el, două goelete englezeştĭ ale căror pavilioane roşiĭ flutură pe cer; maĭ în urmă vine o măreaţă corabie braziliană cu treĭ catarte, albă, uimitor de curată şi lustruită.

Am salutat-o; nu ştiŭ pentru ce acea corabie mi-a făcut atâta plăcere — văzând o.

12 Maĭ — Am puţine frigurĭ; de câte va zile mă simt suferind saŭ maĭ curând mă simt trist.

De unde vin aceste înrâurirĭ tainice carĭ schimbă în descurajare fericirea noastră şi încrederea în desperare? Aĭ zice că aerul, aerul nevăzut, e plin de puterĭ necunoscute. Mă deştept plin de veselie, cu poftă de cântat. Pentru ce? Scobor în lungul apeĭ şi deodată—după o scurtă preumblare, mă reîntorc ne